

INNHALDSFORTEGNELSE

side

SAMMENDRAG	5
DEL I RÅDETS MANDAT OG VIRKSOMHET	
1.1 Etablering av Allmennkringkastingsrådet	5
1.2 Rådets mandat	6
1.3 Rådets sammensetning	6
1.4 Rådets sekretariat	7
2.1 Rådets virksomhet i 2004	7
2.2 Tilsynet med allmennkringkasterne	8
2.2.1 Vurderingsgrunnlag	8
2.2.2 Uavhengig tilsynsorgan	10
2.2.3 NRKs nye vedtekter	12
2.2.4 Høringen om forslag til reviderte sanksjonsregler	13
DEL II ALLMENNKRINGKASTINGENS STATUS OG FREMTIDIGE UTFORDRINGER	
3.1 Allmennkringkastingens rolle i et ytringsfrihetsperspektiv	14
3.1.1 Ytringsfrihetsbegrepet	14
3.1.2 Regulerende tiltak	16
3.2 Allmennkringkastingsprinsippene og kriterier for vurdering av allmennkringkasting	17
3.2.1 Utviklingstendenser innenfor sentrale allmennkringkastingskriterier	19
3.2.2 Dekningen av internasjonalt stoff	20
3.2.2.1 Undersøkelsene av nyhetsdekningen i 1996	21
3.2.2.2 Undersøkelsene av den internasjonale dekingen i 1998	22
3.2.2.3 Undersøkelse av kulturdekningen i 1999	25

3.2.2.4	<i>Rådets vurdering</i>	25
3.2.2.5	<i>Boken Nyheter først og fremst</i>	26
3.2.2.6	<i>Stikkprøvekontroll av NRK1s Dagsrevysendinger</i>	28
3.2.2.7	<i>Rådets oppsummering og vurdering av materialet</i>	29
3.2.3	<i>Målgruppeinnretning i allmennkringkastingskanalene</i>	31
3.2.3.1	<i>Kommersialiseringstendenser i allmennkringkastingen</i>	32
3.2.3.2	<i>Undersøkelsen av programleggingen i TV 2 i perioden 2000-2003</i>	32
3.2.3.2.1	<i>Funnene i programflateanalysen</i>	34
3.2.3.2.2	<i>Rådets vurdering</i>	38
3.2.3.3	<i>Tilbudet til de smalere publikumsgruppene</i>	41
3.2.3.3.1	<i>Minoritetsdekningen i 2000</i>	42
3.2.3.3.2	<i>Høringene</i>	42
3.2.3.3.3	<i>Undersøkelse av dekningen av etniske og språklige minoriteter i allmennkringkastingskanalene</i>	44
3.2.3.3.4	<i>Formelle rettigheter</i>	46
3.2.3.3.5	<i>Rådets vurdering</i>	47
3.2.4	<i>Medieetiske spørsmål – allmennkringkasternes redaksjonelle uavhengighet</i>	49

DEL III VURDERING AV RADIO- OG FJERNSYNSKANALENES PROGRAMVIRKSOMHET

4.1	<i>Grunnlaget for vurderingene</i>	50
4.2	<i>Programstatistikken</i>	50
5.	<i>RADIOKANALENE</i>	52
5.1	<i>NRK Radio</i>	52
5.1.1	<i>NRK P1</i>	53
5.1.1.1	<i>Programprofil</i>	53
5.1.1.2	<i>Forholdet til allmennkringkastingskriteriene</i>	54

5.1.2 NRK P2	58
5.1.2.1 Programprofil	58
5.1.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene	61
5.1.3 NRK Petre	64
5.1.3.1 Programprofil	64
5.1.3.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene	65
5.2 P4 Radio Hele Norge	68
5.2.1 Programprofil	68
5.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene	69
6. FJERNSYNSKANALENE	75
6.1 NRK Fjernsynet	75
6.1.1 NRK 1	76
6.1.1.1 Programprofil	76
6.1.1.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene	76
6.1.2 NRK 2	82
6.1.2.1 Programprofil	82
6.1.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene	82
6.2 TV 2	87
6.2.1 Programprofil	87
6.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene	87
7. Allmennkringkastingstilbudet i 2003	94
Vedlegg 1	101
Vedlegg 2	103
Litteraturliste	112

SAMMENDRAG

Allmennkringkastingsrådet ble etablert i 1996, og legger nå frem sin åttende og siste rapport. Tilsynet med allmennkringkastingskanalene er fra og med 2004 overført til Statens medieforvaltning, og vil fra 1. januar 2005 inngå som en av oppgavene i det nyopprettede Medietilsynet. Evalueringen av allmennkringkastingstilbudet er således i denne rapporten knyttet til kanalenes programvirksomhet i 2003.

Rådet mener oppfølgingen av allmennkringkastingsvirksomheten står ved et veiskille, og har derfor i sin siste rapport kommet med noen prinsipielle vurderinger av situasjonen. I rapportens del I tar rådet for seg sentrale prinsipper knyttet til det fremtidige tilsynet med allmennkringkastingen. Rådet er her særlig opptatt av:

- i. Tilsynsorganets uavhengighet
- ii. De kvalitative elementene ved vurderingen
- iii. Likebehandling av allmennkringkasterne i forhold til tilsyn og mulige sanksjoner

I rapportens del II tar rådet for seg allmennkringkastingens status og fremtidige utfordringer i tilknytning til allmennkringkastingens grunnleggende funksjon. Rådet er her særlig opptatt av:

- i. Allmennkringkastingens rolle i et ytringsfrihetsperspektiv
- ii. Dekningen av internasjonale forhold. Rådet mener det særegent norske i stadig større grad er avhengig av og henger sammen med forståelsen av tilsvarende internasjonale forhold.
- iii. Kommersialiseringstendenser
- iv. Sterkere grad av målgruppeinnretning
- v. Redaksjonell uavhengighet

I rapportens del III er rådets evaluering av allmennkringkastingstilbudet i 2003.

DEL I RÅDETS MANDAT OG VIRKSOMHET

1.1 Etablering av Allmennkringkastingsrådet

I St.meld. nr 32 (1992-93) *Media i tida* ble prinsippene for allmennkringkasting underlagt en bred drøfting. Allmennkringkastingssektoren i Norge var under utvidelse, både gjennom omleggingen av NRKs virksomhet i flere riksdekkende kanaler og tildeling av to allmennkringkastingskonsesjoner til TV 2 og P4 for henholdsvis fjernsyn og radio. Meldingen drøftet ulike sider ved utviklingen, og pekte på at selv om siktemålet med å utvide kringkastingstilbudet var å styrke allmennkringkastingen, kunne den nye konkurransesituasjonen mellom kanalene medvirke til ensidig satsing på program som gir bred publikumsoppslutning, og således føre til et snevrere programtilbud. NRKs særlige ansvar som sentral allmennkringkastingsinstitusjon finansiert med lisensmidler ble fremhevet. De to øvrige allmennkringkasterne, TV 2 og P4, hadde i konkurranse med andre søkere fått en enerett til å drive landsdekkende reklamefinansiert kringkasting i bakkenettet, og i konsesjonsvilkårene forpliktet seg til en programprofil basert på prinsippene for allmennkringkasting.

I St.meld. nr. 42 (1993-94) *Kringkasting og dagspresse 1993 m.v.* foreslo Kulturdepartementet at det skulle opprettes et eget råd til å bistå myndighetene med å vurdere hvorvidt NRK, TV 2 og P4 i sin programpolitikk følger opp de intensjonene som ligger til grunn for deres virksomhet som allmennkringkastere. Forslaget om å etablere et allmennkringkastingsråd ble fulgt opp i Innst. S. nr. 190 (1994-95), og vedtatt av et flertall i Stortinget 13. juni 1995.

1.2 Rådets mandat

Rådets mandat lyder i sin helhet slik:

Rådet skal vurdere om programvirksomheten i NRK, TV2 og P4 Radio Hele Norge er i samsvar med prinsippene for allmennkringkasting slik disse fremkommer i TV2s og P4s konsesjonsvilkår og i de overordnede målsettinger som Stortinget har lagt til grunn for NRKs virksomhet. Som grunnlag for vurderingen utarbeider Kulturdepartementet i samråd med kringkasterne og rådet kriterier for evaluering av allmennkringkasting.

Rådet skal ikke vurdere enkeltprogram, men ta stilling til hvorvidt den samlede programprofil er i samsvar med prinsippene for allmennkringkasting. Som ledd i denne vurderingen kan likevel aspekter ved enkeltprogram trekkes inn til belysning av mer generelle forhold. I den forbindelse kan rådet overfor departementet peke på hvilke programkategorier som bør styrkes.

Rådets vurderinger skal legges frem for Kulturdepartementet i form av en årlig rapport innen 15. mai det påfølgende år.

1.3 Rådets sammensetning

I stortingsmeldingen ble rådet foreslått sammensatt av to representanter fra kringkastingsrådet og to fra programrådene for TV 2 og P4. Lederen av rådet ble foreslått oppnevnt av Kulturdepartementet på fritt grunnlag. Under Stortingets behandling av forslaget gikk et flertall inn for at rådet i tillegg burde styrkes med representanter fra kulturlivet og eventuelt medieforskere.

19. mars 1996 ble det første rådet oppnevnt av departementet, med følgende sammensetning:

1. Leder: Professor Jostein Gripsrud, Bergen
2. Førsteamanuensis Trine Syvertsen, Oslo
3. Førsteamanuensis Gro Shetelig Kruse, Oslo
4. Professor Bjørn Sørensen, Trondheim
5. Informasjonssjef Aud Kvalbein, Oslo
6. Professor Helge Rønning, Oslo
7. Turid Birkeland, Oslo

I tråd med vedtektene oppnevnes rådet for fire år av gangen. I løpet av den første funksjonsperioden trådte enkeltmedlemmer av ulike årsaker ut av rådet, noe som medførte en viss utskifting. Ved den ordinære nyoppnevningen etter fire år fikk rådet følgende

sammensetning:

1. Leder: lektor Linda Kjerstad, Ålesund
2. Informasjonsrådgiver Iwar Arnstad, Stjørdal
3. Lektor Anna Jorunn Avdem, Lærdal
4. Professor Einar Niemi, Tromsø
5. Professor Helge Rønning, Oslo
6. Førsteamanuensis Gro Shetelig Kruse, Oslo
7. Professor Bjørn Sørensen, Trondheim

Rådet var oppnevnt fra 1. januar 2000 og frem til 31. desember 2003. Ettersom tilsynet med allmennkringkasterne for 2004 skulle overføres til Statens medieforvaltning (fra 1. januar 2005 det nyopprettede Medietilsynet), ble rådets medlemmer av Kultur- og kirkedepartementet høsten 2003 bedt om å forlenge sin funksjonstid med ett år, slik at rådet skulle kunne utarbeide en rapport om programvirksomheten i allmennkringkastingskanalene for 2003. Dette aksepterte samtlige av rådets medlemmer.

1.4 Rådets sekretariat

Sekretariatsfunksjonen for rådet ivaretas av Statens medieforvaltning, som stiller sekretær på deltid til disposisjon. Fra 2002 har denne funksjonen utover de mer ordinære sekretæroppgavene også omfattet produksjon av rådets årlige rapport. Rådets sekretær er Marie Therese Lilleborge.

2.1 Rådets virksomhet i 2004

Rådet har i 2004 hatt tre ordinære møter og ett møte per telefon. Kringkasterne redegjorde i møtene for programtilbudet i 2003 og for status og utviklingstrekk på allmennkringkastingens område i løpet av de siste årene. Det er av budsjettmessige årsaker verken gjennomført eksterne undersøkelser eller studietur i 2004. Høsten 2003 engasjerte rådet to medieforskere ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitet i Oslo til å se nærmere på programleggingen i TV 2 i 2000-2003. Resultatet av denne undersøkelsen refereres i rapportens del II, hvor rådet skisserer noen hovedtrekk i utviklingen innenfor allmennkringkastingens virksomhet.

Rådet har overfor departementet argumentert med at det må ha en tilstrekkelig økonomisk ramme for å kunne utøve en meningsfull rådgivende funksjon. For å kunne bidra til en kvalifisert og bred offentlig debatt om allmennkringkastingens innhold og funksjoner i samfunnet, måtte rådet hatt tilstrekkelige ressurser til å innhente en god bredde i det materialet som ligger til grunn for vurderingene.

Et grunnleggende behov har vært sammenlignbare programstatistikker fra kringkasterne. Vedvarende variasjon i klassifisering og kategorisering av programdata og endringer i målemetoder hos den enkelte kringkaster har gjort at rådet har etterlyst ressurser til å etablere en uavhengig registrering av programstatistikk. Videre har rådet pekt på at vurderingen av allmennkringkastingstilbudet har både kvantitative og kvalitative sider. Kvalitative undersøkelser av programvirksomheten blir etter det rådet har erfart, en stadig viktigere del av

grunnlaget for å kunne si noe om i hvilken grad allmennkringkasteroppdraget er oppfylt. Det er ikke tilstrekkelig å konstatere at en kanal ifølge programstatistikken tilbyr program i en viss kategori, eller i sendeflaten som helhet. Det er likeså nødvendig å vite noe om innholdet i de aktuelle programmene.

For å belyse utvalgte, avgrensede områder innenfor allmennkringkasteroppdraget, har rådet understreket behovet for mer dyptgående og systematiske undersøkelser som kan supplere kringkasternes egne programstatistikker og rådsmedlemmenes egne lytter- og seererfaringer. Rådet har i løpet av årene gitt ulike forskningsinstitusjoner i oppdrag å undersøke bestemte programområder, og disse undersøkelsene har hatt stor betydning for rådets arbeid. Ettersom medlemmenes egne lytter- og seererfaringer har stått så sentralt i vurderingsgrunnlaget, har rådet uttrykt at det er viktig med regelmessige møter, både for en nærmere oppfølging av utviklingen på rådets arbeidsområde og for en tett dialog med kringkastingselskapene om programvirksomheten. Dessverre har ikke rådet disponert tilstrekkelige ressurser til å kunne ha en slik arbeidsform og heller ikke til å innhente eksterne undersøkelser i det omfang rådet har ment ville være nødvendig for å kunne være tilstrekkelig informert i forhold til mandatet.

Oppfølgingen av allmennkringkastingsvirksomheten står etter rådets mening ved et veiskille. Rådet hadde, som en markering av avslutningen på rådets virksomhet, ønsket å ta utfordringene for seg i en mer omfattende melding enn den årlige rapporten. Rådets budsjett for 2004 ble imidlertid betydelig redusert i forhold til tidligere år, og ga således ikke økonomi til å produsere en sluttrapport der utviklingen i de norske allmennkringkastingskanalene i løpet av rådets funksjonsperiode ble drøftet. Når dette ikke ble mulig, har rådet likevel i denne rapporten kommet med noen mer prinsipielle vurderinger av situasjonen. Dette gjelder blant annet drøftingen av hvilken type organ som er egnet til å føre tilsyn med allmennkringkasterne, følgene av at allmennkringkasterne har fått nye og mer detaljerte programvilkår, formaliseringen av NRKs programkrav i selskapets vedtekter og hva som ligger i departementets forslag til reviderte sanksjonsregler om et mer effektivt tilsyn med at allmennkringkasterne oppfyller forpliktelsene. Rådets uttalelse til denne høringen er gjengitt i punkt 2.2.4 nedenfor. Samtidig ønsker rådet å reise visse problemstillinger knyttet til prinsippet om uavhengighet i forhold til staten, når det gjelder det nye tilsynet med allmennkringkastingskanalene. I denne siste rapporten fra rådet sammenfattes således noen betraktninger om disse temaene.

2.2 Tilsynet med allmennkringkasterne

2.2.1 Vurderingsgrunnlag

Rådets forslag til kriterier for evaluering av allmennkringkasting, som omtales nærmere nedenfor, ble ikke formalisert av departementet slik mandatet forutsetter. Rådet har likevel lagt kriteriene til grunn for sine vurderinger i de årlige rapportene om allmennkringkasterne. Etter en prinsippdiskusjon om kriterienes status, uttrykte rådet i sin rapport for 1999 at både kringkasterne, rådet og departementet etter rådets vurdering er best tjent med et rådgivende organ som til enhver tid kan tilpasse sin virksomhet til den medievirkeligheten en står overfor. Rådet mente at de eksisterende kriteriene skulle legges til grunn for rådets arbeid uten nærmere formalisering fra departementets side, med henvisning til at det ville sette rådet i stand til å møte utfordringer på mediefeltet på en mer konstruktiv og fleksibel måte. Med den dynamikken og raske endringstakten som preger medieområdet, så ikke rådet seg tjent med rigide kriterier som skulle legges til grunn nærmest uavhengig av omstillingsbehov i bransjen.

Selv om rådets kriterier aldri fikk den formelle statusen som er forutsatt i mandatet, er rådets kriterier og krav til allmennkringkasterne hovedsakelig lagt til grunn i de nye konsesjonsvilkårene som Kultur- og kirkedepartementet har pålagt de riksdekkende, reklamefinansierte kringkasterne. Det samme gjelder for NRKs nye vedtekter.

De påpekninger som rådet har gjort gjennom sine årlige rapporter er således i realiteten gjort gjeldende i overordnede og spesifikke krav til sendingene i nye konsesjonsvilkår for de kommersielle allmennkringkasterne og nye vedtekter for NRK. En nærmere gjennomgang av de nye programkravene avdekker imidlertid en betydelig forskjell mellom kravene til de ulike allmennkringkasterne, særlig mellom radio- og fjernsynsaktørene. Hovedforskjellen ligger i at for radiokonsesjonærenes del er leveransemålene for ulike programkategorier som er beskrevet i søknaden tatt inn som konkrete forpliktelser for den aktuelle aktøren, mens noe tilsvarende ikke er gjort for fjernsynsaktørene. Rådet mener det er verdt å merke seg at mens de kommersielle allmennkringkasterne på radiosiden har både daglige, ukentlige og årlige leveransemål, er det ikke gitt tilsvarende detaljert utformede forpliktelser for NRKs radiovirksomhet. Mens rådet i sine vurderinger har lagt til grunn at den enkelte allmennkringkastingsskanal i prinsippet skal tilby bredden av program som faller inn under allmennkringkasteroppdraget, forplikter NRKs nye vedtekter kun selskapet til å innfri kravene i det ”samlede” riksdekkende programtilbudet ”*både i radio som i fjernsyn*”, jf. NRKs vedtekter § 3-5 om programkrav (NRKs nye vedtekter finnes tilgjengelig i elektronisk form på www.odin.dep.no/kkd).

Det er også vesentlige forskjeller i detaljeringsgrad når man sammenligner programkravene for de to nye radiokonsesjonene i det fjerde og femte riksnettet og TV 2s forpliktelser, som er formulert i mer generelle vendinger. Videre er ikke TV 2s søknad eksplisitt gjort til del av konsesjonsforpliktelsene, slik den er inntatt for begge radiokonsesjonærene (De nye konsesjonsvilkårene til TV 2, Kanal 24 og P4 finnes tilgjengelig i elektronisk form på www.odin.dep.no/kkd).

Allmennkringkasteroppdraget, slik det er formulert i konsesjonsvilkårene for henholdsvis det fjerde og det femte radionettet, har grunnleggende likheter, men også betydelige forskjeller ettersom programloftene i de ulike konsesjonærenes søknader er innlemmet i vilkårene. Allmennkringkasteroppdraget i Kanal 24s konsesjon kan sies å være definert bredere, ettersom vilkårene favner flere spesifikke programområder enn i P4s konsesjon, som, i tråd med utlysningen av det femte nettet, særlig er konsentrert om kultur-, nyhets- og aktualitetsdekningen.

I rapporten for 2001 uttrykte rådet en viss bekymring i forhold til at etablering av et femte riksnett med en så lav dekningsgrad som 50-70 prosent av befolkningen kunne føre til en svekking av allmennkringkastingstilbudet i radio. Rådet la til grunn at det med den lave dekningsgraden neppe ville gis tilsvarende programkrav i den nye ”P5-konsesjonen” som i konsesjonen for det riksdekkende nettet, og at det femte nettet sannsynligvis ville bygges ut til å dekke de mest befolkningstette områdene. Samlet sett ville dette etter rådets syn kunne føre til en konkurransevridning til fordel for ”P5-konsesjonæren”.

Rådet er opptatt av at kvaliteten på allmennkringkastingstilbudet sikres. Sett ut fra at reklamefinansiert kringkasting vil ha en tendens til å fokusere på brede publikumsgrupper og marginalisere smalere programtyper i kampen om markedsandeler, kan man anta at en tøffere konkurranse om markedsandeler og lytteroppslutning vil styrke denne tendensen. Når det femte riksnettets faktiske dekningsgrad nå er oppe i 80 prosent av befolkningen via FM-nettet

(tilgjengelig på P4s hjemmesider <http://www.p4.no> den 1. november 2004), mener rådet dette reiser prinsipielle spørsmål om premissene for P4s programkrav sett i forhold til Kanal 24s. Forholdet mellom rettigheter og forpliktelser mellom de to kanalene er med dagens dekningsgrad for P4 endret i forhold til forutsetningene.

Ettersom 2003 er det siste året rådet skal vurdere allmennkringkasternes programvirksomhet, er det kun i forhold til TV 2 at nye konsesjonsvilkår har trådt i kraft, og slik endret vurderingsgrunnlaget. Rådet har likevel noen betraktninger i forhold til det bildet som ut fra de nye forpliktelsene avtegnes av det samlede allmennkringkastingstilbudet, og det fremtidige tilsynet med overholdelsen av disse.

2.2.2 Uavhengig tilsynsorgan

Rådet ser i hovedsak de fremtidige utfordringene for allmennkringkastingen på det kvalitative planet, og særlig i forhold til den grunnleggende funksjonen allmennkringkastingen har i å bidra med informasjon og kunnskap som gjør det enkelte individ til en opplyst og aktiv samfunnsborger. Som rådet kommer nærmere tilbake til i del II, er det visse tendenser i utviklingen av de stoffområder som tradisjonelt har ivaretatt disse verdiene som vekker bekymring og således bør kommenteres.

I rapporten for 2002 pekte rådet på at dersom kriteriene for å vurdere om kringkasterne innfrir allmennkringkasteroppdraget beveger seg i retning av konkrete angivelser av antall innslag eller timeomfang, kan det på sikt få konsekvenser for grunnlaget for tilsynsarbeidet. Rådet ser at kvantifisering av programforpliktelsene kan være et hensiktsmessig middel til å få et tilstrekkelig konkret grunnlag for bruken av sanksjonsmidler i tilsynet med overholdelsen av disse kravene. Rådet ser positivt på at anvendelsesområdet for sanksjonsbestemmelsene i kringkastingsregelverket utvides på en slik måte at også programkravene i konsesjonsvilkårene kan håndheves på en effektiv måte. Ettersom det avgjørende kriteriet for tildeling når det er konkurranse om konsesjon på dette området er løfter om et spesielt programinnhold, er det viktig å sikre at forutsetningene for tildelingen følges opp. Rådet er likevel opptatt av at allmennkringkasting er noe mer enn målbare størrelser. Rådet mener de kvalitative aspektene ved selve allmennkringkastingsbegrepet tilsier at det er nødvendig å bevare visse *kvalitative* elementer ved vurderingene for å ha en tilfredsstillende oppfølging av allmennkringkastingen i Norge.

Det fremtidige allmennkringkastingstilsynet bør etter rådets oppfatning vurdere tiltak og utviklingstrekk innenfor kringkastingssektoren som helhet, for i større grad å kunne ta hensyn til at allmennkringkasterne ikke fungerer i et vakuum, men fungerer og utvikler seg i samspill med virksomheten hos de øvrige kringkasterne. I tillegg er rådet bekymret for at slik bruk av strenge kvantifiserbare kriterier vil bidra til å undergrave kringkasternes redaksjonelle frihet.

Forholdet mellom ytringsfrihet og kringkasting, som drøftes nærmere i del II nedenfor, har også stått i rådets prinsipielle fokus. Rådet har likevel følt at det har vært i grenseland av det mandat som rådet har hatt å holde seg til. Når rådet nå blir oppløst, føles det likevel riktig å komme med noen betraktninger om forholdet mellom slike prinsipper og kringkastingsregulering i Norge.

Et av de vanskelige prinsipper knyttet til forholdet mellom kringkasting og ytringsfrihet, er at de organer som skal tildele og administrere frekvenser og konsesjoner må være uavhengige og

arbeide ut fra prinsipper om åpenhet og upartiskhet. Det er derfor problematisk ut fra et slikt prinsipp at for eksempel et departement, som i praksis er eier av den offentlige kringkasteren, skal være det organ som tildeler konsesjoner til andre kringkasterne. Dette bryter med prinsippet om åpenhet og likhet i forhold til kringkastingssektoren som helhet. Det er nødvendig at interessene til alle typer kringkasterne – allmenn-, kommersielle og nærkringkasterne – ivaretas når det gjelder å tildele frekvenser og konsesjoner. Det betyr videre at hele feltet av kringkastingsmedier må vurderes i forhold til grunnleggende prinsipper om kringkastingsvirksomhet, bakkebasert så vel som satellitt- og kabelkringkasting.

De organer som skal tildele konsesjoner og føre tilsyn med at konsesjonsforpliktelsene overholdes, bør være uavhengige, oppnevnes som et resultat av en åpen prosess, og deres avgjørelser bør være tilgjengelige for innsyn og offentlig kontroll. Også sanksjoner for brudd på konsesjonsbetingelser bør effektueres av et uavhengig tilsynsorgan som er skilt fra enhver form for forvaltningsmyndighet. Sanksjonene bør ilegges etter en åpen og transparent prosess der kringkasteren må ha mulighet til å fremme sitt syn, og der dette ikke innebærer noen form for forhåndskontroll eller inngrep i kringkasterens redaksjonelle uavhengighet.

Det kan etter rådets syn reises spørsmål om Medietilsynet alene vil kunne inneha en tilstrekkelig tilsynsfunksjon overfor allmennkringkasterne. Rådet mener tilsynet med allmennkringkasternes virksomhet bør utøves av et organ som er uavhengig *både* av kringkasterne og regjeringen/de statlige myndigheter. Rådet har derfor tidligere tatt til orde for at det ville være prinsipielt uheldig om en slik tilsynsfunksjon samlokaliseres og legges under samme ledelse som forvaltningen. All den tid Kultur- og kirkedepartementet både er konsesjonsorgan og eier av den største allmennkringkasteren, NRK, bør tilsynet med mediene være formelt uavhengig av departementet. Så vidt rådet kan se tar ikke St.meld. nr. 17 (2002-2003) *Om statlige tilsyn* prinsippet om uavhengighet fra departement og regjering i forhold til opprettelsen av et nytt medietilsyn opp til vurdering.

Allerede NRKs lovfestede rett som eneste kringkaster som ikke er underlagt konsesjonsplikt, er et problem i forhold til prinsippene om likhet i måten konsesjoner tildeles og forholdet mellom kringkasterne reguleres. Særlig problematisk blir dette når det er NRKs eier Kulturdepartementet som tildeler konsesjoner til andre kringkasterne som prinsipielt kan betraktes som NRKs konkurrenter. Dette strider mot prinsippet om uavhengighet for det organ som tildeler konsesjoner. Dette blir særlig problematisk når den tekniske og økonomiske utviklingen på kringkastingsfeltet fører til at NRK beveger seg ut over det å være allmennkringkaster til å operere som kommersiell aktør, i forhold til spin-off produkter, Internett-tilbud og sponsoravtaler. Prinsipielt ville det vært ryddigere om departementet, som eier av NRK, ikke hadde til oppgave å tildele konsesjoner, men at denne oppgaven var overlatt til et uavhengig organ. Internasjonalt finnes en rekke modeller på hvordan dette kan løses.

I statsrådets redegjørelse for Stortinget om allmennkringkasteroppdraget til NRK den 4. mai 2004, begrunnet hun behovet for mer detaljert utformede programkrav for de kommersielle selskapene med at disse kun kan fastsettes i forbindelse med konsesjonstildelingen, mens for NRK kan departementet "kontinuerlig justere kursen" blant annet gjennom vedtak i generalforsamlingen. Rådet mener en slik tilnærming prinsipielt er problematisk, ettersom den legger opp til at Kultur- og kirkedepartementet, i egenskap av eier, ensidig kan endre betingelsene for NRKs allmennkringkasteroppdrag. I praksis vil slike justeringer kunne gjennomføres uten at temaene gjøres til gjenstand for offentlig høring eller debatt. Videre reiser fastsettelsen av NRKs allmennkringkasteroppdrag i vedtektsform spørsmål om

likebehandling i tilsynet av om NRK og de kommersielle allmennkringkasterne oppfyller sine programforpliktelser. Ifølge ordlyden i de nåværende og foreslåtte sanksjonsbestemmelsene, må kravene til NRK tas inn i lov eller forskrift for å kunne sanksjoneres, og er følgelig en forutsetning for at det kan være mulig å føre tilsyn med NRK på lik linje med de øvrige allmennkringkasterne.

I forhold til likebehandling av kringkasterne, og den prinsipielle redaksjonelle uavhengigheten, er det også problematisk at NRK har et offentlig oppnevnt råd som behandler programvirksomheten, og at de andre kringkasterne ikke har den samme ordningen. I forbindelse med at det skal opprettes et nytt tilsynsorgan for kringkasting, bør Kringkastingrådet oppløses ut fra prinsippet om likebehandling av alle kringkasterne og prinsippet om full redaksjonell selvstendighet.

2.2.3 NRKs nye vedtekter

Rådet har i flere år etterlyst formaliseringen av NRKs allmennkringkasteroppdrag i et samlet offentlig dokument. Rådet har i den forbindelse vist til EU-kommisjonens kommunikasjon om statsstøtteregler og allmennkringkasting, som blant annet stiller krav om at allmennkringkasteroppdraget skal ha en klar rettslig forankring og krav til statlig finansiering av allmennkringkasterne. I tillegg stilles krav om et kontrollsystem som er uavhengig av kringkasteren for å sikre at kravene innfris. I rådets rapport for 2002 ble oppfordringen til departementet også begrunnet i legitimitetshensyn ettersom nye konsesjonsvilkår for de kommersielle allmennkringkasterne innebar strengere og mer presise programkrav.

NRKs generalforsamling vedtok 14. juni 2004 å endre selskapets vedtekter, og herigjennom gi en nærmere presisering av allmennkringkasteroppdraget til NRK i tråd med statsråd Valgerd Svarstad Hauglands redegjørelse for Stortinget.

I redegjørelsen om allmennkringkasteroppdraget til NRK den 4. mai 2004 sa Kultur- og kirkeministeren også følgende:

”NRK har eit særskilt ansvar for å fremja demokratiske, sosiale og kulturelle verdiar i samfunnet. NRK spelar ei viktig rolle når det gjeld å fremja kulturelt mangfald, tilby program som er allmenndannande, informera folket på ein objektiv måte, garantera mangfald og tilby kvalitetsprogram. Som lisensfinansiert allmennkringkastar har NRK større økonomisk fridom enn andre medium, og må difor vareta fleire og andre område i samfunnet enn kva kommersielle medium er pålagde. Målet er mangfald og ikkje like programtilbod.”

Rådet deler oppfatningen av at NRK som offentlig, lisensfinansiert allmennkringkaster bør ha minst like omfattende programforpliktelser som de kommersielle allmennkringkasterne. Ut fra hvordan allmennkringkasteroppdraget til NRK er formulert, kan det imidlertid reises spørsmål om hvilke vurderingsmål som skal anvendes for å vurdere om NRK i tilstrekkelig grad ivaretar flere og andre programområder og publikumsgrupper enn de kommersielle kringkasterne, og hva som skal anses å være et tilfredsstillende nivå utover det NRK ifølge vedtektenes § 3-5 er pålagt i det minste å tilby. Ordlyden i TV 2s nye vilkår er relativt lik. Mangelen på mer presist angitte krav vanskeliggjør nødvendigvis vurderingen av om oppdraget er innfridd.

Tilsynet med og vurderingen av allmennkringkasternes tilbud må etter rådets syn inkludere en kulturpolitisk fundert argumentasjon basert på de kvalitative aspektene ved oppdraget. Denne mer kvalitative siden ved tilsynet kan et forvaltningsorgan etter rådets oppfatning vanskelig utøve. Rådet har eksempelvis merket seg at vedtektene ikke pålegger NRK å rapportere til Medietilsynet om hvordan selskapet innfrir de overordnede kravene til sendingene slik de er formulert i § 3-3.

2.2.4 Høringen om forslag til reviderte sanksjonsregler

I brev av 27. januar 2004 sendte Kultur- og kirkedepartementet notatet med forslag til endringer i kringkastingsloven på høring. I høringsnotatet foreslår departementet blant annet nye sanksjonsmidler for brudd på bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, hjemmel for å nedlegge forbud mot omsetning og markedsføring av innretninger som muliggjør videresending av programmer som strider i mot norsk lov, lovfesting av bestemmelser om forbud mot salg fremmede omtale i programmer og endringer i myndighetenes håndtering av saker om valg av sendinger i kabelnett.

Høringsnotatet ble behandlet i Allmennkringkastingsrådets møte den 11. februar i år, og rådet gav følgende merknader til enkelte av forslagene til endringer i kringkastingsloven:

1. Forslag til reviderte sanksjonsregler

I høringsnotatet foreslår departementet å utvide anvendelsesområdet for kringkastingsloven § 10-3 slik at Statens medieforvaltning får hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av kringkastingsloven eller bestemmelser eller vilkår fastsatt i medhold av loven. Videre foreslås tvangsmulkt i § 10-4 innført som ny sanksjonsform.

Rådet er enig i at det er behov for å etablere et sanksjonssystem som sikrer at programkrav og konsesjonsvilkår kan håndheves på en effektiv måte. Eksempelvis illustrerer mangelen på reaksjoner overfor P4 i forrige konsesjonsperiode, til tross for gjentatte påpekninger fra rådet om at allmennkringkastingsforpliktelsene ikke ble innfridd, at det er behov for å ha adekvate sanksjonsmidler som sikrer at kringkasterne etterlever forpliktelsene på dette området.

I forlengelsen av at det etableres nye sanksjonsmidler som kan anvendes overfor aktører som er tildelt kringkastingskonsesjon i medhold av loven, vil rådet presisere viktigheten av at NRKs programforpliktelser nedfelles i medhold av kringkastingslov eller –forskrift for å sikre like vilkår for kringkasterne når det gjelder mulige sanksjonsmidler. Rådet mener videre at etableringen av et digitalt bakkenett vil aktualisere behovet for en klargjøring av de øvrige kringkasternes program- og konsesjonsvilkår. For å sikre allmennkringkastingens posisjon i den digitale fremtiden er det nødvendig å legge til rette for mest mulig like konkurransevilkår. Det innebærer for eksempel at det er nødvendig å se på hva slags former for forpliktelser som kringkasterne som TVNorge har, og bør forholde seg til. Med en dekning som nå er oppe i nesten 90 prosent, er denne kanalen større enn NRK2.

Rådet finner grunn til å påpeke at de foreslåtte gebyr- og tvangsmulktordningene underbygger behovet for at det etableres et uavhengig tilsynsorgan på mediefeltet, atskilt fra forvaltningen. Rådet viser til at EU-kommisjonen har foreslått retningslinjer for etablering av nasjonale tilsynsmyndigheter innenfor det audiovisuelle området, herunder blant annet at

tilsynsmyndighetene skal være uavhengige av regjeringen og aktørene/kringkasterne. Det er svært viktig at noen form for sammenblanding unngås da det kan komme til å skape problemer rundt kringkasternes redaksjonelle uavhengighet.

DEL II ALLMENNKRINGKASTINGENS STATUS OG FREMTIDIGE UTFORDRINGER

3.1 Allmennkringkastingens rolle i et ytringsfrihetsperspektiv

3.1.1 Ytringsfrihetsbegrepet

Forholdet mellom kringkasting og ytringsfrihet har vært et sentralt spørsmål i diskusjonen om den rolle allmennkringkastingen skal spille, og i den prinsipielle diskusjonen om regulering av kringkasting i de siste ti-årene. Bakgrunnen for dette har blant annet vært en teknologisk utvikling som gjør at frekvensknapphet ikke lenger vil spille den samme rolle som begrunnelse for regulering som tidligere, internasjonale integreringstendenser og økt fokus på demokrati og menneskerettigheter i internasjonal politikk. I alle overveininger over dette problemkomplekset står to forhold sentralt: prinsippet om uavhengighet og fravær av redaksjonell kontroll, og behovet for å sikre størst mulig mangfold i kringkastingssektoren.

Et eksempel på hvor viktig man anser sammenhengen mellom kringkastingspolitik og ytringsfrihet er å finne i høringsdokumentet om prinsipper for regulering som det britiske reguleringsorganet Ofcom sendte ut 14 juli 2004.¹ Her heter det bl.a.:

“Broadcasting and freedom of expression are intrinsically linked. The one is the life blood of the other. Nowhere can that tension between the right to freedom of expression and its restriction be more acute than in drawing up a Code which seeks to regulate broadcasting.”²

I Ytringsfrihetskommissjonens innstilling³ drøftes forholdet mellom ytringsfrihet og kringkastingsregulering relativt omfattende. Noe av bakgrunnen for dette er selvfølgelig problemet knyttet til at én type medier reguleres av offentlige myndigheter, mens eksempelvis reguleringen av de trykte medier anses som stridende mot ytringsfrihetens forutsetninger. Ytringsfrihetskommissjonen legger til grunn at det finnes to regelsett – ett for *drift* og ett for *formidling* av kringkasting som sikrer staten en viss forhåndskontroll med ytringer gjennom radio og fjernsyn. I kringkastingsloven slås det fast at NRK har rett til å drive kringkasting, mens andre kringkasterne må ha konsesjon. Kommisjonen konkluderer med at denne bestemmelsen må kunne forstås som en form for forhåndskontroll, selv om det ikke innebærer noe direkte redaksjonelt inngrep. Det må snarere klassifiseres som en form for forhåndskontroll som er opptatt av ”... resultatet av den samlede sum av ytringer - i det alminnelige offentlige rom eller i et spesielt medium. Det er sumvirkningen som er objektet

¹ Consultation on the proposed Ofcom Broadcasting Code.

http://www.ofcom.org.uk/consultations/past/Broadcasting_code/broadcasting_code/?a=87101

² Section 2. Point 2.

³ NOU 1999: 27. *Ytringsfrihed bør finde sted.*

for f. eks. reglene om kringkastingskonsesjon. Vurderingstema ved kontrollen er hvilke konsekvenser det kan ha for det kulturelle, språklige og demokratiske mangfold om kringkastingen ikke reguleres.”⁴

Det at kringkastingsreguleringen må være av en slik karakter at den ikke kommer i strid med de prinsippene for ytringsfrihet som finnes i et demokratisk samfunn, representerer en stor utfordring. Den form for regulering av kringkastingsdrift som utelukkende er begrunnet i at frekvenser er et knapphetsgode, kan ikke klassifiseres som forhåndskontroll av ytringer. Da er det snakk om prinsipper for fordeling av ressurser. Vil staten derimot styre mer enn bare fordeling av knapphetsgoder, f.eks. når det oppstilles innholds krav, står man overfor en form for forhåndskontroll. Slik styring kan selvfølgelig være legitim og ikke innebære noe brudd på ytringsfriheten, men vil likevel måtte karakteriseres som en form for forhåndskontroll.

I forhold til de ulike formene for kontroll med kringkastingsdriften som nå forekommer, er det nettopp forskjellen mellom kringkasterne som skaper de største prinsipielle problemene. Det gjelder blant annet forholdet mellom NRKs rett til å kringkaste og at andre må søke konsesjon. Det gjelder at noen kringkasterer er allmennkringkasterer og dermed er underlagt et særlig sett med regler, mens andre enten er kommersielle kringkasterer, nærkringkasterer, nisjekringkasterer eller at de opererer innenfor en kabel- eller satellittsammenheng som har andre regler enn de som gjelder konsesjonsbelagte allmennkringkasterer. På dette området gjelder forhåndskontrollen ikke driften, men distribusjonen der konsesjonen er regulert etter telelovgivningen for etablering og drift av selve nettet. Bak dette konsesjonskravet ligger det imidlertid andre hensyn enn et ønske om forhåndskontroll med innholdet i ytringene.

Uavhengig av reguleringsform må den nye paragraf 100 i grunnloven legges til grunn. Det vil si at reguleringsformen ikke må stride mot ”Ytringsfrihedens Begrundelse i Sandhedssøgen, Demokrati og Individets frie Meningsdannelse. Det retslige Ansvar bør være foreskrevet i Lov.”

Det innebærer at alle former for kringkastingsregulering må fremme de elementer som begrunner ytringsfriheten, og de må, som det heter i Ofcoms høringsuttalelse, være: ”... transparent, accountable, proportionate, consistent and targeted only at cases where action is needed”.⁵ I norsk sammenheng vil det å gi spesielle regler for kringkastingsregulering måtte begrunnes i den nye grunnlovsparagrafens siste punktum, det såkalte infrastrukturkravet, der det heter: ”Det paaligger Statens Myndigheder at lægge Forholdene til Rette for en aaben og oplyst offentlig Samtale.”

I den internasjonale debatten om forholdet mellom ytringsfriheten og prinsippene for kringkastingsregulering er det noen helt grunnleggende aspekter som er blitt trukket frem og understreket som helt nødvendige for at slik regulering ikke skal stride mot grunnleggende ytringsfrihetsprinsipper.⁶ Reguleringen må være i offentlighetens interesse. Den må være innrettet slik at den ikke fungerer som et mulig redskap for statlig kontroll, og den må hindre at kommersielle interesser blir for sterke. Det vil si at all form for kringkastingsregulering innebærer en balansegang der publikums og offentlighetens interesse i å kunne motta et så vidt og mangfoldig programtilbud som mulig må være overordnet. Reguleringen må derfor fremme *både* valgfrihet mellom mange former for kringkastingstilbud og konkurransen

⁴ Ytringsfrihetskommisjonens innstilling kap.7.1

⁵ Ofcom op. cit. Point. 4.

⁶ Se bl.a. Article 19: *Access to Airwaves. Principle on Freedom of Expression and Broadcast Regulation*. London 2002.

mellom disse. Dette vil tjene publikum både i deres rolle som borgere i et demokratisk samfunn og som forbrukere av varer og tjenester, opplysning og underholdning. Reguleringen må ta sikte på å fremme kulturelt og sosialt mangfold, et mangfoldig og variert programtilbud, bidra til kunnskap og vende seg mot alle publikumsgrupper og interesser. Målet må være å fremme kreativitet og nye programformer, og øke interessen for ny satsing på kringkastingsmediene kulturelt og økonomisk. For Allmennkringkastingsrådet har nettopp prinsippet om mangfold i programtyper og genrer og former for publikumshenvendelse, samt redaksjonell uavhengighet ligget til grunn for alle vurderinger som er foretatt.

3.1.2 Regulerende tiltak

Et utvidet yringsfrihetskrav innebærer i tråd med den nye paragraf 100s infrastrukturbestemmelse at det er nødvendig aktivt å fremme mangfold på kringkastingsfeltet, både med hensyn til eierskap og kontroll med kringkasterne og de ulike formene for kringkastere som finnes. Det dreier seg også om programtyper, genrer og publikumsgrupper, og at hele samfunnets interesser må ivaretas i kringkastingstilbudet.

Som det heter i grl. § 100, påligger det "... Statens Myndigheter at lægge Forholdene til Rette for en aaben og oplyst offentlig Samtale". Dette prinsippet er særlig viktig i forhold til kringkastingsmediene. Det må i forlengelsen av dette institueres regulering som hindrer at noen kringkaster – statlig som privat – får en alt for dominerende stilling, og at det blir for sterk konsentrasjon av eierinteresser innenfor kringkastingssektoren og mellom denne og andre medier. Det er samtidig viktig at slike økonomiske reguleringstiltak ikke fører til at sektoren får unødvendig vanskelige økonomiske betingelser som hindrer dens utvikling.

Det hører med til utviklingen internasjonalt at mange av tilsynsorganene for kringkastingsvirksomhet behandler feltet som helhet, og ikke bare tar for seg allmennkringkasterne. Blant grunnene til det er den konvergensprosessen som foregår, og som gjør at kringkastingsfeltet som helhet må betraktes ut fra grunnleggende synspunkter på yrings- og informasjonsfriheten slik den kommer til uttrykk i infrastrukturkravet i den nye paragraf 100.

Allmennkringkastingsrådet har i flere sammenhenger diskutert hvordan forholdet mellom yringsfrihetens prinsipper og det totale kringkastingsfeltet bør oppfattes. Rådet har bare hatt som mandat å forholde seg til allmennkringkasterne – NRK, TV2, P4 – ikke til kringkastingsfeltet som helhet. Ikke desto mindre er det slik, som det også går frem av de prinsippene som er referert ovenfor, at det er feltet som *helhet* som angår prinsippene om yringsfrihet og regulering. Dette gjelder særlig forholdet mellom allmennkringkasterne og de rene kommersielle kringkasterne, og hvilke tilbud publikum får gjennom ulike kabelnett. Dette er noe som igjen angår den videre utvikling av digital kringkasting og bruken av elektroniske programguider. Ut fra prinsippet om mangfold og variasjon i programtilbudet kan det sees som et problem at kabel- og satellittselskapene setter sammen pakker til sine abonnenter som ikke gir tilgang til alle norske kanaler. Særlig er det i en slik sammenheng kritikkverdig at Viasat ikke tilbyr den kommersielle norske allmennkringkasteren TV2 til sine seere.

Skal prinsippet om like konkurransevilkår, mangfold og variasjon i det totale kringkastingstilbudet være rådende, er det et spørsmål om ikke krav til variasjon i innhold og henvendelsesformer også burde gjelde andre kringkasterne enn allmennkringkasterne, særlig fordi den nye teknologien gir kanaler som TVNorge større dekningsgrad enn for eksempel

NRK2, TVNorge og TV3 konkurrerer på samme marked og innenfor samme felt som allmennkringkasteren TV 2, men har ikke de samme krav til bredde og mangfold i programtilbudet.

Videre kan det hevdes at det ut fra slike prinsipper er kompliserende at NRK virker innenfor både radio- og TV-mediet, mens konkurrentene bare har anledning til å virke innenfor det ene av de to mediene, og dermed ikke kan nyte godt av den bruk av felles og konvergerende ressurser som NRK har mulighet for i sin programproduksjon for radio, TV og Internett.

Spørsmålet om eierinteressene i kringkastingselskapene er komplisert, spesielt i forhold til at det gjelder ulike rammekrav for hvilke forpliktelser de ulike kringkasterne skal oppfylle. Særlig allmennkringkasterne konkurrerer med aktører som ikke må oppfylle samme krav til mangfold og variasjon. I en slik situasjon kan det oppstå press fra eierne, ikke i form av konkrete krav til det redaksjonelle innholdet, men i form av krav til økonomiske resultater. Dette kan blant annet føre til at genremangfoldet undergraves, og at de brede underholdningsprogrammene prioriteres på bekostning av for eksempel undersøkende og kritisk journalistikk. På generelt grunnlag kan spørsmålet stilles om en kommersialisering på sikt kan true ytrings- og informasjonsfriheten i vid forstand. Det er i et slikt perspektiv at betydningen av å holde fast ved allmennkringkastingsprinsippene er særlig viktig og i tråd med ytringsfrihetens grunnleggende funksjoner.

3.2 Allmennkringkastingsprinsippene og kriterier for vurdering av allmennkringkasting

Det første rådet gikk i gang med etter opprettelsen i 1996 var å utforme kriterier for evaluering av kringkasting, og å utrede hvordan rådet best kunne undersøke i hvilken grad de formulerte kriteriene oppfylles.

Før tildelingen av konsesjoner for riksdekkende, reklamefinansiert kringkasting i Norge, var allmennkringkastingstradisjonen, som i de øvrige nordiske landene, knyttet til de offentlige, lisensfinansierte monopolene. NRKs spesielle oppgave hadde bred politisk støtte, og kunne gjenfinnes i formuleringer i en lang rekke kringkastingspolitiske dokumenter, og i NRKs vedtekter. Da TV 2 AS og P4 Radio Hele Norge AS fikk tillatelse til å drive henholdsvis reklamefinansiert fjernsyns- og radiovirksomhet i riksdekkende bakkebaserte sendernett tidlig på nitti-tallet, ble det fastslått at programprofilen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Hovedhensikten med en slik tilnærming var å styrke den norske allmennkringkastingen i møtet med den utfordringen det økte antallet utenlandske kanaler gjennom kabel- og parabolmottak representerte for den norske kulturelle identiteten, jf St.meld. nr. 32 (1992-93) *Media i tida*. Allmennkringkastingsprinsippene ble presisert i følgende fem punkter i konsesjonsvilkårene:

- Det skal være et langsiktig mål at sendingene skal kunne mottas av hele befolkningen.
- Sendingene skal over tid inneholde en variert programmeny med program for så vel brede som smale seer-/lyttergrupper, herunder barn og unge, den samiske befolkningsgruppe og minoriteter¹.

¹ Vilråene for TV 2 og P4 var tilnærmet identiske, med unntak for at *barn og unge*, til forskjell fra P4s vilkår, ikke var nevnt eksplisitt under punktet om smale seergrupper i TV 2s konsesjon.

- Det skal være daglige nyhetssendinger.
- Allmennkringkastingsprogrammene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.
- Kanalene skal ha redaksjonell selvstendighet

Når rådet utformet sitt forslag til kriterier for evaluering av allmennkringkasting, tok det utgangspunkt i formuleringene om programprofil i konsesjonsvilkårene for TV 2 og P4. Rådet anså de kommersielle kringkasternes aksept av konsesjonsvilkårene som et uttrykk for en generell konsensus om hva sentrale deler av allmennkringkastingsbegrepet består i. Ett sentralt mål med å opprette et eget allmennkringkastingsråd var å kunne vurdere programvirksomheten i de tre allmennkringkastingselskapene på samme grunnlag. Rådet understreket imidlertid at disse prinsippene måtte være å forstå som minimumsmålsettinger for NRK, som, i tråd med de nevnte kringkastingspolitiske dokumentene, har særlige forpliktelser på området. Med dette som utgangspunkt formulerte rådet følgende forslag til kriterier for evaluering av allmennkringkasting:

1. Sendingene skal kunne mottas av hele befolkningen.

2. Sendingene skal inneholde en variert programmeny med program for såvel brede som smale lytter/seergrupper, herunder barn og unge, den samiske befolkningsgruppe, etniske og andre minoriteter.

3. Det skal være daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt.

4. Allmennkringkastingsprogrammene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

5. Allmennkringkastingskanalene skal ha redaksjonell selvstendighet.

Med unntak for marginale, utdypende formuleringer er rådets forslag til grunnleggende kriterier identisk med de allmennkringkastingsprinsippene som ble presisert i konsesjonsvilkårene til TV 2 og P4. Rådet understreket imidlertid at vilkårene måtte fortolkes, utdypes og presiseres dersom de skulle fungere som grunnlag for evaluering av allmennkringkasternes programtilbud. Rådet foretok i 1996 en slik fortolkning som resulterte i et sett presiseringer av hvordan de fem hovedkriteriene skal forstås. Disse har ligget til grunn for rådets vurderinger i alle år, jf vedlegg 1 s. 101. Gjennom de årlige vurderingene av allmennkringkasternes virksomhet har rådet foretatt ytterligere presiseringer gjennom å etterlyse konkrete programtiltak i de enkelte kanaler for å sikre at programtilbudet er i samsvar med allmennkringkastingsprinsippene.

I tråd med rådets mandat utgjorde NRKs vedtekter, konsesjonsvilkårene for P4 og TV 2 samt målsettinger Stortinget hadde nedfelt for allmennkringkasting gjennom behandlingen av ulike mediepolitiske dokumenter grunnlaget for rådets presiseringer av hva som skal forstås som allmennkringkasting. Rådet så også hen til at begrepet allmennkringkasting tradisjonelt er

basert på det engelske begrepet *public service*, og redegjorde i sin første rapport¹ for følgende tre sentrale aspekter ved dette begrepet:

” For det første kan *public service* brukes i betydningen "et offentlig gode". Denne forståelsen henspiller på den type virksomhet det offentlige tradisjonelt har tatt seg av for å sikre sosial og geografisk fordeling av infrastruktur og velferdstilbud. Denne forståelsen av begrepet stod sterkt i kringkastingens tidlige år i Europa. I Norge var det blant annet hensynet til at kringkastingen skulle bli landsdekkende som var bakgrunnen for at radioen ble underlagt offentlig kontroll. Med denne forståelsen av *public service* er hovedsaken at godet er tilgjengelig for alle til en rimelig pris.

Et annet aspekt ved begrepet henger sammen med at *public* også kan bety "offentlighet". Denne forståelsen av *public service* har med innhold og verdier å gjøre. En allmennkringkastingsinstitusjon har etter denne forståelsen ansvar for f.eks. å overvåke de politiske og økonomiske makthaverne og å fremme den offentlige samtalen. Videre vil det være en oppgave å medvirke til at hvert individ får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser, og ellers å tilby program som kan være kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap. Innenfor en slik forståelse av *public service* er hovedsaken at allmennkringkastingen fungerer som en opplysende instans i bred forstand.

En tredje betydning av begrepet *public service* tar utgangspunkt i at *public* også kan bety publikum. Med denne forståelsen av begrepet defineres allmennkringkasting som kringkasting i publikums tjeneste. Denne begrepsbruken legger opp til at kringkastingen primært skal tjene publikums behov som individuelle radiolyttere og TV-seere, som forbrukere, og ikke som deltakere i et kollektiv av samfunnsborgere. Denne markedsbaserte forståelsen av *public service* er historisk sett en ny måte å se begrepet på, og faller i stor grad sammen med det som tradisjonelt har vært betegnet som kommersiell kringkasting.”

Rådet pekte på at den kringkastingspolitiske utfordringen i dag ligger i å balansere det siste aspektet i forhold til de to førstnevnte. I det følgende vil rådet med utgangspunkt i presiseringene av allmennkringkastingskriteriene skissere noen utviklingstrekk og fremtidige utfordringer innenfor de programområder rådet anser å stå sentralt for allmennkringkasteroppdraget.

3.2.1 Utviklingstendenser innenfor sentrale allmennkringkastingskriterier

Den grunnleggende kulturpolitiske hensikten med å pålegge enkelte kringkaster forpliktelser til å drive allmennkringkasting er å sikre at hoveddeler av publikums tilbud på radio- og TV-området bidrar positivt til at sentrale demokratiske verdier blir ivaretatt. Informasjons- og opplysningstilbudet står sentralt i allmennkringkastingen. Det skal være bredt og allsidig, for slik å bidra til at vi som samfunnsborgere får et godt grunnlag for selvstendig tenkning og handling. I et slikt borgerperspektiv er en sentral motiveringsfaktor for å ha allmennkringkastingsinstitusjoner et ønske om i størst mulig grad å begrense forskjellene i informasjons-, kunnskaps- og kulturressurser mellom ulike deler av befolkningen. En annen

¹ Sitatet er hentet fra Allmennkringkastingsrådets rapport for 1996, side 6-7.

grunn er ønsket om å opprettholde et samlende forum for en bredest mulig offentlig debatt om viktige samfunns- og kulturspørsmål.

For de reklamefinansierte mediene er lytter- og seeropplutning avgjørende for å trekke til seg annonsører. Det er rådets erfaring at det blir stadig viktigere for kringkasterne å dokumentere at tilbudet når bestemte segmenter av publikum, og særlig de som anses å være de mest attraktive målgruppene ut fra en oppfatning om forbruksnivå og betalingsdyktighet. Allmennkringkastingen er ment å motvirke tendensen som rent markedsstyrt kringkasting vil ha til å neglisjere visse typer programvirksomhet, som en i et borgerperspektiv ønsker å opprettholde. Innenfor kringkastingssektoren generelt mener rådet å se at tilbuds- og etterspørmekanismer i større grad blir styrende for programleggingen, og at et slikt forbrukerperspektiv nødvendigvis også får innvirkning på virksomheten til NRK. Tilsynet med allmennkringkastingstilbudet er derfor av større betydning enn noen gang tidligere.

I det følgende vil rådet presentere noen hovedtendenser når det gjelder utviklingen av det norske allmennkringkastingstilbudet, og peke på sentrale utfordringer for fremtidens allmennkringkasting.

3.2.2 Dekningen av internasjonalt stoff

Et internasjonalt perspektiv på kultur og samfunn forutsettes i flere av allmennkringkastingskriteriene, særlig i kriterium 3), der det heter:

Det skal være daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt.

Rådet har presisert dette kravet til å innebære en løpende, grundig orientering og analyse av viktige samfunns- og kulturspørsmål, så vel nasjonale som internasjonale. Slik skal allmennkringkastingen bidra til at folk har et godt grunnlag for selvstendig tenkning og handling som samfunnsmedlemmer. Vurderingen av hvordan dette kravet tilfredsstilles har både kvantitative og kvalitative dimensjoner. Det internasjonale perspektivet er også tatt med som en viktig dimensjon i presiseringen av kravet til å styrke den norske identiteten i kriterium 4):

Allmennkringkastingsprogrammene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Rådet presiserer kravet om å styrke norsk identitet til i stor grad å dreie seg om å fremme bevisstheten om det mangfold av identiteter og livsformer Norge nå rommer. Dessuten er en bredest mulig dekning av internasjonale forhold med kulturimpulser fra ulike deler av verden viktig som bidrag til økt bevissthet om hva det vil si å være innbygger i Norge.

Rådet mener at det særegent norske i stadig større grad er avhengig av og henger sammen med forståelsen av tilsvarende internasjonale forhold. Internasjonalisering og globalisering gjør verden mindre. Moderne kommunikasjon og teknologi gjør at informasjon flytter seg raskere og sammenvevingen av de ulike nasjoners økonomi og politikk blir tettere. Da blir det desto viktigere at borgerne på tvers av nasjonsgrensene får tilstrekkelig informasjon om disse sammenhengene til at de kan danne seg selvstendige oppfatninger og foreta informerte valg.

Av dette følger at nyhets-, samfunns- og kulturprogrammene fremtrer som viktige indikatorer på om allmennkringkasterne søker å innfri sine oppdrag. Samtidig er det slik at flere kanaler har lange programflater med et sammensatt og variert innhold, særlig gjelder dette for radiokanalene, men det er også betydelig bruk av magasinformatet i fjernsyn. Dette betyr at flere andre programtyper, og følgelig også kunnskap om hva som sendes i slike lange flater, er relevante for å fortelle om graden av innfrielse av disse forpliktelsene. For å vurdere allmennkringkasternes oppfyllelse av det tredje og fjerde kriteriet, innhentet rådet allerede i sitt første virkeår 1996 undersøkelser av nyhetsdekningen i både radio og fjernsyn. I 1998 fulgte rådet opp med å innhente en undersøkelse av utenriksdekningen i allmennkringkastingskanalene, og i 1999 med en undersøkelse av kulturdekningen i allmennkringkastingskanalene. Det internasjonale perspektivet var i større eller mindre omfang til stede i alle undersøkelsene.

3.2.2.1 Undersøkelsene av nyhetsdekningen i 1996

Undersøkelsene av nyhetsdekningen i 1996 hentet materiale fra en enkelt, tilfeldig valgt dag, nærmere bestemt onsdag 27. november 1996. Én dags nyheter er for lite til at det i statistisk forstand er representativt. Den aktuelle nyhetsdagen ble imidlertid preget av en spesialsak, nemlig at en statsråd kunngjorde å gå av på grunn av anklage om skatteunndragelse (Terje Rød Larsen-saken). Dette forholdet gjør representativiteten mindre, men belyser på den andre siden et generelt trekk ved denne type nyheter. De første undersøkelsene av nyhetsdekningen bidro under alle omstendigheter til å fremheve enkelte trekk som en med rimelighet kan anta reflekterer mer gjennomgående trekk ved kanalenes programtilbud.

1) Nyhetsdekningen i TV

Førsteamanuensis Michael Bruun Andersen (UiO) fikk i oppdrag å undersøke og sammenligne TV-nyhetene på NRK og TV 2. I grove trekk viste undersøkelsen at TV 2 sendte flere forskjellige nyheter og brukte mer sendetid totalt sett på nyheter enn NRK den aktuelle dagen. NRK brukte på sin side gjennomsnittlig tre ganger så lang tid til hvert innslag som TV 2, og var derfor i prinsippet grundigere i sin behandling. Begge stasjoner, men særlig TV 2, brukte de samme nyhetene flere ganger. TV 2 benyttet ressurser til omredigering av innslagene i stedet for å bruke ressursene på en bredere dekning.

Mens NRK viste langt større interesse for det politiske området enn TV 2, hadde TV 2 en litt bedre spredning innenfor flere øvrige livsområder (eks. arbeidsliv, familieliv). I begge kanaler dominerte voksne menn nyhetsbildet på aktørsiden. Overraskende mange "alminnelige" mennesker forekom i nyhetene på begge kanaler. Private forhold dominerte TV 2, mens offentlige forhold preget NRK. Enkeltinnslag tydet på at TV 2 valgte en annen vinkling av forholdet mellom allmennheten og myndighetene enn NRK. TV 2 fokuserte i større grad på konsumentenes rettigheter, mens NRK hadde mer fokus på statsborgerens plikter.

Den geografiske spredningen på utenriks- og innenriksdekningen var stort sett den samme i TV 2 og NRK. Det var imidlertid flere utenriksnyheter uten norsk vinkling på NRK. TV 2 hadde en sterkere tendens til å gi utenriksnyhetene en norsk vinkling, noe som også bidro til noen flere norske aktører på TV 2 enn på NRK.

2) Nyhetsdekningen i radio

Professor Helge Østbye (UiB) fikk i oppdrag å undersøke nyhetsdekningen i NRK (P1, P2 og Petre) og P4 den samme dagen, 27. november 1996. Den empiriske undersøkelsen ble i tillegg avgrenset til de korte nyhetssendingene, hvilket ytterligere begrenser grunnlaget for å si noe om hvorvidt allmennkringkasterne innfrir sin forpliktelse når det gjelder nyheter generelt. Dette drøftes nærmere nedenfor i punkt 3.2.2.4.

Hovedfunnet i denne undersøkelsen var at det ikke så ut til å være betydningsfulle forskjeller mellom de korte nyhetssendingene i NRK-kanalene og P4. Alle kanalene brukte mye sendetid på nyhetsprogram, med en tydelig prioritering av nyheter i de perioder hvor radiolyttingen er størst (på morgenen og fra 16-19), og alle hadde et mønster med korte nyhetssendinger hver time. Mannsdominansen var klar i alle kanaler, men noe mindre i P4 (NRK-kanalene hadde tre ganger så mange menn som kvinner, mens P4 hadde dobbelt så mange). Materialet tydet på at P4 hadde flere nyheter enn NRK med en klar hovedperson. Det var liten forskjell mellom kanalene i gjennomsnittlig lengde på innslagene i de korte nyhetssendingene, men inkluderer man den øvrige nyhetsdekningen i kanalene, tydet materialet på at P4 prioriterte dybdenyheter lavere enn NRK, særlig P2. Få av nyhetene i materialet hadde sitt opphav i utlandet, noe som også fører til en klar dominans av norske aktører.

Oppsummering

Undersøkelsene i 1996 ga noen indikasjoner på den internasjonale dekningen innenfor den ”harde” nyhetsdekningen. På radiosiden var undersøkelsen i tillegg som nevnt begrenset til de korte nyhetssendingene. Stikkprøvene i nyhetsdekningen i radio og TV antyder samlet sett at det gjennomgående er stort fellesskap mellom de ulike kanalenes nyhetsutvalg og håndtering. Men det var også indikasjoner på forskjeller i vinkling og profil på TV-området. Forskjeller i profil kan i hovedsak betraktes som positive, i den forstand at publikum tilbys en viss variasjon i vinkling og utvalg av nyheter. Verdien av å ha flere uavhengige nyhetsredaksjoner i etermediene kommer frem i slike situasjoner.

Rådets videre evalueringsarbeid avdekket et behov for å se nærmere på dekningen av internasjonalt stoff, også utenom nyhetene, ut fra en forestilling om at kanalenes internasjonale dekning tenderer til å redusere bildet til å omfatte et begrenset antall nasjoner, som enten står spesielt sentralt i verdensbegivenhetene eller fordi de er nær oss i kulturell forstand. En forestilling som er forbundet med denne er at mediene har en tendens til å fokusere på saker som publikum kan identifisere seg med, og at det derfor ofte anlegges en norsk vinkling på internasjonalt stoff.

3.2.2.2 *Undersøkelsene av den internasjonale dekningen i 1998*

I 1998 ga rådet to medieforskere i oppdrag å undersøke den internasjonale dekningen i henholdsvis TV og radio. Cand. polit. Hilde Bachmann så på utenriksdekningen i TV 2 og NRKs to fjernsynskanaler, NRK1 og NRK2. Cand. polit. Arild Eide Johansen og cand.polit. Peter Klasson kartla mengden og måten utenlandsstoffet blir presentert på i NRKs P1, P2 og Petre og P4 Radio Hele Norge.

1) Den internasjonale dekningen i TV

Undersøkelsen ble avgrenset mot den ordinære ”harde” nyhetsdekningen, til faktagenrer og ikke-fiksjonelle fremstillinger samt mot typen magasinprogram som ikke i programoversikten forteller hva som skal omhandles.

Den kvantitative delen av analysen tok for seg utenriksdekningen basert på en statistikk med variablene *kanal*, *tema*, *geografi* og *sendetid*. Undersøkelsen viste blant annet at NRK1 og NRK2 hadde en langt mer omfattende utenriksdekning enn TV 2, ut fra antall programmer. I undersøkelsen ble også programmene kategorisert ut fra tema, etter en inndeling i syv kategorier:

- a) *politikk*: aktualiteter, krig og konflikter, menneskerettighetsspørsmål
- b) *historie og religion*: også idéhistorie, religionshistorie, arkeologi
- c) *hverdagsliv*: helse og sosial, samliv, familie, barn og unge i sin hverdag, yrker, hobby, kuriosa
- d) *andre samfunnsspørsmål*: økonomi, næringsliv, lov og rett, kriminalitet
- e) *reise og opplevelse*: reisemagasiner, reiseskildringer, lett kultur, folkeliv, mat
- f) *kunst og kultur*: kunst, kunsthistorie, litteratur, filosofi, teater, kunstmusikk, musikkhistorie, arkitektur, design, kunsthåndverk, møte med kunstnere
- g) *populærkultur*: populærmusikk, mote, sport, filminnspillinger, kongelige, møte med ”stjerner” eller ”kjendiser”

Tematisk spredning

En kategorisering av programmene ut fra tema viste at *hverdagsliv* og *kunst/kultur* utgjorde tyngdepunkter i utenriksdekningen både i NRK1 og NRK2. Mens NRK1 også hadde et tyngdepunkt i dekningen av *politikk*, hadde NRK2 et tyngdepunkt i dekningen av *reise/opplevelse*. Mesteparten av TV 2s utenriksstoff falt inn under kategoriene *politikk* og *populærkultur*. NRKs utenriksstoff fordelte seg langt jevnere på de forskjellige temakategoriene enn TV 2.

Geografisk spredning

Den geografiske spredningen i utenriksdekningen viste at NRK-kanalene prioriterte nærområdene, altså Norden og resten av EU-området, høyest. Også Asia og Afrika var godt representert. Mesteparten av TV 2s utenriksstoff omhandlet Nord-Amerika (USA) eller internasjonale forhold sett med nordamerikanske øyne. Norden og Vest-Europa var overraskende lite representert, og resten av verden ble knapt viet oppmerksomhet.

Sendetidspunkt

Ser man på sendetidspunktene for programmene, viste materialet at NRK2 prioriterte utenriksstoffet høyest. NRK1 kom i en mellomposisjon, mens hovedtyngden av TV 2s utenriksprogrammer ble sendt på ugunstige tidspunkter.

Hvilket bilde får vi av de ulike verdensdelene?

Undersøkelsen tok også for seg hvilket bilde fjernsynskanalene gir av de ulike verdensdelene, med hensyn til hvilke temaer som dominerer dekningen. Når det gjelder dekningen av våre naboland i Norden var det skildringer av *hverdagslivet* som dominerte i NRKs kanaler, mens TV 2 hadde liten dekning av nordiske forhold. Ingen av kanalene la særlig vekt på dekningen av politiske spørsmål i nabolandene. I dekningen av EU-området utenfor Norden vektla NRK-kanalene formidlingen av kunst og kultur fra de vest-europeiske landene langt sterkere enn

TV 2. Det ble sendt få programmer om den politiske situasjonen i EU-landene. TV 2 viste ingen programmer om Øst-Europa i undersøkelsesperioden. Dekningen av Midt-Østen omfattet kun programmer i kategoriene *politikk*, *historie/religion* og *reise/opplevelse*. Temaprofilen i deknningen av Asia i de norske allmennkringkastingskanalene viste seg å være ganske lik, med skildringer av folks *hverdagsliv* som et tyngdepunkt. *Reise/opplevelse* og *historie/religion* er andre kategorier som tillegges vekt. Spredningen på temakategorier tyder på at bildet som ble gitt av Asia var bredt og uensartet. Dekningen av Afrika var tematisk og i omfang mye bredere i NRKs kanaler enn i TV 2. I alle kanaler er det politikk, særlig spørsmål om konflikter og bistand, som dominerte deknningen. Latin-Amerika fikk generelt liten dekning. Ingen av kanalene sendte et eneste program om latinamerikansk kunst og kultur i undersøkelsesperioden. Undersøkelsen viste at Nord-Amerika var den eneste av verdensdelene som fikk særlig oppmerksomhet i TV 2, og i omfang var deknningen like stor som i NRK-kanalene. NRK hadde likevel en større tematisk bredde i deknningen enn TV 2. Med unntak for deknningen i NRK2 dominerte *populærkulturen* det bildet som ble formidlet av Nord-Amerika i kanalene. Når det gjaldt deknningen av Oseania¹ var det bare materiale om Australia i undersøkelsesperioden. NRK sendte hele 15 reiseprogrammer om Australia. TV 2 sendte verken program om Australia eller andre land i Oseania i perioden.

Norsk vinkling

Hypotesen om at store deler av utenriksstoffet spesielt tilrettelegges for norske seere eller har en "norsk vinkling" ble ikke bekreftet i Bachmanns materiale. Noe av grunnen til dette kan ligge i at andelen norskproduserte utenriksprogrammer ikke var så stor, men heller ikke i de norskproduserte programmene var de norske perspektivene påtrengende.

2) Den internasjonale deknningen i radio

Undersøkelsen av radiokanalene ble foretatt i løpet av to perioder året 1998, henholdsvis fire dager på våren og tre dager på høsten. Radiosendingene ble kartlagt på innslagsnivå, og utenlandsstoff ble definert som innslag med omtale av andre land og kulturer. Undersøkelsen var avgrenset til programmene utenom nyhetsbulletiner, musikk og fiksjon, slik at utvidete nyhetssendinger og aktualitetsprogrammer er med i materialet. Det overordnede spørsmålet i undersøkelsen var hvordan norske radiokanaler formidler informasjon om hvordan det daglige livet fortoner seg i andre land, altså spesielt stoff om sosiale forhold, arbeidsliv, utdanning, levekår, livsstil, helse etc.. Undersøkelsen fokuserte også på forholdet mellom tematisk og geografisk variasjon. En tese som undersøkelsen søkte å gi svar på var om utenlandsdeknningen domineres av såkalte "harde nyheter" og om enkelte land dominerer i denne deknningen.

Generelt viste undersøkelsen at utenlandsdeknningen i radiokanalene var variert, men at den preges av "harde nyheter" fremfor innslag som forteller noe om hverdagen til mennesker i andre land. Undersøkelsen viste at enkelte landområder og tema ble representert på grunn av "ytre omstendigheter". Dekningen av afrikanske land var for eksempel preget av president Clintons rundreise til flere afrikanske land.

Den største andelen utenlandsstoff i prime time var forbeholdt nyhetsinnslag og innslag om *kultur/underholdning*. Med utgangspunkt i den tematiske og geografiske fordelingen av

¹ Oseania er den minste verdensdelen i areal og folketall, som foruten Australia og New Zeeland omfatter en rekke øysamfunn i det sørlige Stillehavet.

utenlandsstoffet viste undersøkelsen at enkelte temaer var spesielt dominerende fra de ulike landene. I P1 og P2 var *politikk* og *næringsliv* dominerende, særlig fra Europa, Russland og Asia. Petre og P4 fokuserte vesentlig på *kultur*. Petres kulturdekning ble konsentrert om Nord-Amerika, Norden, Midtøsten og Europa. Russland, Asia og Latin-Amerika var ikke representert. På P4 var fordelingen enda tydeligere. Her forekom kun kulturinnslag fra Nord-Amerika og Europa, mens de øvrige land og verdensdeler ikke fikk utslag.

Bakgrunns materialet viser at den sterke geografiske konsentrasjonen om Nord-Amerika og konsentrasjonen om stoffkategorien *kultur* i Petre og P4 egentlig sier det samme: Omkring halvparten av alt internasjonalt stoff i disse to kanalene handler om amerikansk populærkultur, film, TV, musikk og aktørene der. Ser man så på kategoriene *samfunn* og *livsstil* viste undersøkelsen at P1 hadde en god andel om *samfunn* i Norden og Europa, men kun innslag fra Russland om *livsstil*. P2 hadde en forholdsvis god geografisk bredde i sin presentasjon av *samfunn* og *livsstil*, selv om det ikke var noen innslag om *samfunn* fra Russland og i tillegg var lite om *livsstil* fra Latin-Amerika, Asia og Australia. På Petre var det generelt lavt på begge kategorier, bortsett fra Midtøsten som var godt representert på *samfunn*. P4 viste knapt utslag på noen av kategoriene, bare en liten andel av *samfunn* på Europa. Undersøkelsen avdekket således et klart skille mellom dekningen i P2 og de andre kanalene.

3.2.2.3 *Undersøkelsen av kulturdekningen i 1999*

For å slutføre referansene til de eksterne undersøkelsene rådet har fått gjennomført for spesielt å belyse dekningen av internasjonalt stoff i de norske allmennkringkastingskanalene, gjengis også funnene om ikke-etnisk norsk tema og opphav i kulturundersøkelsen fra 1999.

Cand. polit. Liv Braathen undersøkte kulturdekningen på NRK1, NRK2 og TV 2 og på P1, P2, Petre og P4. Når det gjelder stoffets og programmenes nasjonalitet fant hun at det var en overvekt av norskprodusert stoff på alle kanaler. Det etnisk norske innholdet var betydelig i alle kanalers kulturdekning, med et lite unntak for NRK2, som til gjengjeld hadde svært mye europeisk og anglo-amerikansk stoff. De nest største geografiske områdene i kulturdekningen ved siden av Norge var USA og England, og det anglo-amerikanske stoffet hadde et vesentlig fokus på de populærkulturelle temaene. NRK1, NRK2 og P2 hadde noe vest-europeisk stoff fra Frankrike og Tyskland, men det europeiske kulturrommet ble overveiende svært lite problematisert, spesielt på TV 2 og P4. Ikke-vestlig europeisk stoff samt stoff fra andre verdensdeler ble kun ivaretatt på regulær basis av P2, gjennom kanalens program om verdensmusikk.

I lys av at norsk identitet og kultur antas å utvikle seg i møte med impulser fra ulike deler av verden, indikerer funnene i denne undersøkelsen at det er færre møter mellom norske og internasjonale kulturstrømninger, med unntak for den anglo-amerikanske populærkulturen, enn det som er ønskelig ut fra rådets presisering av allmennkringkastingsprinsippene.

3.2.2.4 *Rådets vurdering*

De eksterne undersøkelsene rådet har fått utført, har utvilsomt bidratt til å belyse sentrale sider ved programvirksomheten som kringkasternes egne statistikker og rapporter ikke gir tilstrekkelig innsikt i. Selv om undersøkelsesmaterialet til dels har vært begrenset, har enkelte tendenser fremstått som så tydelige at de ikke kan anses som tilfeldige. Enkelte tendenser i

den internasjonale dekningen synes å være forsterket de senere årene, noe både ulike medieanalytikere har pekt på og som bekreftes av kringkasterne selv. Nyhetene blir mer underholdningspregede i retning av *info-tainment*, av at utenriksdekningen går tilbake, at kontekst og struktur nedprioriteres, at konflikt blir et så viktig nyhetskriterium at det går på bekostning av en mer representativ dekning av det internasjonale samfunnet og at det har vært en nedgang i dekningen av deler av vårt nærområde, nærmere bestemt den europeiske dekningen. For å kunne si noe mer konkret om dagens tilstand og eventuelle utviklingstendenser, er det imidlertid nødvendig med nye og grundige undersøkelser.

Omfanget og plasseringen av tradisjonelle nyhetsprogrammer i allmennkringkastingskanalene understreker etter rådets oppfatning at denne genren både oppfattes som viktig for innfrielsen av oppdraget og for kanalenes konkurranse om lyttere og seere. Nyhetsgenren er særlig innrettet på å fortelle publikum om hva som skjer her og nå, et trekk som er forsterket gjennom økningen i antall kanaler og i antall nyhetsutsendelser i hver kanal. I den konkurransen som oppstår i forhold til å være først ute med eller ha den mest interessante vinklingen på en sak, er rådet opptatt av hvilke nyhetskriterier som blir dominerende. Er det slik at de ulike kanalene har en viss variasjon i vinkling og utvalg av nyheter, eller bidrar den økte konkurransen på nyhetsfeltet til at de ulike kanalenes dekning blir likere?

I forhold til det som er sagt om nyhetsgenrens karakter ovenfor, er rådet også opptatt av at kravet om at *det skal være daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt*, ikke innfris ved nyheter alene. Innfrielsen av dette kriteriet avhenger av om kanalene tilbyr program som setter små og store saker inn i sin kontekst og tilbyr tilstrekkelig bakgrunnsstoff til at publikum forstår hvorfor ting skjer. Kort sagt krever innfrielsen av dette kravet en strukturbelysning av viktige kultur- og samfunnsproblemer som går ut over den dagsavhengige presentasjonen vi i hovedsak finner i de ordinære nyhetssendingene.

Kanalenes korrespondentnettverk i utlandet har representert en kontinuitet i tilstedeværelsen i de ulike landene, noe som har vært ansett som et viktig virkemiddel til å kunne bidra med kommentarer og mer dyptgående analyser av det som skjer i verden. Opprettholdelsen av et slikt nettverk er kostbart, men etter rådets syn viktigere enn noen gang for publikums forståelse av hva som skjer utenfor Norge.

3.2.2.5 Boken Nyheter først og fremst

I boken *Nyheter først og fremst* ser medieforskerne Ragnar Wahldal, Michael Bruun Andersen og Helge Rønning på utviklingen av norske nyheter i NRK og TV 2 etter etableringen av den sistnevnte kanalen i 1993 og frem til 2000. Under de seks følgende punktene gjengis noen av undersøkelsens funn knyttet til dekningen av internasjonalt stoff:

1) Et hovedfunn var at de to kanalene hadde en noenlunde jevn fordeling av politikk, krim, utenriks, økonomi og sport, men at størstedelen av nyhetene var forskjellige. Forskerne fant likevel to ulikheter: NRK har en mer omfattende utenriksdekning, mens TV 2 har en større dekning på kriminalstoff. En slik forskjell kan forklares i at NRK fra midten av 1960-tallet har bygd opp et omfattende korrespondentnett. I 2000 var det ti korrespondenter felles for radio og tv. I boken *Nyheter først og fremst* vises det til at NRKs korrespondenter i stor grad utdyper og supplerer det utenriksstoffet redaksjonen får fra internasjonale nyhetsbyråer. Korrespondentnettet ga NRK et fortrinn i forhold til TV 2 når det gjaldt dekningen av

internasjonalt stoff. TV 2 valgte å kun ha én fast korrespondent ute, i USA. I de første årene var utenriksdekningen mindre i TV 2 enn i NRK, men ifølge nyhetsundersøkelsen er bildet noe endret siden det.

2) I boken avgrenses undersøkelsen av utenriksdekningen mot stoff som omhandler nordmenns virke i utlandet (utenriksstoff versus norsk utenriksstoff), som har en klar sportsprofil i undersøkelsesperioden (1993 –2000). NRK har en mer omfattende utenriksdekning enn TV 2 i hele perioden, både i form av lengre samlet sendetid og fordi hvert innslag er jevnt over lengre. NRK hadde jevnt over også flere utenriksinnslag enn TV 2 (unntatt i 1997). Begge kanaler bruker mer tid på utenriksstoff i 1993 og 1999 enn de andre årene. Årsaken er maktkamp i Moskva og konflikt i Bosnia, noe som bekrefter at *internasjonale konflikter* er en viktig forklaring på variasjonen i dekningen av utenriksstoff.

Nyhetsundersøkelsen deler politiske utenriksnyheter inn i tre dominerende sakstyper:

- innenrikspolitiske spørsmål i andre land
- forholdet mellom to eller flere land (hvorav Norge kan være ett)
- krig og terrorisme

Undersøkelsen viser at utenriksdekningen i NRK og TV 2 vier mest plass til urolighetene rundt om i verden og mindre til de langsiktige perspektivene. Forfatterne viser til at dette er et trekk som preger også den internasjonale dagsordenen, og at stoff om verdens uroligheter i stor grad er fellesstoff som går igjen i en rekke lands nyheter. TV 2s dekning tenderer til å konsentrere seg om mer spesielle situasjoner, mens NRK gjennom hele perioden har en bredere dekning av den politiske situasjonen i andre land. Bortsett fra at konfliktfylte situasjoner tenderer til å få mer oppmerksomhet enn fredelige, fant man ikke noen tydelige tendenser i løpet av 1990-årene når det gjelder omfang eller emner.

3) Et annet funn i undersøkelsen, som er nært relatert til det foregående, er at en betydelig del av det vi får vite om verden utenfor Norge handler om politikk. Det politiske stoffet har en relativt større andel innenfor utenriksdekningen enn innenfor innenriksstoffet. Det gis således mindre økonomiske og sosiale nyheter fra utlandet, mens det er liten forskjell i dekningen av kriminalstoff, sport, ulykker og featurestoff. Utenriksstoffet har også en større andel ”seriøse nyheter” (i undersøkelsen definert som politisk stoff, økonomisk stoff og sosiale spørsmål) enn innenriksstoffet. I 1992 var forskjellene større på NRK enn på TV 2 og forskjellen blir mindre mot slutten av perioden. Dette viser konturene av to tendenser:

- innenriks- og utenriksstoff blir, vurdert på denne måten, mer likt
- forskjellen mellom kanalene blir mindre

4) Undersøkelsen viste at utenriksnyhetenes fordeling på ulike land og regioner forholdt seg stabilt, og at ikke alle deler av verden ble like godt representert. Cirka ti prosent av nyhetene kom fra nordiske land og mellom 50 og 60 prosent fra øvrige europeiske. Følgelig kom hele to tredjedeler av alle utenriksnyhetene fra Europa, noe som også har sin forklaring i at det i begynnelsen av undersøkelsesperioden var maktkamp i Russland og senere var uroligheter på Balkan. I perioden forskerne undersøkte fikk Sør-Amerika minst dekning. Nord-Amerika inkludert USA hadde også en beskjeden plass, men TV 2s USA-korrespondent medførte at stoff herfra ble viet noe større plass i denne kanalens nyhetssendinger. NRK sendte ikke vesentlig flere nyheter fra Nord-Amerika enn fra Midt-Østen og Asia.

5) Undersøkelsen viser en markant forskjell mellom hvilken plass NRK og TV 2 gir utenriksstoffet gjennom hele 1990-tallet. I denne perioden synes det som om det er en

redaksjonell linje i NRK å plassere en stor andel av utenriksstoffet i sendingens første tredjedel. I TV 2 varierer plasseringen mer, og en langt mindre andel av utenriksstoffet kommer tidlig i sendingen. I 2000 viser undersøkelsen imidlertid at denne forskjellen er borte, og begge kanaler har bare vel ti prosent av utenriksstoffet i den første delen av sendingen.

6) En analyse av kanalenes dekning av tre internasjonale konfliktsaker viser at NRK og TV 2 anlegger to forskjellige perspektiver, henholdsvis et borger- og et forbrukerperspektiv i utenriksdekningen. Av dette følger at NRK presenterte stoffet mer som saker som angår alle, mens TV 2s i større grad så utenriksstoffet som noe andre, politikere og eksperter tar seg av. Analysen viste også at TV 2 har en mer hendelsesorientert utenriksdekning enn NRK, som i større grad kommenterer og gir bakgrunnsstoff i forhold til faktainformasjonen. Mens NRK jevnt over la større vekt på de politiske årsakene til hendelsene som har funnet sted, hadde TV 2s dekning et sterkere perspektiv på konsekvensene, særlig for den alminnelige kvinne og mann. Samlet sett konkluderte analysen med at NRKs utenriksdekning er bredere og mer dyptgående enn TV 2s.

Oppsummering

Wahldahl, Bruun Andersen og Rønnings nyhetsundersøkelse fra 2000 bekrefter visse forskjeller i vinkling og profil mellom de ulike fjernsynskanalene, som også rådets tidligere undersøkelser har indikert. Rådet ser det som positivt at publikum tilbys en variasjon i vinkling og utvalg av nyheter. Dette var en viktig mediepolitisk begrunnelse for opprettelsen av TV 2 i 1992, hvor et flertall i Stortinget la stor vekt på at en ny kanal ville kunne tilby en alternativ nyhetsdekning i forhold til NRK. Konklusjonen i boken *Nyheter først og fremst* er at de to kanalenes nyhetssendinger utvikler seg parallelt innenfor en felles ramme, som er nyhetsgenrens tradisjonelle innhold og form (s. 295). Undersøkelsen viser likevel at det er tydelige skiller i NRKs og TV 2s valg av konkrete saker innenfor de ulike kategoriene, og at det er tydelige nyanser i de to redaksjonenes fremstilling av noen sentrale nyhetsområder.

3.2.2.6 Stikkprøvekontroll av NRK1s Dagsrevysendinger

Rådet har fått tilgang til materialet fra en undersøkelse av Dagsrevyen foretatt i henholdsvis tiden 5.-12. august; 20.-26. september og 25.-31. oktober 2004, som Jostein Gripsrud, professor ved Institutt for informasjons- og medievitenskap ved Universitetet i Bergen har utført. Oversikten følger som vedlegg 2 til rapporten.

1) Kort oversikt over innslag

Med noen forbehold om at en del saker kan kategoriseres etter flere kriterier,⁷ er resultatet av undersøkelsen at sport har en svært sterk stilling når det gjelder antall saker: 31 innslag i augustuken, men det var opptaktsuken til OL i Athen, 22 i septemberuken og 24 i oktoberuken. Omtrent like mange innslag dreide seg om utenriksaker: 16 i august, 16 i september og 31 i oktober, men da var det siste del av valgkampen i USA, og Arafat var

⁷ Blant annet kan en del utenriksaker som gjelder store naturkatastrofer både kategoriseres som ulykker og som utenriksstoff. Sosialt stoff er ofte koplet opp mot politikk. Kriminalitet som involverer flyktninger har elementer av både politikk og sosiale spørsmål.

døende. De fleste sakene dreide seg om Irak, Midt Østen og USA. Norsk politikk omfattet 13 innslag i august, 19 i september og 15 i oktober. Krimstoffet ble ofte kjørt langt frem, og omfattet 21 innslag i august, elleve i september og 14 i oktober. Ulykker var dekket gjennom ti innslag i august, 16 i september og sju i oktober. Sosiale spørsmål bestod av 13 innslag i august, elleve i september og sju i oktober. Kultur ble behandlet i tre innslag i august, 12 i september, men da var det knyttet opp mot en kirkepolitisk sak om biskop Kønns rett til å tale i Hareid menighet, og fire innslag i oktober. Økonomiske saker omfattet seks i august, men de fleste var koplet til økonomisk kriminalitet og kunne vært kategorisert som krimstoff, seks i september, delvis koplet til politikk, en i oktober. Dessuten fantes det tre innslag i september som tok for seg miljøspørsmål direkte uten at de var primært politiske. I alle ukene var kategorien av det som kan karakteriseres som annet stoff – dagligdags, kongestoff, sosietetsstoff osv konstant: 16 innslag i august (vepseplage, elg, varme), 12 i september og 15 i oktober.

3.2.2.7 Rådets oppsummering og vurdering av materialet

Gjennomgangen av materialet viser at det ikke har skjedd så veldig store forandringer i hva Dagsrevyen inneholder og hvordan fordelingen mellom stoffkategoriene er. Det samme kan sies om hvilke saker som kommer først i sendingene.

I forhold til tendensen i tidligere undersøkelser er det på grunnlag av dette noe spinkle materialet, som ikke er analysert på innholds nivå, grunn til å trekke ut en forsiktig tendens i retning av at Dagsrevyen prioriterer kriminalstoff noe høyere enn tidligere, og at sport har en klar og stor plass. En stor del av utenriksstoffet, særlig i betydningen ”nordmenns virke i utlandet”, gjelder dekningen av sportsbegivenheter. Tidligere undersøkelser av nyhetsdekningen i de to kanalene har avdekket en økt satsing på sportsnyheter både i NRK og TV 2, og at det er TV 2 som har ledet an i denne utviklingen (Wahldahl, Bruun Andersen og Rønning 2001, s. 57).

Den nyhetskategorien som her er oppsummert som ”annet stoff” står særlig sterkt i utvalgene i august og i oktober, som blant annet omfattet mye kongestoff (offisielt besøk i Asia). Uten at det er mulig å trekke noen bastante konklusjoner, kan dette peke i retning av at såkalt lett tabloidstoff blir viktigere i sendingene. Dagsrevyen inneholder i det undersøkte materialet typisk minst ett innslag i denne kategorien, eksempelvis bryllupsforviklinger, vepseplage, elginnbrudd med mer. Dette fenomenet er beslektet med et trekk som ble beskrevet i Wahldahl, Bruun Andersen og Rønnings undersøkelse, som viste at frem til 1999 var vel 60 prosent av samtlige nyheter i NRK såkalt ”seriøse” (politisk stoff, økonomisk stoff og sosiale spørsmål). Unntaket var i 1995, da fordelingen mellom ”tabloide” og ”seriøse” nyheter ble forskjøvet i retning 50-50 på grunn av mange kriminalinnslag og sportsreportasjer, særlig fra ski-VM i Thunder Bay. Begrepet ”tabloide” nyheter brukes her i betydningen kriminalstoff, ulykker og featurstoff og sport. NRKs økte satsing på sport reduserte deretter andelen ”seriøse” nyheter til knappe 50 prosent (Wahldahl, Bruun Andersen og Rønning 2001:93-94). Sammenlignet med NRK lå TV 2s andel ”seriøse” nyheter omtrent 10 prosent under frem til 1997, mens denne forskjellen er utjevnet etter dette.

Videre viser oversikten over innslagene i Dagsrevyen høsten 2004 at det til dels kobles mellom et innslag som tar opp en problematikk som er koblet til kriminalitet og lar den gå over i et politisk spørsmål og også henge sammen med et sosialt problem. Trikkedrapet i Oslo

er et godt eksempel på dette. Dette fører til stor oppmerksomhet om én bestemt sak, særlig når den følges over flere dager.

Dagsrevyen er NRKs hovednyhetssending. Materialet bekrefter funn fra andre undersøkelser om at utenriksdekningen vier mest plass til urolighetene rundt om i verden og mindre til de langsiktige perspektivene. I undersøkelsesperioden er en overvekt av utenriksstoffet knyttet til slike spesielle situasjoner, eksempelvis den pågående krigen i Irak, valget i USA, ulike natur- og menneskeskapte katastrofer og en rekke kriminalsaker. Utenriksdekningen følger således klart det mønster som er i internasjonale sendinger, men det betyr mye at NRK har egne korrespondenter på plassen. Dette viser flere av innslagene. På grunnlag av denne kartleggingen er det ikke noe som tyder på at utenriksstoffet har fått en mindre fremskutt betydning i Dagsrevyen enn tidligere. Ettersom vi ikke har sammenlignbart materiale fra TV 2s hovednyhetssending i samme tidsrom, kan vi ikke si noe bestemt om hvorvidt de to allmennkringkastingskanalenes utenriksdekning har nærmet seg hverandre ytterligere i de senere årene.

Oversikten viser at NRK Dagsrevyen har en begrenset dekning av Europa i løpet av undersøkelsesperioden. I hovedsak er det omtale av noen kriminalsaker i Sverige, ett innslag om valg i Ukraina samt et par saker i tilknytning til EU. Dette er et trekk som ikke samsvarer med funn i tidligere undersøkelser, hvor det har vært fremhevet at nærområdene og Europa vies stor oppmerksomhet både i de ordinære nyhetssendingene og i andre program som tar for seg internasjonale forhold, jf omtalene av undersøkelsen av den internasjonale dekningen i 1998 og av boken *Nyheter først og fremst* ovenfor. At stoff om Europa vies liten oppmerksomhet i de norske allmennkringkasterne er imidlertid et inntrykk rådet har fra egne seer- og lyttererfaringer, og som er påpekt av ulike medieanalytikere. Materialet fra NRKs Dagsrevysendinger i høst bidrar i hvert fall ikke til å svekke inntrykket av et begrenset fokus på Europa. Rådet mener dekningen av politikk og samfunnsforhold i Europa er svært viktig i lys av at en så stor del av norsk politikk og samfunnsliv i økende grad blir direkte påvirket av beslutninger og utviklingstrekk i EU-sammenheng.

En slik stikkprøvekontroll, hvor man ikke går nærmere inn i materialet og analyserer hvilken vinkling og hvilke perspektiver som anlegges på den enkelte sak, gir selvsagt ikke grunnlag for å trekke bastante konklusjoner. Rådet mener imidlertid at materialet inneholder så vidt klare tendenser at det gir grunnlag for å reise de ovennevnte problemstillinger i forhold til utenriksdekningen, og nyhetsdekningen generelt. Rådet vil understreke betydningen av at allmennkringkasternes samfunns- og kulturdekning, herunder den internasjonale dekningen, bidrar til å belyse forhold som er relevante for at vi som samfunnsborgere kan foreta informerte valg.

Dette leder oss over til det faktum at like så viktig som den ordinære nyhetsdekningen er forekomsten av programformater som gir rom for å gå bakenfor de aktuelle begivenheter, og å sette enkelthendelser inn i sin sammenheng. Rådet har i de senere års rapporter vurdert den ordinære nyhets- og aktualitetsdekningen i samtlige kanaler som gjennomgående god, men har pekt på at en innenfor nyhetsgenren mener å registrere en tendens til punktbelysning av det som skjer her og nå fremfor strukturbelysning og kontekst. Dersom vi tar utgangspunkt i vår norske kanalsituasjon har det vist seg at etableringen av flere allmennkringkastingskanaler har ført til en økt satsing på nyheter gjennom flere daglige utsendelser. Årsaken til dette antas generelt å være at nyheter gir legitimitet i forhold til innfrielse av allmennkringkasteroppdraget samtidig med at det også genererer publikumsopplutning.

I en verden der det blir stadig viktigere å forstå hvorfor begivenheter i ulike deler av verden henger sammen og påvirker hverandre, er det avgjørende at deknningen av internasjonale nyheter holdes på et høyt og analytisk nivå. Dette behovet forsterkes av at informasjon både forflytter seg raskere og at informasjonstilfanget øker gjennom et stadig voksende antall formidlingskanaler. Flere studier viser at dette er med på å øke de informasjonsforskjeller som allerede eksisterer i befolkningen ut fra generelle sosio-kulturelle forhold. Det er i dette perspektivet allmennkringkastingsinstitusjonenes ansvar for å bidra til å sette de ulike informasjonsfragmenter i en relevant og forståelig sammenheng blir særlig viktig.

Rådet mener i lys av dette at det er grunn til bekymring når programkategorier som tradisjonelt byr på slike perspektiver viser en nedadgående tendens. For eksempel er andelen ”Samfunnsspørsmål” i NRKs fjernsynskanaler betydelig redusert de siste årene, jf rådets merknader under vurderingene av NRK1 og NRK2 i del III nedenfor. Når det gjelder TV 2 har rådet i flere år etterlyst en mer kontinuerlig og bredere dekning av internasjonale forhold, særlig på kulturområdet hvor det anglo-amerikanske perspektivet har vært dominerende.

Rådet har i sine vurderinger av programvirksomheten i allmennkringkastingskanalene vært opptatt av at den internasjonale deknningen også omhandler samfunns- og hverdagsliv, samt kunst og kultur. Med visse unntak er tendensen at slike programmer plasseres utenfor sentrale sendetider, om de i det hele tatt tilbys. Prinsipper for programlegging er et tema som drøftes i det følgende punktet.

3.2.3 Målgruppeinnretning i allmennkringkastingskanalene

Rådet har understreket betydningen av at allmennkringkastingsbegrepet forstås bredt, som en forpliktelse til å betjene både et massepublikum og ulike minoritetsgrupper med et bredt og allsidig programtilbud. Dette kravet er nedfelt i kriterium 2) som sier følgende:

Sendingene skal inneholde en variert programmeny med program for så vel brede som smale lytter-/seergrupper, herunder barn og unge, den samiske befolkningsgruppe, etniske og andre minoriteter.

Når det gjelder begrepet *varierte programmeny* har rådet presisert dette i tre punkter:

(a) *Genremangfold*: Programflatene skal være sammensatt av ulike *typer* programmer, eventuelt programinnslag. Rene musikkflater, med eller uten bilder, er for eksempel åpenbart ikke allmennkringkasting, heller ikke 24-timers nyhetssendinger. Det skal både i radio og TV veksles mellom nyheter, aktualiteter, musikk, underholdning, samtaleprogram, dokumentar/reportasje etc.

(b) *Tematisk mangfold*: Alt fra hverdagsnære til sentrale offentlige saker, kultur og livssynsspørsmål skal være representert.

(c) *Fordypning*: Analytiske, kritiske og fordypende perspektiv må være til stede.

Hva som legges i begrepet *brede og smale seer/lyttergrupper* har rådet presisert i to punkter:

(a) *Publikumshenvendelse*: En variasjon i publikumsorientering som ligger innbakt i genre- og temamangfoldet. Det innebærer et krav om veksling mellom programmer som i prinsippet er

henvendt til alle eller de fleste over en viss alder og programmer som er vendt til spesielle alders- eller interessegrupper (i betydningen “med spesielle interesser”). De “brede” programmene tenkes som brede enten fordi de omhandler forhold man mener i prinsippet angår alle, eller fordi de har et innhold man ut fra formodninger og viten om kulturell smak mener vil falle i smak hos et flertall eller i alle fall en stor del av befolkningen. “Nisjeprogram” er sendinger/innslag der publikumspotensialet kan være begrenset.

(b) *Representasjon*: Det avgjørende er at det reelle sosiale og kulturelle mangfoldet i befolkningen er reflektert i rimelig grad, altså at retten til representasjon i offentligheten for diverse sosiale og kulturelle grupper, verdier og interesser er ivaretatt. Dette innebærer også et krav om sendinger med samisk språk.

I forlengelsen av disse utdypningene har rådet understreket at mangfoldet i programtyper og publikumsorienteringer også må finnes innen henholdsvis radio- og TV-mediens sentrale sendetider for at kravene ovenfor skal være meningsfylte.

3.2.3.1 *Kommersialiseringstendenser i allmennkringkastingen*

De kommersielle allmennkringkasterne er avhengige av at programvirksomheten fremstår som attraktiv for annonsørene. Dette kan representere en risiko for at de kommersielle hensynene blir mer fremtredende enn de redaksjonelle, herunder krav om innfrielse av allmennkringkastingsforpliktelsene. Selv om konsesjonsvilkårene under alle omstendigheter skal fungere overordnet i forhold til de kommersielle overveielserne, har rådet vært særlig oppmerksom på at nettopp kommersielle hensyn og målgruppebetraktninger kan gi visse føringer når det gjelder plassering av ulike programtyper i sendeflaten. Eksempelvis at visse tyngre og smalere innrettede programtyper flyttes til mer perifere sendetider i programskjemaet. Det samme gjelder dersom mangfoldet av genrer eller mangfoldet innenfor den enkelte genre er begrenset. Fordi de kommersielt finansierte kringkasterne er direkte avhengig av seer- og lytteroppslutning for å tiltrekke seg annonsører og derigjennom generere inntekter, er dette trekk som tradisjonelt tilskrives de kommersielle allmennkringkasterne. Rådet mener imidlertid å se tendenser til at også den offentlige, lisensfinansierte kringkasteren NRK i økende grad skjeler til lytter- og seeroppslutning i programleggingen, noe som bidrar til en bredere målgruppeinnretning innenfor de sentrale sendetider i flere av kanalene.

Programstatistikkene fra allmennkringkastingskanalene gir informasjon om fordelingen av programkategorier i sendeflaten som helhet, og rapporteringen har for øvrig hatt lite fokus på hvor de ulike programtypene plasseres i sendeflaten. Rådet ønsket derfor å få nærmere innsikt i hvilke prinsipper som styrer programleggingen i allmennkringkastingskanalene. Høsten 2003 ga rådet Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo i oppdrag å utrede prinsipper for og eventuelle utviklingstrekk i programleggingen i TV 2 de tre siste årene med utgangspunkt i programskjemaet. Undersøkelsen inkluderte også en sammenligning av programskjemaene i TV 2 og NRK1. Prosjektleder for undersøkelsen var 1. amanuensis Arnt Maasø, og utreder var cand. philol. Anders Lindstad.

3.2.3.2 *Undersøkelse av programlegging i TV 2 i perioden 2000-2003*

Hovedmetoden i undersøkelsen av hvilke prinsipper som styrer programflateleggingen i TV 2 er *programflateanalyse*. 22 uker fra TV 2s programoversikter fra våren 2000 til sommeren

2003 ble undersøkt. I mandatet inngikk også de fire årlige reklamefrie¹ dagene i 2000 – 2003 (ble til sammen 15 dager i undersøkelsesperioden). Disse dagene ble inkludert i undersøkelsen for å belyse eventuelle forskjeller mellom programleggingen de reklamefrie dagene og ”alminnelige” sendedager. Det ble valgt ut to og to uker på vår (uke 11 og 12), sommer (uke 27 og 28) og høst (uke 44 og 45) for å kunne belyse eventuelle sesongvariasjoner. I tillegg ble fire uker fra NRK1s programoversikter våren (ukene 11-12) og sommeren (ukene 27-28) i 2003 undersøkt.

De dager hvor TV 2 ikke har lov til å sende reklame er det naturlig å anta at kommersielle hensyn blir mindre virksomme ettersom kanalen ikke behøver å skjele til annonsører og reklamesalg disse dagene. Som undersøkelsen peker på er det imidlertid andre mekanismer som gjelder for programleggingen, også på de reklamefrie dagene. For det første at disse dagene inngår i TV 2s helhetlige sendekontekst. Her vises det til flere undersøkelser som har påpekt at gjenkjennelig kanalidentitet utvilsomt er av stor betydning for TV 2², noe som begrenser mulighetene til brudd med det ordinære sendeskjemaet publikum kjenner. For det andre er det slik at de reklamefrie dagene faller sammen med høytider, der det kan forventes at programskjemaet allerede skiller seg noe fra den ordinære programleggingen med hensyn til vektingen av de ulike programkategoriene.

Nettopp vektingen mellom ulike genrer var det undersøkelsen fokuserte på. Endringer i vektingen kan forenklet sett tolkes enten som uttrykk for kommersialisering eller, i motsatt fall, som en styrking av allmennkringkastingshensyn i programtilbudet. Hvor de ulike programkategoriene plasseres i sendeflaten, i forhold til sentrale og mer perifere sendetider, kan også sees som et uttrykk for kommersialisering. I undersøkelsen defineres *utvidet prime time* som tidsrommet mellom klokken 18.00 og 24.00. Begrepet *sentral prime time* avgrenses til å gjelde sendetiden mellom 19.00 til 22.00.

Som det fremgår ovenfor er det et betydelig empirisk materiale som ligger til grunn for denne undersøkelsen. Metoden og programkategoriseringen i undersøkelsen følger i hovedsak Trine Syvertsens kvantitative programflateanalyse fra 1997³. I denne undersøkelsen har imidlertid Lindstad og Maasø i visse tilfeller gått bak kanalenes egenbenevninger i programoversiktene før programmene er kodet og kategorisert. Dette gjelder eksempelvis programmer som grenser mot kategoriene *samfunnsorientering* og *lett fakta* eller programmer som grenser mot *lett fakta* og *kultur og undervisning*. I det følgende gis en oversikt over hvilke programkategorier som er benyttet i undersøkelsen og hvilke drøftinger som er gjort i forhold til kategorisering av grensetilfeller:

Samfunnsorientering: nyheter, værmelding, aktualitetsstoff, debatter og dokumentarprogrammer av en allmenn, samfunnsorienterende karakter. I undersøkelsen vises det til at det i programoversiktene til TV 2 ble operert både med termene ”dokumentar” og ”opplevelsesserie” innenfor et slags ”Gutta på tur”-segment. Etter en vurdering er slike programmer konsekvent samlet i *lett fakta*-gruppen, ettersom det her dreier seg om en type program⁴ som i første rekke konnoterer begreper som fritid, reise og opplevelse foran samfunnsorienterende elementer.

Lett fakta: magasin/featureprogrammer om mat, helse, hobby, livsstil, service og

¹ Langfredag, 1. påskedag, 1. pinsedag og 1. juledag

² Østby Sæther, 2002 og Maasø, 2002

³ Trine Syvertsen ”Den store TV-krigen” (1997), Bergen

⁴ Det gjelder for eksempel programmene *Fiskefeber* og *På Harley gjennom USA*

forbrukerprogrammer⁵ og en rekke virkelighetsbaserte programmer som ikke tilhører samfunnsorienterte dokumentarer. I undersøkelsen vises til en endring i genre-trender mellom tidspunktet for Syvertsens undersøkelse, hvor hun henviser til ”’ekte’ eller dramatisert kriminalstoff, ulykker og redningsaksjoner”, og Lindstad og Maasøs, som finner doku-såper/reality serier som *Farmen* og *Dyreparken* i sitt materiale.

Kultur og undervisning: tolkes som en rimelig vid og inkluderende kategori. Følgelig er programmer som *Underholdningsnyhetene*, *Absolutt underholdning*, *Hit 40* og *God kveld, Norge* inkludert i denne kategorien. Lindstad og Maasø peker på visse kategoriseringsproblemer i forholdet mellom *lett fakta* og *kultur og undervisning*, som vil fremgå i gjengivelsen av selve analysen.

Underholdning: i det vesentlige talk show og ulike former for konkurranser/gameshow, prisutdelinger og kåringer. Her kategoriseres også mer uklassifiserbare show som hypnoseshowet *Over grensen* som TV 2 sendte i perioden.

Fiksjon: enkeltstående programmer og serier innefor alle former for fiksjon, for eksempel såpeserier, spenningsserier, spillefilmer, kortfilmer osv.

Sport: sendinger fra idrettsarrangementer, TV 2s egne sportsnyheter og forskjellige sportsmagasiner. I den undersøkte perioden hadde TV 2 (og også NRK) i perioder inkludert sportsnyhetene i den ordinære nyhetsendingene. Sportsandelen er ikke skilt ut i disse tilfellene, hele nyhetsendingen er kodet som samfunnsorientering,

Barne- og ungdomsprogrammer: i hovedsak vignetten *TV 2 Junior* med morgensendinger i helgen og gjennom sommeren alle dager og TV 2s ungdomsprogram *Sone 2* som ble sendt på ettermiddagene i undersøkelsesperioden. I forhold til TV 2s egen definering av barne- og ungdomsprogram i programoversikten, er det eneste bidraget innenfor *utvidet prime time* en serie som ble sendt lørdager klokken 19.30 sommeren 2001. Utrederne stiller spørsmål ved klassifiseringen av denne serien, som het *Grøsserne*, ettersom den i 2002 ble sendt på nytt under betegnelsen ”spenningsserie” i TV 2s programoversikt, og da ble serien sendt enten sent på natten eller på dagtid hverdager.

Ettersom TV 2 er en kommersiell kringkaster vies en del av sendeflaten til reklame. Denne undersøkelsen baserer seg på programoversiktene til TV 2 og ikke selve sendingene, og tar således ikke for seg andelen reklame, men viser generelt til at reklame i seg selv utgjør en vesentlig programtype i sendeflaten.

3.2.3.2.1 Funnene i programflateanalysen

a) Genrefordelingen i *utvidet prime time* (sendetiden mellom 18.00 og 24.00)

Et av hovedfunnene i undersøkelsen var at fordelingen av programtyper i *utvidet prime time* på TV 2 har ligget mer eller mindre fast i et tydelig og gjenkjennelig mønster i perioden 2000-2003. Den klart største kategorien i *utvidet prime time* er ”fiksjon”, med en gjennomsnittandel på ca. 45 prosent av denne sendetiden. Den nest største er

⁵ Eksempelvis programmer av typen *TV 2 hjelper deg* eller *Tid for reise*

”samfunnsorientering”, med verdier rundt 20-25 prosent. Ingen av de øvrige kategoriene ligger samlet sett over 20 prosent på noe tidspunkt.

Undersøkelsen viser således at TV 2 innenfor *utvidet prime time* har en stabilt stor andel ”samfunnsorientering”, en kategori som står sentralt i forhold til innfrielsen av allmennkringkasteroppdraget. Det presiseres her at genrene som hører inn under denne kategorien; nyheter, aktualitets- og debattprogrammer og dokumentarer, ikke av den grunn regnes som ikke-kommersielle. Tvert i mot sees kampen om seere, og dermed kommersielle hensyn, som den sentrale motiveringsfaktoren for økningen i nyhetsgenren etter etableringen av TV 2⁶. Et nærmere studium av utviklingen for denne programkategorien viser at det alle årene er en noe lavere andel samfunnsorientering om sommeren enn om våren og høsten. Dette har sin hovedforklaring i at programmer som *Holmgang* og *Tabloid* tar sommerferie, noe som i undersøkelsen også sees i sammenheng med mediebildet for øvrig om sommeren. Det pekes også på at kategorien synes å ha en svak nedgang på våren og høsten gjennom perioden, men det understrekes at det er behov for flere undersøkelser for å kunne avdekke om kategorien er på vikende front i et mer langsiktig perspektiv.

Når det gjelder kategorien ”kultur og undervisning” innenfor *utvidet prime time* er andelen lav, med verdier rundt tre og åtte prosent, og andelen er svakt stigende i undersøkelsesperioden. Årsaken til stigningen er at etterfølgeren til *Underholdningsnyhetene*, som het *Absolutt underholdning* og som ble introdusert høsten 2001, fikk en fem minutter lengre slot⁷ (fra 15 til 20 minutters varighet). Den nærmere studien av økningen i kategorien viser at den skyldes hyppigere utsendelse eller repriser av etablerte program. En oversikt over hvilke program som utgjør kultur- og undervisningskategorien i TV 2 våren 2003 viser at den kun rommer tre ulike programmer, henholdsvis *Absolutt underholdning*, *God kveld, Norge* og *Søndagsåpent*, noe som betegnes som en påfallende mangel på mangfold innenfor kulturgenren. Videre viser en gjennomgang av kulturtilbudet om sommeren, hvor verken *Absolutt underholdning* eller *God kveld, Norge* sendes, at andelen synker betydelig. Somrene 2000-2002 utgjorde livssynsserien *Vi tror om sommeren* hele kulturtilbudet, med ett halvtimesprogram i 2000 og to i 2001 og 2002. Programmene i 2002 var repriser. Sommeren 2003 ble det også sendt en reprise av denne serien, samt en svensk serie om salmer, *Minnes du sangen?* og programmene *Sørlandet - 100 år* og *Jubileumskonsert med Carola*. Denne gjennomgangen beskriver i sin helhet kulturtilbudet i *utvidet prime time* om sommeren innenfor de åtte undersøkelsesukene utredningen omfatter. Det manglende mangfoldet skyldes en samling av program under få titler kombinert med en høy prioritering av underholdningsnyheter. I analysen vises det til at underholdningsnyheter potensielt kan dreie seg om både bredere og smalere felt innenfor kulturgenren, men at det er grunn til å forbinde genren med bredt kulturstoff. Videre kan det argumenteres for at kulturnyheter i magasininform adopterer en aktualitetslogikk, noe som innebærer en vektlegging av for eksempel lanseringer og utgivelser, på bekostning av mer krevende tilnæringsmåter til kulturfeltet.

Med unntak for den ovennevnte serien *Grøsserne* er det totale fraværet av program innenfor kategorien ”barne- og ungdomsprogrammer” i *utvidet prime time* et hovedfunn. Dette kan forklares med at det ikke er tillatt å sende reklame i tilknytning til barneprogram, og at det således klart ville være direkte ulønnsomt for TV 2 å sende slike program innenfor prime time. Programflateanalysen viser imidlertid også at ungdomsmagasinet *Sone 2*, som det kan

⁶ I undersøkelsen vises det til Syvertsen, 1997 og Wahldal, Bruun Andersen og Rønning 2002.

⁷ Slot-begrepet henviser til en tidsmessig etablert plass i sendeskjemaet som ligger fast, men hvor programmene kan skiftes ut. Et typisk eksempel er hvordan fiksjonsserier avløser hverandre på bestemte sendetidspunkter på bestemte dager.

sendes reklame i tilknytning til, sendes utenfor *utvidet prime time*.

Når det gjelder øvrige kategorier viser undersøkelsen at ”lett fakta” hadde sin største andel i 2001, noe som faller sammen med første sesong med *Farmen*, mens ”underholdning” hadde sin største andel sommeren 2000, noe som skyldes at *Gullkorn fra barnemunn* med Bill Cosby ble sendt på hverdager denne sesongen.

b) Genrefordelingen i *sentral prime time* (sendetiden mellom 19.00 og 22.00)

Fastsettelsen av *sentral prime time* til sendetiden mellom 19.00 og 22.00 har sin bakgrunn i kunnskap om hvilke sendetider som er mest attraktive seermessig og markedsmessig. En hypotese som analysen prøver er om nåløyet for ikke-kommersiell programlegging blir vesentlig trangere for *sentral prime time* i sammenligning med *utvidet prime time*.

Et hovedfunn i analysen av programflateleggingen innenfor *sentral prime time* er at andelen ”fiksjon” er vesentlig lavere enn i *utvidet prime time*. Dette har sin forklaring i at TV 2 har utpekt 21.45- og ca 22.30-slotene som sentrale i egenbeskrivelsen som ”Norges seriemester”. I analysen av *sentral prime time* er kun det første kvarteret av 21.45-sloten med i materialet. Likevel utgjør fiksjon og samfunnsorientering de to største andelene, og i overgangen mellom 2001 og 2002 går et skille hvor fiksjon overtar som den største kategorien. Oppsummert gir ikke analysen entydig belegg for å si at *sentral prime time* er mer kommersielt styrt enn *utvidet prime time*, men analysen viser at *Absolutt underholdning* står igjen som det eneste tilbudet innenfor kategorien ”kultur og undervisning”.

I 2003 sendte TV 2 de nye programkonseptene *Idol* (våren) og *Ordjakten* (sommeren), noe som bidro til å øke ”underholdningskategoriens” andel innenfor *sentral prime time*.

c) Utenfor *sentral prime time* og innenfor *utvidet prime time* (sendetiden mellom 18.00 og 19.00 og mellom 22.00 og 24.00)

Analysen bekrefter antakelsen fra de øvrige sammenstillingene om at TV 2 har en markant høyere andel ”fiksjon” (rundt 60-70 prosent) i disse tidsrommene. ”Samfunnsorientering” er nest største kategori også her, noe som henger sammen med at TV 2 har en nyhetssending 18.30. De øvrige kategoriene utgjør ikke mer enn rundt 20 prosent av sendeflaten.

d) Reklamefrie dager i TV 2s programlegging

Motivasjonen for å undersøke de reklamefrie dagene i TV 2 særskilt var, som nevnt ovenfor, å avdekke om det er slik at andre hensyn enn de kommersielle påvirker programleggingen disse dagene. Det er imidlertid slik at de reklamefrie dagene faller sammen med høytider, noe som også kan tenkes å påvirke sendeskjemaet.

Programflateanalysen viste at de reklamefrie dagene utvilsomt har et programskjema som skiller seg fra resten av året. ”Kultur- og undervisningskategorien” opptar, med en andel på nær 20 prosent, vesentlig mer plass i utvidet prime time på de reklamefrie dagene. På de ordinære dagene ligger den høyeste andelen for denne kategorien på like under 10 prosent. Dersom religions- og livssynsprogrammene skilles fra de øvrige programmene i denne

kategorien, utgjør de 50 prosent av kultur- og undervisningsandelen på de reklamefrie dagene, mens de utgjør 26 prosent av dette tilbudet på ordinære dager.

”Fiksjonsgenrene” holdt stand som største kategori mot de andre kategoriene også på de reklamefrie dagene. Spillefilmer hadde en andel på hele 75 prosent innenfor *utvidet prime time*, mot 21 prosent av fiksjonen de ordinære dagene. Dette kan knyttes til at forbudet mot reklameavbrudd i spillefilmer gjør spillefilmer mer egnet til sending de reklamefrie dagene.

Oppsummert bekreftet programflateanalysen at det sendes flere program som kan betegnes som relativt smale de reklamefrie dagene. Når hele sendedøgnet tas med i vurderingen har både lett fakta, kultur og undervisning samt barne- og ungdomsprogrammer en relativt sterk posisjon. At de to sistnevnte kategoriene har en relativt sterk posisjon styrker hypotesen om at genrer som er mindre kommersielt attraktive får større plass de reklamefrie dagene.

Lindstad og Maasø studerte også TV 2s årsrapporter for de undersøkte periodene, for å se nærmere på hvilken rolle de reklamefrie dagene spiller for hvordan TV 2 legitimerer sin virksomhet i forhold til allmennkringkastingsforpliktelsene. Forventningen var at dersom programmene som sendes disse dagene brukes legitimerende, vil de også bli nevnt i årsrapporten. I gjennomgangen ble det funnet 14 enkeltprogrammer som ble fremhevet i årsrapportene og som samtidig fantes i loggene fra de reklamefrie dagene. Samtlige av disse programmene hørte til kultur- og undervisningskategorien, noe som styrker hypotesen om at TV 2 bruker de reklamefrie dagene til å sende en del smalere og ulønnsomme programmer. Gjennomgangen av årsrapportene viste også at flere av de samme programmene ble nevnt år etter år i rapporten, uten at det ble redegjort for at de ble sendt i reprise på perifere sendetidspunkter.

e) TV 2s programflate utenfor primetime

Et tegn på kommersialisering vil være at visse tyngre og lite salgbare programtyper skyves til perifere plasser i sendeskjemaet. Hovedkonklusjonen i undersøkelsen var at det fantes noen få tegn til at visse programmer er skjøvet til perifere plasser i sendeskjemaet, men at tallene er for små til at det gir grunnlag for å vurdere om disse programmene stadig skyves lenger ut til mer perifere plasser i sendeskjemaet. Analysen viser at fiksjon har en vesentlig større andel når hele sendedøgnet undersøkes (enn i prime time), og at dramaseriene som sendes på dagtid bidrar vesentlig til dette. Den viste også at undergruppen kortfilm kun finnes utenfor *utvidet prime time* i det undersøkte materialet. Det ble sendt tre kortfilmer, to i 2000 og en i 2001, alle tre var norske og sendt tidligere. Dette funnet reiser spørsmål om TV 2 gir ”bred plass til norsk kortfilm”, slik selskapet hevdet i sin årsrapport for 2002.

f) En sammenligning av programflatene til TV 2 og NRK i *utvidet prime time*

Et trekk som fremtrer klart ved sammenligningen av programflatene våren og sommeren 2003 er at NRK1 har en andel på hele 13 prosent av barne- og ungdomsprogram i *utvidet prime time*. Som tidligere beskrevet er det klare mønsteret i TV 2s programflate at ”fiksjon” (som er den største) og ”samfunnsorientering” er de to største kategoriene, og har en god margin til de øvrige kategoriene. På NRK 1 peker tre kategorier seg ut som nesten jevnbyrdige, henholdsvis ”samfunnsorientering” (som er den største) og ”lett fakta” og ”fiksjon” som nummer to og tre. Det at lett fakta har en sterk posisjon i NRK 1 er et hovedfunn i sammenligningen. Her vises

det til at NRK 1 har et bredt utvalg av undergenrer i denne kategorien, eksempelvis programmer om natur, hobby, forbrukerspørsmål, livsstil, bil osv, men også at programmer som *Eldreølgen* og *Sommeråpent* på sommeren delvis bidrar til dette utslaget i det undersøkte materialet. I undersøkelsen vises det også til en programtype i NRK1 som ikke finnes på TV 2, nemlig vitenskapsmagasinet *Schrødingers katt* og *Newton*. Begge disse programmene sendes tidlig i *utvidet prime time* i NRK1, og det sistnevnte er spesielt rettet mot barn og unge. Dette kan sees som et tegn på at NRK 1 i større grad har et bredere tilbud innenfor hver kategori på undergenre- og programnivå.

I undersøkelsen understrekes det at noen av utslagene i *prime time* må sees i sammenheng med hvordan NRK fordeler oppgaver og genrer mellom sine to kanaler NRK1 og NRK2, og at NRK2 kan fungere som en avlastningskanal i forhold til fordelingen av smale og brede genrer. Særlig vises det til NRK2s rolle som ”filmkanalen”, med 21.00 som sendetidspunkt for spillefilmer og at NRK2 har et betydelig innslag av kulturprogrammer.

Undersøkelsen etterlater et inntrykk av at NRK1 har et rikere utvalg av titler som knyttes til allmennkringkasterollen. I sammenligningsperioden sendte TV 2 to dokumentarer under vignetten *Dokument 2* og NRK 1 sendte tilsvarende dokumentarer under vignettene *Dok 1*, *Brennpunkt*, *Faktor*, *Fakta på lørdag* og en enkeltstående dokumentar. Programflateanalysen viste at disse vignettene så ut til å ha faste slotter innenfor *utvidet prime time* i NRK 1.

Programflateanalysens hovedkonklusjon

Programflateanalysen viste at kommersielle hensyn veier tungt når enkeltgenrer skal prioriteres fremfor andre i programskjemaet. Hovedfunnet i undersøkelsen var at programleggingen i TV 2 ikke har utviklet seg i retning av å styres mer av kommersielle prinsipper. Funnet er basert på at det ikke har skjedd vesentlige endringer i vektningen av ulike genrer i perioden 2000-2003 innenfor *utvidet prime time* (18.00 – 24.00). Forskjellene som vises uttrykker variasjoner mellom enkeltsesonger, og ikke utviklingstrender over tid.

3.2.3.2.2 Rådets vurdering

Programflateanalysen bekrefter rådets oppfatning av at kommersielle betraktninger legger visse føringer på programleggingen i kanalene. Dette gjenspeiles i rådets årlige evalueringer av allmennkringkastingstilbudet, som, selv om det er visse variasjoner mellom kanalene, gjennomgående har etterlyst satsinger på programtema og –genrer, som tradisjonelt regnes for smale eller ”tyngre”, jf presiseringen av kriterium 2 ovenfor. For de kommersielle kanalene er det gitt av finansieringsformen at de vil foretrekke å innrette sine programmer på forbruksvillige, kjøpesterke og naturligvis store grupper, og at de innretter seg i forhold til de annonsører som typisk benytter radio og tv som markedsføringskanaler. Allerede i sin første rapport pekte imidlertid rådet på at aksjeselskapet NRK var blitt et langt mer uavhengig foretak enn den gamle institusjonen var, og at det nye selskapet NRK av konkurransemessige og andre grunner ville tendere mot å opptre i tråd med kommersiell logikk på mange områder, som et hvilket som helst mediekonsern i en dominerende markedsposisjon.

TV 2 gir i programrapport, årsrapport og i møter med rådet klart uttrykk for at konkurransen i tv-markedet er blitt tøffere, både i forhold til NRK og til de andre kommersielle kanalene. Det vises til at NRK har intensivert sin motprogrammering mot TV 2 samtidig som NRK satser

betydelige ressurser på sport og underholdning. De kommersielle konkurrentene har lagt populære underholdningsprogrammer i sendeflater hvor TV 2 har hatt sine aktualitetstilbud. TV 2s hovedmål i 2004 er å ”vinne tilbake seerandeler primært i det kommersielle markedet, dvs der kanalen møter konkurranse først og fremst fra TVNorge og TV 3” (TV 2 Gruppens Årsrapport 2003, s 23). Strategien ligger ifølge TV 2 i å gjøre endringer i sendeskjemaet, og særlig viktig er det å skape flyt i prime time. Et tiltak har ifølge TV 2 vært å etablere et underholdningsbelte i sentral sendetid, og endre sendetidspunkt for aktualitetsprogram som har vært etablert i dette sendestrekket. Samlet sett mener rådet dette tegner et bilde av en utvikling hvor seeropplutning og behovet for å tiltrekke seg kommersielt attraktive målgrupper vil kunne overstyre viktige prinsipper og mål med allmennkringkasteroppdraget, jf også rådets vurderinger av kanalene i del III.

Kringkastingssjef John G. Bernander sier i årsrapporten til NRK i 2003 følgende: ”NRK skal fungere i et marked der annonsørene legger et sterkt press på våre konkurrenter om å levere et redaksjonelt innhold som er tilpasset aldersgruppen 20 til 40 år. Vi kan sette sammen vårt programtilbud uavhengig av slike kommersielle krav. NRK har et klart allmennkringkastermandat og vedtekter som pålegger oss et mangfold i programtilbudet overfor et mangfold av ulike interesser og behov hos publikum.” (NRK i 2003:6). Etter rådets vurdering understreker imidlertid NRKs årsrapport hvor viktig indikatorer som markedsandeler og publikumsmålninger er blitt for NRK, hvor NRKs posisjon i konkurransen til de øvrige kringkasterne står som kanskje det viktigste målet på suksess. Rådet mener klart at de senere års utvikling i NRK bekrefter et økt fokus på programgenrer som trekker brede publikumsgrupper.

Programflateanalysen pekte på at kategorien samfunnsorientering synes å ha en svak nedgang på våren og høsten gjennom perioden 2000 - 2003, men understreket at det er behov for flere undersøkelser for å kunne avdekke om kategorien er på vikende front i et mer langsiktig perspektiv. I lys av det TV 2 uttrykker i sin årsrapport om den økte konkurransen i tv-markedet, har rådet merket seg artikler i pressen som problematiserer viktige forhold i denne forbindelse. Eksempelvis tok Dagens Næringsliv (DN) nylig for seg den lave opplutningen i debattprogrammene i TV 2 og NRK har i seergruppen under 30 år. I tråd med merknadene i årsrapporten som er gjengitt ovenfor, gir TV 2 i denne artikkelen uttrykk for at de unge seerne forsvinner fra kanalen rundt kl. 20.30 og over til reality-serier på andre kanaler (DN, 2. november 2004). DNs artikkel har en oversikt fra TNS Gallup over markedsandelene i perioden 1. januar til 6. oktober 2004 for de fire debattprogrammene *Holmgang* og *Tabloid* på TV 2 og *RedaksjonEN* og *Standpunkt* på NRK1. Oversikten viser at seerandelen til TV 2s debattprogrammer ligger rundt 15 prosent i målgruppen 12-29 år og rundt 30 prosent i målgruppen 30-49 år. For NRK1s to debattprogrammer ligger seerandelen i målgruppen 12-29 år på rundt seks prosent og i målgruppen 30-49 år på rundt 21 prosent. Ifølge DN gir TV 2 uttrykk for at det blir stadig vanskeligere å programmere aktualitetsprogrammer mot det underholdningsbeltet som ligger mellom klokken 20 og 22 i andre kanaler, og at sendeskjemaet i kanalen er under drøfting, herunder flytting av aktualitetstilbudet til et senere tidspunkt. Dette tyder på at kommersialiseringen av programleggingen i TV 2 kan øke ved at kriteriet seeropplutning i de kommersielt ”riktige” målgruppene i sterkere grad blir styrende for programflateleggingen. En slik utvikling vil som nevnt kunne medføre en begrensning i mangfoldet av genrer eller mangfoldet innenfor den enkelte genre, og at visse tyngre og smalere innrettede programtyper flyttes til mer perifere sendetider i programskjemaet. En slik utvikling vil åpenbart være problematisk i forhold til innfrielsen av allmennkringkastingsforpliktelsene.

Et annet aspekt ved kommersialiseringstendensene i mediebransjen er knyttet til produktplassering og salgsfremmende henvisninger i redaksjonelt materiale, et tema som også berøres under punkt 3.2.4 om medieetiske spørsmål og allmennkringkasternes redaksjonelle uavhengighet nedenfor. I denne forbindelse ønsker rådet å kommentere påtrykket av kommersielle elementer i tilbudet til de yngre målgruppene. Kringkastingsregelverket inneholder bestemmelser som har til formål å beskytte barn mot ordinær kringkastingsreklame, jf forbudet mot reklameinnslag i tilknytning til barneprogram¹ og reklameinnslag særlig rettet mot barn². I tillegg har ikke næringsdrivende lov til å sponse barne- og ungdomsprogram³. Denne særskilte reguleringen hindrer således kringkasterne i å benytte visse former for direkte markedsføring når barn og unge er målgruppe, og som det fremgår blant annet av gjennomgangen av programflateanalysen ovenfor, kan dette virke begrensende på motiveringen til å ha et tilbud til denne publikumsgruppen (særlig innenfor sentrale sendetider) i de reklamefinansierte kringkastingskanalene.

Rådet mener at dersom det er et mål å redusere det kommersielle presset mot barn og unge, må det tas hensyn til at den kommersielle påvirkningen tar ulike former. Tatt i betraktning at barn og unge må antas å være lettere påvirkelige og ha mindre forutsetninger for å forstå hvilke bindinger som kan ligge mellom redaksjonelt innhold og kommersielle interesser, er rådet opptatt av at det settes fokus på den kommersielle påvirkning som forekommer i programmer. Rådet har i tidligere rapporter kommentert saker Statens medieforvaltning har tatt opp med kringkasterne om skjult reklame i programmer for barn, der særlig temaet har vært at programmet fungerer markedsførende for ulike produkter ved at salgsfremmende elementer flettes inn i selve handlingen i programmene.

Utvikling av produkter for salg som allerede er gjort kjent gjennom populære program, såkalt *spin-off*-produkter, er et særlig utbredt fenomen i tilknytning til produksjoner for barn. Vi kjenner det eksempelvis godt gjennom utbredelsen av leketøysfigurer og andre produkter fra ulike Disney-filmer, og etter hvert gjennom en rekke barneprogramproduksjoner for fjernsyn, som *Sesam stasjon (Sesame Street)*, *Pokémon*, *Småfolk (The Little People)*, *Cubix*, for å nevnte noen eksempler på innkjøpte programformat og animasjonsserier, og ikke minst NRKs egenproduksjoner *Jul i Blåfjell* og *Jul på Månetoppen*.

Det ligger ikke til rådets mandat å vurdere enkeltproduksjoner. Rådet ønsker imidlertid å peke på at utviklingen av produkter i tilknytning til velkjente og populære programmer for barn vil være med på å øke det kommersielle presset mot barn. Dette setter krav til en høy medieetisk standard internt i kringkastingskanalene, slik at det ikke oppstår en situasjon hvor de kommersielle hensynene i realiteten blir styrende for hvilke program som settes på programskjemaet og hvilke programkonsepter som utvikles. I et medieetisk perspektiv mener rådet en befesting av bevisstheten i forhold disse aspektene i den redaksjonelle virksomheten i kringkastingskanalene er vel så viktig som de etablerte restriksjoner knyttet til direkte markedsføring gjennom sponing og reklame.

I en situasjon hvor det kommersielle presset mot barn og unge er stadig økende, mener rådet de norske allmennkringkasterne har et særlig ansvar for å tilby kvalitetsproduksjoner som ikke fremstår som hovedsakelig kommersielt begrunnet til denne gruppen. Rådet mener også det er grunn til å stille spørsmål om ikke den offentlige allmennkringkasteren bør være tilbakeholden med å søke lønnsomhet gjennom økt kommersiell utnyttelse av produksjoner

¹ Kringkastingsloven § 3-1 andre ledd og kringkastingsforskriften § 3-6 fjerde og femte ledd

² Kringkastingsloven § 3-1 andre ledd og kringkastingsforskriften § 3-6 første til tredje ledd

³ Kringkastingsforskriften § 3-11

for denne gruppen. Eksempelvis har rådet merket seg at NRK har stått i spissen når det gjelder utprøving av interaktive konsepter, fortrinnsvis gjennom et betydelig omfang av sms-tjenester på NRK2. Sms-deltakelse har etter hvert blitt utbredt i en rekke kringkastingsprogram, ofte som et supplement til telefonsamtale i programmer som tradisjonelt har åpnet for tilbakemeldinger fra publikum, det være seg debattprogrammer, spørrekonkurranser og lignende. Sms-tjenestene er gjennomgående kostbare. Rådet mener dette er momenter NRK, som offentlig allmennkringkaster, har et ansvar for å overveie i utviklingen av programkonsepter for de unge.

3.2.3.3 *Tilbudet til de smalere publikumsgruppene*

Rådet har hele sin funksjonsperiode vært oppmerksom på at hver av kanalene som utgjør det samlede norske allmennkringkastingstilbudet har sine spesielle særtrekk, eller sin egen profil. I rådets første rapport ble begrepet profil definert først og fremst som helhetsinntrykket av kanalenes måte å henvende seg til publikum på. Det vil si summen av inntrykk som språklig stil, musikkvalg, visuell design i TV osv. skaper i samspill med programflatenes sammensetning. Som drøftingen i det foregående viser, kan programflatene i de ulike kanalene skille seg fra hverandre ved at ulike programtyper har ulik grad av dominans, og dels ved at samme programtype gis varierende form og innhold. Disse forskjellene i profil henger i stor grad sammen med at kanalene er innrettet på ulike deler av befolkningen: de driver målgruppeorientert kringkasting.

I den grad kanalene lykkes med å fange sine målgrupper, holde på dem og utvikle en ”kanalloyalitet”, er det følgelig ut fra allmennkringkastingens formål viktig at hver av kanalene faktisk tilbyr en programmeny der allmennkringkastingsprinsippene kan sies å bli realisert på en tilfredsstillende måte. Hvis ikke, vil kanalmangfoldet nettopp kunne bidra til utvidede informasjonskløfter i samfunnet. Dertil kommer at dersom alle kanaler innretter sitt programtilbud for å tiltrekke seg de samme målgruppene, vil konkurransen kunne føre til en ensretting av programinnholdet fremfor den variasjonen i publikumshenvendelse, tema og genrer som allmennkringkastingsprinsippene forutsetter.

Kanaler med en bred målgruppeinnretning representerer en tendens i retning av format og genrer som er lett tilgjengelige, og det vil som regel ikke være rom for mange nisjeprogram eller program som er vendt mot det man vanligvis forbinder med smale grupper, som for eksempel minoriteter. Rådet har ment at like viktig som at det tilbys egne program for de ulike minoritetsgruppene, er at det reelle sosiale og kulturelle mangfoldet reflekteres i den generelle programvirksomheten. På denne bakgrunnen har rådet ment at tilbudet til minoritetsgruppene ikke bør begrenses til særskilte program alene, selv om kravet til egne program er viktig for å sikre en systematisk og kontinuerlig dekning.

I 2000 ga rådet Marius Oseland ved Universitetet i Bergen i oppdrag å foreta en undersøkelse av programtilbudet for og om språklige og etniske minoriteter i allmennkringkastingskanalene. Bakgrunnen for en slik undersøkelse var både det direkte kravet om program for ulike minoriteter som stilles i konsesjonsvilkårene og rådets presisering av allmennkringkastingskriteriene, som fungerer utfyllende i forhold til kravet i konsesjonsvilkårene. Rådet hadde også høringer med ulike minoritetsgrupperinger og fokuserte på eksterne undersøkelser og formelle dokumenter om emnet. Videre ble minoritetsfokuset satt i sammenheng med St.meld. nr. 15 (2000-2001) *Nasjonale minoriteter i Norge*, som representerer den første helhetlige gjennomgangen av de prinsippene som skal

ligge til grunn for statens politikk overfor jøder, kvener, rom (sigøynere), romanifolket (taterne/de reisende) og skogfinner.

3.2.3.3.1 Minoritetsdekningen i 2000

3.2.3.3.2 Høringene

a) Sametingets innspill

Sametinget overleverte et eget innspill med forslag om overordnede mål og prinsipper for samisk mediepolitikk. Dette innspillet var basert på et vedtak i Sametingsrådet fra desember 2000, og inneholdt i hovedtrekk følgende momenter:

- a) Samtinget mente det samiske medietilbudet er skjørt og bør styrkes. Allmennkringkasternes forpliktelser overfor den samiske befolkningen bør understrekes ytterligere, og dette bør gjøres ved å konkretisere omfanget av forpliktelsene. Allmennkringkastingsrådets kriterium 4 om styrking av norsk språk, identitet og kultur bør endres slik at de overordnede målsettingene for allmennkringkasting også gjelder for samisk språk, identitet og kultur, for på den måten å synliggjøre likeverdet mellom norsk og samisk kultur.
- b) Sametinget ønsket en styrking av den redaksjonelle og økonomiske friheten til NRK Sámi Radio med det formål å styrke det samiske medietilbudet. Et styrket medietilbud med samisk språk, samisk innhold og samisk perspektiv ville etter Sametingets oppfatning bidra positivt til å gjøre den samiske kulturen til en naturlig og synlig del av det norske kulturmangfoldet. Det samiske språk er truet, og en styrking av det samisk-språklige tilbudet i mediene vil ifølge Sametinget bidra til å synliggjøre det og øke dets status. Videre mente Sametinget at både TV 2 og NRK burde benytte mer teksting til samisk.
- c) Sametinget presiserte at den samiske befolkningen har krav på bredde og variasjon i kringkastingstilbudet, innholdsmessig, genremessig og språklig, og at det i dette ligger et krav om å synliggjøre det samiske samfunnet og samisk kunst og kulturliv i de norskspråklige programmene. Sametinget mente det burde være større rom for samisk-språklige innslag i magasinprogrammene både i NRK1, NRK2 og TV 2.
- d) Sametinget mente programtilbudet til samisk-språklige barn er for dårlig, og at daglig samisk barne-tv burde styrkes og faste program på radio burde være et mål for NRK Sami Radio. For øvrig burde medietilbudet til samiske barn og unge prioriteres av alle allmennkringkasterne.
- e) Sametinget uttrykte bekymring for at når den digitale teknologien gjør det mulig å utvide kanaltilbudet på landsbasis, vil allmennkringkasterne marginalisere det samiske/samisk-språklige tilbudet ved å plassere det på egne, dedikerte kanaler. Selv om det oppfattes som positivt med egne kanaler, mente en at det ikke ville være et udelt gode dersom denne utviklingen samtidig medfører at samisk stoff/samiske saker og samisk-språklig tilbudet fjernes fra de allmenne kanalene.

b) Rapporten Samiske medier – Innhold, bruk og rammevilkår

I 2000 la også Eli Skogerbø ved Institutt for Medier og Kommunikasjon ved Universitetet i Oslo frem rapporten *Samiske medier - Innhold, bruk og rammevilkår*. De delene av

undersøkelsen som var mest relevant ut i fra et allmennkringkastingsperspektiv presenterte Skogerbø for rådet i et høringsmøte i november 2000. Skogerbø karakteriserte NRK Sami Radio som kraftsenteret i den samiske mediestrukturen. Radioen skal i prinsippet dekke alle grupper i den samiske befolkningen. Radioen sender derfor på flere språk, hovedsakelig nordsamisk, men også lule- og sørsamisk, i tillegg til at det produseres et magasinprogram på norsk hver uke. Nordsamisk dominerer, mens tilbudet på andre språk ifølge undersøkelsen fremstår som supplement. Undersøkelsen viste at NRK Sami Radio var preget av de samme utviklingstrekk som andre radiokanaler: Økt sendetid har gitt opphav til en mindre differensiert programmeny enn tidligere, fordi programtilbudet samles i mange og lange magasinprogram. Radioen har imidlertid et tilbud som appellerer både til spesielle målgrupper og et bredt publikum, men tilbudet på andre språk enn nordsamisk er lite sammenlignet med det totale tilbudet. Det viste seg videre at medietilbudet til samiske barn og unge var lite og sporadisk, bortsett fra NRK1s "Manaid-TV". Dette gjaldt tilbud som både språklig og på andre måter henvender seg til samiske barn og unge.

Undersøkelsen viste at situasjonen for samiske mediebrukere var best i Finnmark. Dette blant annet fordi de samisk-språklige mediene har sin base og sitt dekningsområde i indre Finnmark. Samer utenfor Finnmark viste seg å ha få eller ingen informasjonskilder om samiske forhold. Blant annet NRKs distriktsnyheter spiller mindre rolle som kilder dess lenger sør en kommer. Dette fordi det bare er distriktsnyhetene i Finnmark og deler av Nord-Norge som rutinemessig dekker samiske saker. Når det gjelder fremstillingen av samisk kultur og samfunnsliv i norske medier, viser undersøkelsen fremfor alt stor forskjell mellom Finnmark og andre regioner. Det er videre konflikten om samiske rettigheter og andre politiske saker som fører til oppslag både i Finnmarks-avisene og andre steder. Utover dette var det lite som tydet på at samisk kultur og samfunnsliv er en selvsagt del av det norske mediebildet. "Inntrykket vi sitter igjen med, er heller at medienes dekning og mangel på dekning, reflekterer nettopp kontroversielle og uløste spørsmål i forholdet mellom det norske flertallet og den samiske minoriteten." (s. 110-11)

Undersøkelsen konkluderer med at utfordringen for en fremtidig mediepolitikk blir så langt mulig å bidra til at ulikhetene blir mindre, både mellom den samiske og den norske befolkningen, og innad i den samiske befolkningen.

c) Øvrige deltakere på rådets høringsmøte

Under rådets høring deltok også representanter fra Samepolitisk seksjon i Kommunal- og regionaldepartementet, Norske Kveners forening og Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene. Oppsummeringsvis ble følgende momenter fremhevet i forhold til de ulike minoritetsgruppene:

Samisk tilbud:

Internasjonale forpliktelser har i liten grad påvirket utviklingen av Sameradioen. Videre blir det spesifikke eller litt negative ofte fokusert i samiske sendinger. Med unntak av noe mangelfullt tilbud på små samiske dialekter, ble kringkastingstilbudet på samisk ansett for å være generelt bra.

Kvensk tilbud:

NRK startet for 30 år siden med fem minutters ukentlige sendinger på kvensk i regionalnettet for deler av Nord-Norge. I dag er tilbudet på 12 minutter ukentlig. Norske Kveners Forening

har bedt om at programmet sendes i reprise på kveldstid, men ønsket har ikke blitt tatt til følge.

Norske kvener ønsker først og fremst tilgang på egne produksjoner over norske sendernett. Det finnes ikke sendinger på kvensk over riksdekkende radio eller fjernsyn i Norge. Sendingene er også i hovedsak regionalt avgrenset til Troms og Finnmark i tematikk. I dag bor det også mange kvener utenfor det tradisjonelle kjerneområdet Nord-Troms og Finnmark. En fjerdedel av befolkningen i Finnmark regner seg som kvener. Kvensk regnes av enkelte som et eget språk, mens andre regner kvensk som en dialekt. Personer som har kvensk som morsmål forstår også moderne finsk. Det ble understreket at selv om det er viktig med sendinger på kvensk språk, er det også et behov for sendinger som tar for seg kvensk miljø, identitet og kultur på norsk språk.

Tilbud til innvandreregrupper:

Representanten for Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene opplyste at organet jevnlig mottar tilbakemeldinger om kanalers programvirksomhet. Det ble i den forbindelse nevnt at NRKs "Migrapolis" ble ansett for å være et eksempel på et program som har blitt positivt mottatt blant innvandrere og etniske og språklige minoriteter, og som direkte tar opp problemstillinger som er relevante for minoriteter. Kontaktutvalget ønsker generelt en alminneliggjøring av stoffet om innvandrere og minoriteter, men ser også nødvendigheten av smalere og mer målrettede tilbud, særlig rettet mot nyere innvandreregrupper som ikke kan norsk. Kringkastingstilbudet på innvandrerspråk er ellers generelt for lite. Det ble videre opplyst at mediene tenderer til alltid å bruke de samme intervjuobjektene når innvandrings- og minoritetspolitikk behandles. Dette ble ansett for å være en problematisk praksis. Det ble opplyst at minoriteter som mediebrukere generelt ikke føler seg mer prioritert i dag enn tidligere, men det ble også pekt på en betydelig fremgang med hensyn til rekruttering av personer med minoritetsbakgrunn til mediene.

3.2.3.3.3 *Undersøkelse av deknningen av etniske og språklige minoriteter i allmennkringkastingskanalene*

Mandatet for undersøkelsen var todelt: 1) Vise det språklige og tematiske programtilbudet for nasjonale/etniske/språklige minoriteter, og 2) kartlegge i hvilket omfang og på hvilke måter etniske/språklige minoriteter representeres i program/innslag som har en bredere målgruppe.

Særlig punkt 2 ble fokusert i undersøkelsen. Derfor ble det ved utvelgelsen av datamateriale lagt vekt på å få med typiske mainstream-programmer, programmer som henvender seg til et bredt publikum. Undersøkelsens utvalg besto av NRKs to fjernsynskanaler og tre radiokanaler samt TV 2s og P4s sendinger. Ettersom distriktssendingene er en del av den helheten man får presentert i P1, ble distriktskontoret for Østlandet inkludert i utvalget. Motivasjonen for valget var at Oslo er den mest flerkulturelle byen i Norge, og en antakelse om at dette bør gjenspeiles i sendingene. Dessuten var det Østlandssendingen som produserte de ukentlige programmene *Migranytt* og *Migrapolis*, som begge ble sendt i undersøkelsesperioden.

Undersøkelsen definerer følgende som "etniske innslag":

1. Saker som handler om etniske og språklige minoriteter i Norge
2. Saker som handler om etniske minoriteter i utlandet
3. Innslag som har handling fra den ikke-vestlige del av verden

Funnene i minoritetsundersøkelsen

Undersøkelsen av radiokanalene

Etnisk representasjon i ulike programgenrer:

P1 hadde de fleste etniske innslag i nyheter eller aktualitetsmagasin (22 av 29). 17 av 22 innslag er utenlandske. Magasinene, som hadde flest innslag og mest tid, hadde verken representasjon av norske minoriteter eller nasjonale minoriteter. I all hovedsak var det norske aktører som kommenterte diskriminering og rasisme. Måten man representerte minoriteter på var overfladisk. I P2 var 70 prosent av de etniske innslagene nyheter. 83 prosent av disse var nyheter fra utlandet. De norske etniske innslagene var spredt over flere programgenrer. De utenlandske fantes omtrent utelukkende i nyheter og aktualitetsmagasin. Kun ett innslag dreide seg om nasjonale minoriteter. Petre var bare representert med magasin i utvalget. Måten man presenterer minoriteter på kan sies å være omtalende. I Petre omfattet den overveiende humoristiske måten å behandle temaer på også dekkningen av etniske minoriteter. I P4 fantes sju av elleve norske etniske innslag i kortnyhetsform, liksom over halvparten av de utenlandske innslagene. Ikke-vestlig representasjon utenom kortnyhetene var reservert kuriosahistorier. Totalt utgjorde det etniske stoffet bare 1,5 prosent av den målte tiden.

Etnisk representasjon i ulike tema-kategorier:

I P1 utgjorde kategorien politikk/krim/næring en stor del av innslagene, og det var her ikke-vestlige land stort sett var representert. Andelen etnisk var svært lav i de tre andre samlekategoriene: helse og sosial, kultur/religion/vitenskap og livsstil/kuriosa. P2 hadde en stor kulturandel både totalt og etnisk, men kun fem prosent etnisk i kategoriene helse og sosial og livsstil/kuriosa. 22 av 25 ikke-vestlige innslag finnes i politikk-kategorien. Her er også gjennomsnittstiden på innslagene kortest. Petre hadde bare 0,7 prosent etniske innslag i den største enkeltkategorien, livsstil/kuriosa-kategorien. I en utgave av programmet *Bare Are* fantes fire av de sju etniske innslagene i perioden. P4 hadde ingen etniske innslag i den største enkeltkategorien, livsstil/kuriosa. I den nest største kategorien, helse og sosial, var andelen 1,5 prosent. Sammen med krim og rett utgjorde rasisme og asyl/innvandring ni av elleve norske etniske innslag. Ser vi bort fra Øst-Europa finnes kun fem av 163 innslag med handling fra den ikke-vestlige del av verden, for øvrig samme andel som hos P3.

Undersøkelsen av fjernsynskanalene

Etnisk representasjon i ulike programgenrer:

NRK1 hadde enkelte minoritetsinnslag i Morgennytt og Ettermiddags-TV. Etnisk representasjon fantes i satireprogrammer som *Nytt på nytt* og *Copacabana*. Det var fire innslag med representasjon av nasjonale minoriteter, alle relatert til samer. På flere måter var NRK1 best i måten å dekke minoriteter på. Mainstream-programmenes representasjon av minoriteter kunne likevel vært bedre. Et program som *Norge Rundt* manglet helt et slikt perspektiv. NRK2 hadde god etnisk representasjon over et bredt spekter, men ingen typiske mainstream-program. Minoritetsstoffet isoleres i spesialprogram. Ungdomsprogrammene *Smørøyet* og *U* utmerket seg med en flerkulturell profil. Her var aktører med annen etnisk opprinnelse også aktive aktører i innslagene. Det representerte et unntak i representasjonen av minoriteter på de undersøkte kanalene. NRK2 hadde ett innslag der samisk identitet blir tatt

opp. I TV 2 var 17 av 23 etniske innslag i nyhetene, og 6 i pratemagasinet. Det amerikanske dokumentarprogrammet *60 minutes* ga TV 2 etnisk representasjon med tre innslag i dokumentargenren. To innslag hadde representasjon av samer.

Etnisk representasjon i ulike tema-kategorier:

I NRK1 utgjorde politikk/krim/næring i innslag den største enkeltandelen både totalt og for etniske saker. Etniske saker var ellers ganske godt representert i kategoriene kultur/religion/vitenskap og livsstil/kuriosa. Geografisk handlet det meste som presenteres fra den ikke-vestlige del av verden om politikk i en eller annen form. I NRK var det etniske stoffet jevnt fordelt på de kategoriene som er størst også i totalmengde. Det var god tematisk spredning for de norske innslagene. I TV 2 fantes 70 prosent av det etniske stoffet i kategorien politikk/krim/næring. I Norge handlet sju av ni innslag om enten krim og rett, politikk, rasisme eller asyl/innvandring.

Østlandssendingen - radio og TV:

Etnisk representasjon i ulike programgenrer:

Kanalen hadde svak etnisk representasjon, og nasjonale minoriteter var ikke representert. De etniske aktørene var gjenstand for andre aktørers handlinger; politiet, politikere, eller andre offentlige instanser.

Etnisk representasjon i ulike tema-kategorier:

Selv med god tematisk spredning for den totale mengden innslag var det liten grad av etnisk representasjon. NRK1 og NRK2 hadde enkelte innslag av etnisk ikke-norske reportere/programledere, særlig i programmet *Migrapolis*. Det var en viss representasjon i Østlandssendingen, som også er ansvarlig for *Migrapolis*.

3.2.3.3.4 Formelle rettigheter

Prinsippene om likebehandling og ikke-diskriminering er nedfelt både i de generelle menneskerettskonvensjonene og i særkonvensjoner som FNs rasediskrimineringskonvensjon. Mest grunnleggende i det internasjonale minoritetsvernet er artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Her slås det fast at personer som tilhører etniske, religiøse eller språklige minoriteter har rett til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, utøve sin egen religion eller bruke sitt eget språk. Når det gjelder samene som urfolk er ILO-konvensjon nr. 169 (1989) et særlig forpliktende dokument.

St. meld. nr. 15 for 2000-2001 *Nasjonale minoriteter i Norge - Om statleg politikk overfor jødar, kvener, rom, romanifolket og skogfinnar*, ble fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet 8. desember 2000 og godkjent i statsråd samme dag. Denne meldingen er en oppfølging av at Norge i 1999 ratifiserte Europarådets rammekonvensjon om vern av nasjonale minoriteter. Konvensjonen inneholder til dels minimumsnormer for statenes politikk overfor nasjonale minoriteter, og dels mål statene forplikter seg til å arbeide for å nå. Statene skal blant annet legge forholdene til rette for at personer som tilhører nasjonale minoriteter skal kunne gi uttrykk for, opprettholde og utvikle sin egen identitet, sitt eget språk

og sin egen kultur, samtidig med at de skal ha rett til full og effektiv deltagelse i samfunnet. Forut for stortingsmeldingen har det ikke eksistert en samlet oversikt over den politikken som gjelder eller er særlig relevant for nasjonale minoriteter. Meldingen representerer den første helhetlige gjennomgangen av de prinsippene som skal ligge til grunn for statens politikk overfor de aktuelle gruppene.

Europarådet har også vedtatt Den europeiske pakten for vern av regions- og minoritetsspråk. De statene som har ratifisert pakten, deriblant Norge, har påtatt seg en plikt til å iverksette særlige tiltak for å verne og styrke minoritetsspråk.

Med henvisning blant annet til artikkel 7 og 9 i Rammekonvensjonen uttalte Ytringsfrihetskommisjonen i NOU 1999:27 at minoritetenes vilkår kan sies å være en "test case" på ytringsfrihetens vilkår i samfunnet. Kommisjonen mente det var behov for å styrke ytringsfriheten for minoritetene, både ved lovgivning og støttepolitikk. Ifølge kommisjonen må minoritetene blant annet få komme til orde og være synlige i medietilbudet i storsamfunnet. Dette gjelder for minoriteter generelt, men kommisjonen fremhever særlig behovene til kvenene og visse innvandrergupper. I St. meld. nr. 15 for 2000-2001 kommenteres dette slik:

"Regjeringa meiner at ei aktiv støtte til ytringsfridom og høve til å ytre seg for minoritetane er eit viktig politisk tiltak i eit kulturelt mangfaldig samfunn." (s.55)

Videre heter det at regjeringen stiller seg bak målsettingen om at Norge ikke bør nøye seg med å legge seg opp mot minstekravene i de internasjonale menneskerettskonvensjonene.

3.2.3.3.5 Rådets vurdering

Forenklet kan man si at forpliktelsen allmennkringkasterne har til å tilby program om og for etniske og språklige minoritetsgrupper har to dimensjoner: 1) å bidra til å gi en representasjon av det reelle språklige, etniske og kulturelle mangfoldet Norge rommer, og 2) å sikre at ulike grupper får relevant informasjon og gis anledning til å ytre seg. Disse hensynene er som det fremgår ovenfor nedfelt i regelverk og avtaler på nasjonalt og internasjonalt nivå. Generelt bygger det internasjonale minoritetsvernet på ikke-diskrimineringsprinsippet og prinsippet om likebehandling. Statene er forpliktet til å arbeide for å sikre at minoritetene blir likestilt med majoritetsbefolkningen, både formelt og i praksis.

Ytringsfrihetskommisjonens innstilling, nærmere bestemt sjette ledd i kommisjonens forslag til ny grunnlovsparagraf: *"Det paaligger Statens Myndigheter at legge forholdene til rette for en aaben og opplyst offentlig Samtale."*, må etter rådets syn forstås dithen at det bør finnes et bredest mulig utbud av ytringer, der flest mulig synspunkter og grupper får komme til orde. I forlengelsen av dette blir opprettholdelse og styrking av de kravene som stilles til allmennkringkasterne når det gjelder minoritetsgruppers ytringsfrihet svært viktig. Her mener rådet at den offentlige allmennkringkasteren har et særskilt ansvar. Rådet har følgelig vært kritisk til at NRK har redusert tilbudet til minoritetene de senere år. Nyhetsprogrammet *Migranytt*, som også ble fremhevet i undersøkelsen i 2000, ble tatt av sendeplanen i 2001. Etter det er det kun det ukentlige programmet *Migrapolis* som spesielt tar for seg og særlig henvender seg til minoriteter.

Rådet har etterlyst økt dekning av flerkulturelle temaer og perspektiver i den generelle

programvirksomheten. Flere av allmennkringkasterne har også tatt til orde for at disse temaene behandles i den generelle aktualitets- og samfunnsdekningen. Undersøkelsen i 2000 avdekket imidlertid at disse flatene ikke inkluderer minoritetsperspektiv og representasjon av ulike minoritetsgrupper på en bred og kontinuerlig måte. I den grad temaer som har med minoritetsgrupper å gjøre behandles, skjer det i stor grad i den ordinære nyhetsdekningen. Det er ofte temaer knyttet til politikk, krim og rett eller asyl/innvandring, og sakene gis ofte en negativ vinkling.

Som det fremgår ovenfor har Norge forpliktet seg til å sikre at minoritetene blir likestilt med majoritetsbefolkningen, både formelt og i praksis. De nasjonale minoritetene nyter som nevnt et særlig vern. I denne forbindelse mener rådet NRK har et særlig ansvar, og har derfor påpekt at det språklige tilbudet til den kvenske minoriteten bør styrkes. Europarådets rapport om Norges oppfølging av rammekonvensjonen om vern av nasjonale minoriteter tok blant annet opp kvenene og mediesituasjonen, og oppfordret norske myndigheter til å iverksette tiltak.

Når det gjelder det samiske tilbudet i NRKs kanaler har rådet vurdert bidraget som NRK Sámi Radio gir i forhold til representasjon av samiske temaer i sendingene som gjennomgående godt. Generelt har rådet etterlyst flere format innenfor det samiske tilbudet, men fremhevet som positivt at NRK tilbyr et tilbud til barn på samisk, som også ifølge NRKs rapport for 2003 skal utvides med et tilbud til unge. Minoritetsundersøkelsen viste at dekningen av temaer knyttet til nasjonale minoriteter, herunder samiske temaer, fortrinnsvis skjer i NRK P1, mens den øvrige dekningen av etniske tema har stor plass i P2. Petre har lav dekning av minoritetstema utenom de ordinære nyhetsprogrammene. I konsesjonen til P4 var det formulert et krav om et daglig nyhetsprogram på samisk (i den nye konsesjonen, som trådte i kraft 1. januar 2004, ble dette kravet økt til to daglige utsendelser). I TV 2s nye konsesjonsvilkår, som er gjeldende fra 1. januar 2003, er kanalen forpliktet til å ha egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkningen. Disse skal som hovedregel være på samisk. Rådet forventet at presiseringen av kravet til program for den samiske befolkningen ville resultere i en opptrapping av TV 2s tilbud i 2003, jf vurderingen av programvirksomheten i TV 2 i del III nedenfor. Når denne forventningen ikke er innfridd har det sin årsak delvis i at det ikke har skjedd en økning i egne program om og for den samiske befolkningen, men særlig i at det ikke kan spores en økt inkludering av samiske perspektiv i andre programtyper. Dette er langt på vei et gjennomgående trekk i samtlige av allmennkringkasterens dekning av nasjonale minoriteter, i likhet med det som er sagt om dekningen av øvrige minoritetsgrupper ovenfor. Et av funnene i Eli Skogerbøs undersøkelse i 2000 var at det var lite som tydet på at samisk kultur og samfunnsliv er en selvsagt del av det norske mediebildet. Rådet slutter seg til Sametingets uttalelse om at det er behov for å ”synliggjøre det samiske samfunnet og samisk kunst og kulturliv i de norskspråklige programmene”, og at det således bør være større rom for samisk-språklige innslag i magasinprogrammene både i radio- og fjernsynskanale.

Gjennomgangen viser at tendensen til målgruppeinnretning blir sterkere i programleggingen i alle kringkastingskanalene. Rådet mener det er god grunn til å anta at den økte konkurransen i det norske allmennkringkastingsuniverset bidrar til et økt press på en programlegging mot brede publikumsgrupper, og at tilbudet til ulike minoritetsgrupper marginaliseres i sendeflaten. En slik tendens kan etter rådets syn allerede spores, eksempelvis i radiokanalen programoversikter, hvor dette tilbudet enten er fraværende eller er programsatt på svært perifere sendetidspunkter. Rådet vil understreke de rettigheter og plikter som ligger i allmennkringkasteroppdraget til også å dekke smalere publikumsgrupper.

3.2.4 *Medieetiske spørsmål – allmennkringkasternes redaksjonelle uavhengighet*

Ytringsfrihet innebærer at alle borgere har rett til å ytre seg fritt. Det vil si rett til å oppsøke, motta og spre informasjon og ideer og budskap av alle typer uavhengig av medium – muntlig, på trykk, gjennom kringkasting og elektroniske medier av alle slag. Dette innebærer at kringkasterne må være redaksjonelt uavhengige av statlige, politiske og kommersielle inngrep og føringer, og publikum må ha rett til et så stort og variert tilbud av programmer, budskap og informasjon som mulig. Innholdet i kringkastingsmediene må følgelig ikke utsettes for noen form for forhåndskontroll eller sensur, verken fra statlige organer eller fra reguleringsmyndigheter eller tilsynsorgan.

En grunnleggende holdning til forholdet mellom kringkasting og ytringsfrihet innebærer at prinsippet om redaksjonell uavhengighet må respekteres. Det vil si at alle avgjørelser om programmer og sendingers innhold skal foretas av kringkasterne selv på et profesjonelt grunnlag. Dette betyr at det er den redaksjonelle ledelse som skal avgjøre hva som skal sendes - ikke statlige myndigheter, reguleringsorgan eller andre aktører, som eiere, sponsorer eller annonsører.

Den redaksjonelle uavhengigheten anses å være en forutsetning for at mediene skal kunne ivareta kritikkfunksjonen i den offentlige samtalen og fungere som den fjerde statsmakt. I den grad dette ikke gjøres, vil mediene heller ikke gi publikum grunnlag for selvstendige og velfunderte meninger om samfunnsproblemer og nyhetshendelser (St.meld. nr. 57 (2000-2001) *I ytringsfrihetens tjeneste*, s 73). Det dreier seg altså om grunnleggende demokratiske, journalistiske og medieetiske idealer som allmennkringkasterne forventes å leve opp til.

Det er ofte vanskelig å identifisere den mulige trusselen mot kringkasternes redaksjonelle uavhengighet som kan komme fra kilder og annonsører. Men det er mulig å betrakte det fra flere perspektiver. Det ene er den direkte påvirkning som kan skje i form av at programmer sponses på en slik måte at det er klart hvilke interesser som står bak produksjonene. Det andre er den påvirkning som ligger i at reklamekronene strømmer mot de mest populære programkonseptene som blant annet kan ytre seg som et press fra markedet og annonsører som ønsker underholdning. Videre ligger det en fare i tendenser til profesjonalisering av kildene, som innebærer at sterke aktører får kontroll med form og vinkling på den informasjon som gis. En slik profesjonalisering kan medføre at finansielt sterke aktører i økende grad bruker store midler på systematisk å sile og forme informasjon, og kan slik påvirke særlig nyhetsdekningen i kringkastingsmediene.

En annen form for trussel mot den redaksjonelle uavhengigheten består i at sentrale medarbeidere i kringkasterne deltar i nettverk som er knyttet opp mot interesser som kan tenkes å påvirke innholdet i programmene. Et eksempel kan være underholdnings- og kulturindustriens ulike nettverk. En annen form er at medarbeidere som er knyttet opp mot kringkasterne som "faste" frilansere, også har andre oppgaver for organisasjoner og arrangementer som rimeligvis vil kunne bli dekket utførlig i kringkasternes sendinger. Dette er et problem som særlig dukker opp i forbindelse med såkalt lanseringsjournalistikk av ulike kulturprodukter. Rådet har merket seg at det har oppstått problemer rundt de rollene "faste" frilansere i NRK har hatt i forbindelse med eksterne arrangementer som NRK sender fra, eller som NRK kan tenkes å ha en tilknytning til. Slike forhold kan undergrave kringkasternes legitimitet som uavhengige medier.

Allmennkringkastingsrådet har ønsket å ta opp spørsmålet om kringkasternes redaksjonelle uavhengighet i større bredde enn det har vært mulig for rådet å gjøre. Ikke minst fordi rådet har savnet de økonomiske midlene som har kunnet gjøre det mulig å foreta en mer systematisk kartlegging av kringkasternes forhold til grunnleggende medietiske prinsipper om uavhengighet av mulig påvirkning fra annonsører og sponsorer, eller når gjelder sammenblanding av roller hos programmedarbeiderne. Til tross for at rådet altså ikke har kunnet følge kringkasterne systematisk, har rapporter i andre medier i flere sammenhenger vist at det feltet som dreier seg om mulig påvirkning fra annonsører og sponserers side på programvirksomheten ikke er uproblematisk. Rådet har således i flere rapporter kommentert konkrete saker som Statens medieforvaltning har behandlet eller som har vært omtalt i mediene.

Rådet mener problemstillinger knyttet til produktplassering og salgsfremmende henvisninger i redaksjonelt materiale representerer sentrale medieetiske utfordringer i en situasjon der kommersialiseringstendensen i mediebransjen stadig blir mer fremtredende. Ikke bare kringkasters egen aktivitet i forhold til aktuelle sponsorer står sentralt, men også produksjonsselskap som leverer til kringkasterne. Uavhengig av hvilken befattning kringkasterne har med selve produksjonsprosessen, står de i siste instans redaksjonelt ansvarlig for det kringkastede programmet.

Det faktum at kringkasterne har utarbeidet medieetiske retningslinjer viser at de er oppmerksom på problemet. I et prinsipielt yringsfrihetsperspektiv er dette et av de viktigste felt for et nytt tilsynsorgan å følge.

DEL III VURDERING AV RADIO- OG FJERNSYNSKANALENES PROGRAMVIRKSOMHET

4.1 Grunnlaget for vurderingene

Rådets forslag til kriterier for vurdering av allmennkringkasting er gjengitt i sin helhet i rapportens vedlegg nummer 1. Her fremgår også rådets presisering av de fem hovedkriteriene.

4.2 Programstatistikken

Rådet har siden starten i 1996 vært avhengig av kringkasternes egne programstatistikker og allmennkringkasterregnskap ved utarbeidelsen av dets evalueringer av programvirksomheten. Når det statistiske materialet fra kringkasterne utgjør kjernen i rådets vurderingsgrunnlag, er det avgjørende at dette materialet gir tilstrekkelig relevant informasjon om det siste årets programtilbud og videre planer, samt at kringkasternes programstatistikker baseres på direkte sammenlignbare data. I løpet av rådets fungeringstid har kringkasterne skrittvis og på flere områder, etterkommet rådets ønsker om justeringer i programstatistikkene, men en tilfredsstillende harmonisering av det statistiske materialet er dessverre ikke oppnådd. Stadige justeringer av programstatistikkene representerer generelt et problem i forhold til

sammenlignbarheten av data over tid. Samtidig er det fortsatt visse forskjeller mellom kringkasternes målemetoder, kategorisering av det statistiske materialet, og mellom de ulike årenes orienteringer om programtilbudet.

Det har vært et mål å få kringkasterne til å benytte ensartet programstatistikk. Fra og med 2000 leverte kringkasterne statistikk i henhold til EBU's klassifisering, med unntak for NRKs kanal Petre. NRK har imidlertid de siste årene benyttet tall fra "Info-TV basen" i sine offisielle rapporter om programvirksomheten. Denne databasen ligger til grunn for Norsk Gallups *TVmeterundersøkelse*, og er et samarbeid mellom NRK, TV 2, TV3 og TVNorge. Ettersom det opereres med større samlekategorier i denne databasen enn det rådet anser hensiktsmessig og tilstrekkelig ut fra vårt formål, har vi derfor bedt NRK om å levere separate programstatistikker fra egen database. Dette statistiske materialet er fremstilt med en større detaljeringsgrad og tilsvarer bedre den kategoriseringen NRK har benyttet tidligere år. Konsekvensen er at prosentandelene for de ulike programkategoriene rådet legger til grunn ved utarbeidelsen av sine vurderinger avviker noe fra tallene NRK bruker i egne rapporter.

Kringkasternes årlige meldinger om programvirksomheten inneholder i tillegg til det rene statistiske materialet en tekstdel, hvor kringkasterne redegjør for virksomheten i det foregående året og fremtidige programplaner. Kravet om redegjørelse for programvirksomheten er knyttet til de spesielle programforpliktelsene allmennkringkasterne har. Dette tilsier at kringkasterne bør gi en egen redegjørelse for hvordan de mener programkravene er oppfylt, og at det statistiske materialet forklares og eksemplifiseres ved å vise til konkrete programmer og satsninger. Det bør også være åpent og tilgjengelig hvilke kriterier som ligger til grunn for kategoriseringen av innslag og/eller program.

Rådet har merket seg at årsmeldingene fra TV 2 har utviklet seg i positiv retning i så måte, mens NRKs redegjørelser har dreiet fokus fra konkret informasjon om programvirksomheten mot informasjon om markedsandeler og hva publikum mener om NRK. Rapporten tar i de senere årene også i økende grad utgangspunkt i NRKs samlede virksomhet fremfor å redegjøre for programlegging og –tilbud i den enkelte kanal. I fjorårets rapport ba rådet NRK utvide kanalperspektivet i orienteringen for 2003. Bakgrunnen for dette er at rådet i vurderingen av NRKs radiokanaler legger til grunn at den enkelte kanal i *prinsippet* skal fungere som en fullverdig allmennkringkaster. I likhet med vurderingene av P4 har rådet imidlertid akseptert en viss profilering/målgruppeinnretning for den enkelte NRK-kanal. NRK har på sin side hevdet at selskapets samlede tilbud skal evalueres, ikke hver enkelt kanals. Rådet antydet i fjorårets rapport at disse forskjellene i synet på hvordan allmennkringkastingsoppdraget skal oppfattes, kan medføre ulik oppfatning av hvordan orienteringen om tilbudet blir best tilgjengelig. NRKs melding om virksomheten i 2003 etterkommer imidlertid ikke rådets ønsker om et utvidet kanalperspektiv, snarere tvert i mot. Rådet er skeptisk til at NRK i sine redegjørelser om programvirksomheten synes å legge uforholdsmessig stor vekt på markedsforhold fremfor å redegjøre for hvordan NRK ved sin programlegging innfrir sitt oppdrag som allmennkringkaster.

En annen viktig målsetting for rådet har vært å få kringkasterne til å rapportere på innslagsnivå fra sammensatte programflater. Dette gjelder spesielt for radiokanalene, som preges av lange og sammensatte sendeflater fremfor enkeltprogram. Kun P4 har rapportert på innslagsnivå.

P4 har tidligere benyttet eksterne selskap til å kartlegge programvirksomheten. I 2002 etablerte P4 en egen database som gir kategorisert, statistisk oversikt over det som produseres,

kombinert med logger i studiosystemene. Det nye måleverktøyet ble tatt i bruk i oktober 2002. 2003 er således det første året kanalen har levert tall basert på innsamlede data gjennom hele året.

Et tredje mål i forhold til programstatistikken har vært å få sammenlignbare tall i forhold til hvilke sendetidspunkt kringkasterne rapporterer ut fra. Dataene fra allmennkringkasterne tar utgangspunkt i ulike tidsrom på døgnet. Dette gjelder spesielt for radio, hvor også tidsrommene for beregning ofte vil gi signifikante utslag i statistikken fordi nattsendingene tradisjonelt belegges med musikkprogram/musikktepper. I 2003 leverer NRK separate statistikker for hele døgnet og for dagtilbudet (definert som 06.00 til 24.00). Disse viser at musikkandelen går ned for begge kanaler dersom man tar utgangspunkt i dagtilbudet. Programstatistikken for Petre beregnes ut fra dagtilbudet (06.00-24.00). P4 har tidligere også beregnet fordelingen av programkategorier ut i fra et dagtilbud, men da i sendetiden mellom 06.00 og 01.00. I 2003 er programstatistikken for P4 beregnet ut fra hele døgnet. Rådets mål har vært å få et godt og sammenlignbart grunnlag for utarbeidelse av vurderingene av programtilbudet. Rådet har derfor vært primært vært opptatt av at kringkasterne gjør dette likt.

5. RADIOKANALENE

Ifølge TNS Gallups radioundersøkelse for 2003 lyttet folk på radio i 145 minutter en gjennomsnittlig dag. Dermed har lyttingen økt med åtte minutter i forhold til 2002, og med hele 17 minutter i forhold til 2001. Av disse 145 minuttene benyttet lytterne 71 minutter på P1, syv minutter på P2, ni minutter på Petre og 41 minutter på P4. Den resterende tiden lyttet folk til andre radiokanaler. Tallene viser at både P1, P2 og P4 øker, mens lyttertiden for Petre er stabil.

72 prosent av den norske befolkningen lyttet på radio en gjennomsnittlig hverdag i 2003, noe som betyr en økning på ett prosentpoeng i forhold til året før. Betraktelig færre lytter på radio på lørdager og søndager, og snittet for alle ukedager er 69 prosent. Beregnet i prosentvis andel av radiolyttingen alle dager hadde P1 37 prosent i 2003 mot 36 prosent året før, P2 og P3 var stabile på henholdsvis syv og ni prosent. Tilsvarende holdt P4 seg på 25 prosent 2003.

5.1 NRK Radio

NRKs riksdekkende radiokanaler sendte til sammen 22 786 timer i 2003, fordelt med 7 460 timer på P1, 8 756 på P2 og 6 570 på Petre. I tillegg sendte NRKs 12 distriktskontorer 21 119 timer. NRK Sámi Radio, som er en egen divisjon i NRK, sendte 1 727 timer (inkludert 100 timer repriser) i 2003. Sendingene distribueres i egne flater på NRK P2 nettet nord for Salten, samt på en egen frekvens i Oslo-området. Sámi Radio produserte også 148 timer rikssendinger, fordelt på P1 og P2 med henholdsvis 21 og 127 timer. Dette er en nedgang på 58 timer i forhold til i 2002, noe som i hovedsak skyldes nedgang i leveransen til P2 med 57 timer. Sámi Radio produserer fortsatt ikke sendinger for Petre.

Det er positivt at NRK nå rapporterer fordelingen av ulike musikkgenrer i alle kanalene, slik rådet har etterlyst. Et annet positivt trekk er en markant reduksjon i andelen sendinger registrert som "Annet". Når det gjelder rapporteringen av "Regionale sendinger", anser rådet at manglende informasjon om fordelingen av programkategorier, herunder musikkomfang,

gjør det vanskelig å vurdere programinnholdet i det som utgjør nesten halvparten av sendetiden mellom 06.00 og 18.00 i P1.

5.1.1 NRK P1

5.1.1.1 Programprofil

Tabellen nedenfor gir en statistisk oversikt over NRK P1s programvirksomhet i perioden 1998 til 2003, og baserer seg på tall fra NRKs egen database. Andelen er beregnet ut fra sendingene hele døgnet, og oppgis i prosent av sendetiden.

Programkategori	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Underholdning		20	16	16	17	21
Drama	1	1	1	1	<i>Ikke oppgitt</i>	1
Musikk	26	39	42	42	31,9	30
- lett musikk, pop, rock	21	34	36	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	23
- country						2
- blues						2
- viser						0
- jazz						0
- seriøs musikk	3	2	2	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	1
- diverse	2	3	3	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	2
Religion/livsfilosofi*	3	2	2	2	1,7	2
Nyheter	15	17	13	13	11,3	11
Sport	6	4	4	4	2,9	3
Samfunnsspørsmål	7	4,4	5	5	8,1	9
Hjem, fritid, livsstil*	3	1,7	2	2	0,8	1
Natur og vitenskap*	1	0,5	1	1	0,9	1
Kunst, kultur, medier	0	0	0	0	0,5	0
Portretter						0
Barneprogram					0,3	1
Samiske program						0
Regionale sendinger					14,5	15
- regionale nyheter						1
Programinformasjon	1	0,9	0	0	<i>Ikke oppgitt</i>	0
Annet	19	9	14	14	10	6

* Kategoriene "Religion, livsfilosofi" og "Natur, vitenskap" er i NRKs statistikk for 2002 endret til henholdsvis "Religion" og "Vitenskap", og deretter endret tilbake til de opprinnelige betegnelse. Kategorien "Hjem, fritid, livsstil" som ble endret til "Hjem, fritid, hobby" i 2002, er endret tilbake igjen.

NRK har lagt frem programstatistikk for P1 i 2003 som presenterer sendetiden mellom 06.00 og 00.00 og sendetiden på natten hver for seg. Tabellen for sendetiden på dagtid gjengis her:

Programkategori	2003
Musikk	17
- <i>seriøs musikk</i>	1
- <i>lett musikk/pop/rock</i>	10
- <i>viser</i>	0
- <i>country</i>	1
- <i>blues</i>	2
- <i>jazz</i>	0
- <i>div. musikk</i>	2
Drama	1
Kunst/kultur/medier	0
Underholdning	20
Sport	4
Hjem/fritid/livsstil	1
Natur og vitenskap	1
Religion og livsfilosofi	2
Samfunnsspørsmål	12
Nyheter	12
Barneprogram	1
Portretter	0
Regionale sendinger	20
- <i>regionale nyheter</i>	1
Annet	8

En rapportering som skiller ut sendevirksomheten på dagtid viser at musikkandelen i dette sendestrekket er lavere enn når man tar utgangspunkt i hele døgnet. Dette tyder på at ”natradioen” har et høyt musikkinnslag, og at det er dette som trekker opp den totale musikkandelen. Samtidig må det tas med i betraktningen at de regionale sendingene i P1 også inneholder en betydelig andel musikk, noe som ikke fremgår av denne tabellen.

5.1.1.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene

1. Dekningsgrad

P1 er riksdekkende.

2. Variert programmeny for brede og smale publikumsgrupper

2.1 Variert programmeny

a) Genremangfold

Den klart brede målgruppeorienteringen i P1 representerer etter rådets vurdering en tendens i retning av format og genrer som er lett tilgjengelige. Rådet finner likevel at et mangfold av genrer er representert i kanalen. P1 tar i bruk en rekke ulike radiogenrer som samtaleprogram, reportasje/dokumentar, drama/kåserier i sentrale programflater, eksempelvis i *Norgesglasset*.

b) Tematisk mangfold

Programstatistikken bekrefter rådets generelle inntrykk av at P1 i hovedsak er innrettet på et bredt publikum. En samlet andel på 44 prosent av stoffkategoriene "Underholdning" og "Lett musikk, pop/rock" er en indikasjon på dette. Når rådet stiller spørsmål ved om den reelle tematiske bredden i programtilbudet reflekteres i statistikken, skyldes det i hovedsak metodiske forhold ved NRKs registrering, som rådet har stilt spørsmål ved i flere år. Rådet har særlig vært opptatt av manglende registrering og rapportering av innholdet i de sammensatte programflatene og distriktssendingene. I programstatistikken for 2003 er nyhetsdelen skilt ut som egen kategori i distriktssendingene, og utgjør 1 av 15 prosent (med utgangspunkt i tabellen for hele døgnet). Den resterende delen av distriktssendingene er kategorisert som "*-annet regionalt program*". Magasinformatet har en sterk posisjon i P1, både i distriktssendingene og i sendeflaten for øvrig. Etter det rådet kjenner til registreres eksempelvis magasinprogrammet *Norgesglasset* som "Samfunnsspørsmål" og magasinprogrammet *Nitimen* som "Underholdning". Den generelle kunnskapen rådet har om den tematiske variasjonen i disse programmene leder til antakelsen om at årsaken til at programkategorier som "Kunst, kultur og medier", "Natur og vitenskap" og "Hjem, fritid og livsstil" ender opp med så lave prosentandeler for en stor del ligger i metodiske forhold.

Når det gjelder den tematiske bredden innenfor den enkelte programkategori mener rådet P1 i større omfang bør inkludere flerkulturelle og flerreligiøse temaer i programtilbudet. P1 er den av NRKs kanaler som samler flest lyttere, noe som etter rådets syn gjør kanalens forhold til allmennkringkastingskriteriene særlig viktig.

c) Forekomst av analytiske, kritiske og fordypende perspektiv

Slik rådet har definert dette kriteriet er omfanget av programkategorier som tradisjonelt byr på slike perspektiver, som "Nyheter og "Samfunnsspørsmål", momenter i vurderingen av om kanalene innfrir dette kravet. Sterkere profilering av NRKs tre rikskanaler fra 1999 førte for P1s del til en reduksjon i bredden av programkategorier. De siste årene har det vært en økning i andelen "Samfunnsspørsmål" fra 4,4 prosent i 1999 til 9 prosent i 2003. Andelen "Nyheter" er i samme periode redusert fra 17 til 11 prosent. Av de 15 prosentene distriktssendingene utgjør, er det kun én prosent som er nyheter. Ellers dominerer magasinprogrammene, som tradisjonelt preges av en stor musikkandel. Den høye forekomsten av analytiske, kritiske og fordypende perspektiv i samfunns- og nyhetsdekningen bidrar etter rådets vurdering til at P1 fremdeles tilfredsstillende dette kravet. Samtidig er den store andelen musikk og den generelt lette underholdningsprofilen tendenser som etter rådets syn på sikt kan være med på å svekke omfanget av analytiske og fordypende perspektiv.

2.2 Program for brede og smale publikumsgrupper

a) Publikumshenvendelse

I tråd med det som er sagt ovenfor om kanalens brede målgruppeinnretning, er det ikke mange nisjeprogram eller program som er vendt mot det man vanligvis forbinder med begrepet smale grupper.

Dette gjelder også ulike minoritetsgrupper. Det samiske tilbudet er så lite at det ikke fanges opp prosentuell, og rådet har ikke registrert program som særlig henvender seg til andre minoriteter. Etter det rådet registrerer er det fremdeles det kristne perspektivet som dominerer i P1s dekning av religion og livssyn. Som nevnt ovenfor under punktet om tematisk mangfold, mener rådet dette er problematisk for en bred kanal av P1s karakter.

Rådet har i flere rapporter understreket at en bred allmennkanal av P1s type bør ha et tilbud til barn og unge. I 2003 flyttet NRK *Barnetimen for de minste* til P1, hvor den sendes rett etter *Barne-tv* på NRK1. Ifølge NRKs programrapport for 2003 har lytteroppslutningen økt betydelig.

b) Representasjon

Rådets vurderinger på de foregående punktene tilsier at visse grupper, som religiøse og etniske minoriteter, er representert i mindre grad enn ønskelig. Dette samsvarer med funnene i minoritetsundersøkelsen fra 2000, som viste at magasinprogrammene verken hadde representasjon av norske minoriteter generelt eller nasjonale minoriteter. P1s nyhets- og aktualitetsdekning og de omfattende distriktssendingene, bidrar imidlertid til å styrke kanalens representativitet.

3. Daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt

Rådet mener P1s nyhetsdekning i all hovedsak er tilfredsstillende, både geografisk og tematisk. Dagsnyttssendingene, distriktssendinger hver time på hverdager, og programmer som *Her og nå* og *Ukeslutt* bidrar til dette. Dekningen av internasjonalt stoff er etter det rådet registrerer ikke utvidet i forhold til tidligere. Etter undersøkelsen av den internasjonale dekningen i 1998, som viste at P1, når man ser bort fra temaer som politikk, krig og økonomi, viet dette stoffområdet begrenset oppmerksomhet, har rådet gjentatte ganger påpekt at dette stoffet bør få større plass. Dette temaet drøftes generelt i del II under punkt 3.2.2 ovenfor.

I fjorårets rapport vurderte rådet økt andel program innenfor kategorien "Samfunnsspørsmål" som et positivt trekk. Tendensen videreføres i 2003, hvor andelen utgjør ni prosent av tilbudet, og representerer det høyeste nivået som i rådets historie er rapportert for kanalen. Andelen program innenfor kategorien "Kunst, kultur og medier" er imidlertid så lav at det ikke fanges prosentuell. Med henvisning til det som er sagt ovenfor om magasinprogrammernes utbredelse i P1, mener rådet en rapportering på innslagsnivå vil gi en bedre oversikt over temabredden. Dette gjelder også for de regionale sendingene. Samtidig avhenger oppfyllelsen av dette kriteriet av hvordan stoffområdene behandles, og i hvilken grad det anlegges fordypende perspektiv i dekningen. En stadig økende grad av

underholdende format på disse områdene vil etter rådets syn være problematisk for innfrielsen på dette punktet.

P1s rapportering av musikken som spilles, viser en klar hovedvekt av lettere musikkgenrer. Av musikktilbudet på 30 prosent utgjør ”-lett musikk, pop/rock” hele 23 prosent. Det generelle inntrykket er at en stor del av den musikken som sendes i de regionale sendingene også faller inn under denne kategorien. Rådet mener den store musikkandelen i P1 burde gi rom for en bredere dekning av denne delen av kulturlivet.

4. Styrking av norsk språk, identitet og kultur

a) Språk

Nynorskandelen i P1 hadde økt med fire prosentpoeng til 23 prosent i 2003. Andelen er fremdeles ikke på nivå med egen målsetting om minst 25 prosent. Målbruken i distriktssendingene er etter det rådet forstår ikke inkludert i denne beregningen. Dette representerer en generell svakhet ved språkstatistikken.

Etter at Norge i 1999 ratifiserte Europarådets rammekonvensjon om vern av nasjonale minoriteter, har rådet i sine rapporter minnet om de forpliktelser som ligger i ratifikasjonen av konvensjonen med hensyn til mediene. Rådet mener NRK har et særlig ansvar for å la minoriteter komme til orde og være synlige i medietilbudet. Andelen samiske program er så lavt at det ikke fanges prosentuell, og bør styrkes. Rådet mener NRK bør etablere et tilbud til den kvenske minoriteten utover den ukentlige sendingen på 12 minutter på P2, jf punkt 4a i vurderingen av P2.

b) Identitet

Slik rådet har formulert dette kriteriet bidrar P1s brede nyhets- og aktualitetsdekning og omfattende regionale sendinger til styrking av norske identiteter. Som rådet har påpekt i flere rapporter er det imidlertid nødvendig med tilgang til statistikk som viser fordelingen på ulike programkategorier i distriktssendingene for å kunne gi en nærmere vurdering av det sistnevnte tilbudet.

Rådet har inntrykk av at tidligere påviste svakheter ved den internasjonale dekningen i P1 fremdeles gjelder. Undersøkelsen i 1998 viste at kanalen hadde en svært beskjeden dekning av internasjonale forhold, hvis man ser bort fra de stoffkategoriene som typisk finnes i nyhetene, som politikk og næringsliv. Rådet er opptatt av at en bredest mulig dekning av internasjonale forhold er viktig for å øke bevisstheten om nasjonal identitet, og er dermed opptatt av at den internasjonale dekningen også omhandler samfunns- og hverdagsliv, samt kunst og kultur. Det andre forbeholdet rådet har i forhold til oppfyllelsen av dette kriteriet knytter seg til det rådet ovenfor har referert til om svakheter ved publikumshenvendelsen til minoriteter.

c) Kultur

Kanalen er åpenbart innrettet på et bredt publikum, noe som også gjenspeiles i kulturformidlingen. Den brede publikumsinnretningen ble fremhevet i rådets kulturundersøkelse i 1999, samme år som NRK gjennomførte en sterkere profilering av de tre rikskanalene.

Musikkstatistikken bekrefter rådets inntrykk av at tilbudet er konsentrert om de lettere genrene, med hele 23 av 30 prosent ”lett musikk, pop/rock”. Den nevnte kulturundersøkelsen viste at anglo-amerikansk populærmusikk dominerte musikktilbudet i P1, en orientering rådet mener å registrere er videreført. NRK har tidligere overfor rådet fremhevet kanalens omfattende formidling av norsk musikk. Rådet har ikke fått tall for 2003, men i 2002 var andelen norsk musikk oppgitt å være 40 prosent.

Konklusjonen på dette punktet er således at variasjonsbredden i kulturtilbudet, herunder også i musikktilbudet, bør utvides. Ikke-etnisk norsk og samisk kulturstoff kan med fordel vies større oppmerksomhet i de sammensatte programflatene. Tatt i betraktning at P1 er Norges største radiokanal, er det også ønskelig at mer fordypende kulturinnslag får plass. Når det gjelder dramagenreness andel av sendeflaten er den i 2003 på én prosent av programtilbudet, noe som virker noe lavt for en bred allmennkanal som dette. I likhet med tidligere år, viser rådets generelle oppfølging av kanalen i 2003 at P1 har sendt radioteater, barnehørspill, og kåserier (for eksempel i ”Norgesglasset” og ”Ukeslutt”), noe som understreker behovet for statistikk som faktisk reflekterer de sammensatte programflatenes reelle innhold.

5. Redaksjonell selvstendighet og medieetikk

Rådet har heller ikke i 2003 hatt midler til å gjennomføre spesifikke undersøkelser på dette området, og anser ikke at det har grunnlag for å vurdere om kanalen innfrir dette kravet. Rådet er kjent med at NRK har utarbeidet en ”Programhåndbok” med retningslinjer for håndteringen av spørsmål på dette feltet.

5.1.2 NRK P2

5.1.2.1 Programprofil

Prosentvis fordeling av programkategoriene i NRK P2 i perioden 1998 – 2003 (unntatt 2002) følger på neste side:

Programkategori	1998	1999	2000	2001	2003
Undervisning	3	2	2	2	-
Barneprogram	5	4	4	4	3
Underholdning	4	2	2	2	1
Drama	4	2	3	3	4
- <i>prosa</i>					1
- <i>lyrikk</i>					1
- <i>kriminal/action norsk</i>					0
- <i>dokumentar norsk</i>					1
- <i>diverse drama</i>					1
Musikk	29	43	47	47	46
- <i>seriøs</i>	20	37	40	<i>Ikke oppgitt</i>	34
- <i>opera</i>					1
- <i>country</i>					0
- <i>viser</i>					0
- <i>folkemusikk</i>					2
- <i>lett, pop, rock</i>	3	1	1	<i>Ikke oppgitt</i>	3
- <i>blues, jazz</i>	6	7	5	<i>Ikke oppgitt</i>	4
- <i>diverse</i>	0	0	0	<i>Ikke oppgitt</i>	4
Religion, livsfilosofi	2	2	2	2	1
Nyheter	19	16	12	12	14
Sport	0	0	0	0	0
Samfunnsspørsmål	13	10,2	11	11	10
- <i>politikk generelt</i>					1
- <i>økonomi, næringsliv., arbeidsmarked</i>					0
- <i>diverse</i>					9
Samiske program					1
Regionale sendinger					0
Hjem, fritid, livsstil*	1	0,9	1	1	1
Natur, vitenskap	1	0,5	1	1	4
- <i>naturvitenskap</i>					0
- <i>historiske program</i>					1
- <i>historisk-filosofisk vit.</i>					1
- <i>språk</i>					1
- <i>diverse</i>					2
Kunst, kultur, medier	14	10	12	12	12
- <i>film/kino</i>					1
- <i>musikk</i>					2
- <i>litteratur</i>					1
- <i>diverse</i>					8
Portretter					1
Programinformasjon	1	0,9	0	0	2
Annet	19	9	14	14	1

* Kategorien "Hjem og fritid" heter i NRKs EBU-statistikk for 2001 "Hjem fritid, livsstil".

NRK har de to siste årene lagt frem programstatistikk for P2 som presenterer sendetiden mellom 06.00 og 00.00 og sendetiden på natten hver for seg. Tabellen for sendetiden på

dagtid gjengis her:

Programkategori	2002	2003
Barn	5	4
Underholdning	1	1
Drama	4	5
- <i>prosa</i>		2
- <i>lyrikk</i>		1
- <i>kriminal/action (norsk)</i>		0
- <i>dokumentar (norsk)</i>		1
- <i>diverse</i>		1
Musikk	29	29
- <i>seriøs musikk</i>		12
- <i>opera</i>		1
- <i>diverse lett/pop/rock</i>		3
- <i>viser</i>		0
- <i>country</i>		0
- <i>folkemusikk</i>		2
- <i>blues</i>		0
- <i>jazz</i>		3
- <i>diverse musikk</i>		6
Religion/livsfilosofi	1	1
Nyheter	17	18
Samfunnsspørsmål	11	13
- <i>politikk generelt</i>		1
- <i>økonomi, næringsliv, arbeidsmarked</i>		0
- <i>diverse</i>		12
Hjem, fritid, livsstil	1	1
Natur/vitenskap	5	6
- <i>naturvitenskap</i>		0
- <i>historiske program</i>		1
- <i>historisk-filosofisk vitenskap</i>		1
- <i>språk</i>		1
- <i>diverse</i>		1
Kunst, kultur, medier	17	16
- <i>film/kino</i>		1
- <i>musikk</i>		3
- <i>litteratur</i>		2
- <i>diverse</i>		10
Portretter	1	1
Sport		0
Regionale nyheter	2	0
Samiske program		2
Annet	6	4

Den siste fremstillingen viser at P2s musikkandel ikke er så omfattende som det ser ut til når man tar utgangspunkt i den totale sendetiden. NRK P2 samsender timene fra midnatt til klokken seks om morgenen med NRK Alltid Klassisk. Ifølge NRKs statistikk over denne sendingen, som kalles Notturmo, fordeler tilbudet seg i to kategorier med følgende prosentvise fordeling: 99 prosent ”Serios musikk” og én prosent ”Nyheter”.

5.1.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene

1. Dekningsgrad

P2 har en dekning på 99 prosent.

2. Variert programmeny for brede og smale publikumsgrupper

2.1 Variert programmeny

a) Genremangfold

P2 har etter rådets vurdering en tilfredsstillende genrebredde. Når det gjelder musikkgenrer, se nedenfor under punkt 4c om kultur.

b) Temamangfold

P2 har en variert programprofil som gir en stor tematisk bredde. Siden 1996 har rådet etterlyst en form for dekning av sport i kanalen. Rådet har vært opptatt av at idrett, og særlig sentrale sportsgrener, er en ressurskrevende og til dels dominerende del av kultur- og samfunnslivet. Dette gjenspeiles i en relativt omfattende sportsdekning i de øvrige allmennkringkastingskanalene. Rådet mener idrett, som samfunnsmessig sektor og kulturfenomen, har en rettmessig plass i programvirksomheten, og at en kanal av P2s type bør bidra til analytiske og kritiske perspektiv på dette stoffområdet. Dette gjelder spesielt i en situasjon der både overføringene av sportsbegivenheter og spesifikke sportsnyheter blir stadig mer dominerende. Rådet har imidlertid merket seg at sport er blitt tatt opp til diskusjon og kritisk belysning i aktualitetsprogram som *Dagsnytt 18* og *Søndagsavisa*.

c) Analytiske, kritiske og fordypende perspektiv

P2s tilbud er, med unntak for sportsdekningen, klart tilfredsstillende på dette punktet. I tillegg til et solid nyhets- og aktualitetstilbud, sender P2 en rekke fakta- og informasjonsprogrammer innenfor sentrale stoffområder som samfunn, kultur og vitenskap, som byr på analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Rådets vurderinger i forhold til oppfyllelsen av dette kriteriet støttes av kulturundersøkelsen i 1999.

2.2 Program for brede og smale publikumsgrupper

a) Variert publikumshenvendelse

I likhet med tidligere vurderinger mener rådet at P2s klare målgruppeinnretning fører til at mange av kanalens engasjerende programmer styres utenom de store publikumsgruppene. Lytteroppslutningen om kanalen har imidlertid økt de siste årene, og NRK har tidligere uttrykt et mål om ha flere programflater med bredere appell i P2.

Kanalen har sendinger på samisk, men mangler, med unntak for det ukentlige tilbudet til kvener på sendernettet i Finnmark, Troms og deler av Nordland, sendinger på andre minoritetsspråk. Rådets inntrykk er at P2 til tross for en god dekning av etniske tema, har relativt få program som henvender seg spesielt til aktuelle minoritetsgrupper.

I september 2003 flyttet NRK hovedtilbudet til barn fra P2 til P1, og gjennomførte med dette også en omlegging av innholdet i retning av et magasinformat. Ettersom tidspunktet for omleggingen var på høsten i fjor, får det ikke store utslag i programstatistikken for 2003. Rådet ser positivt på at NRK nå har et tilbud til barn i den bredest anlagte radiokanalen. Dette fritar imidlertid ikke P2 fra kravet om tilbud også til denne publikumsgruppen.

b) Representasjon

Den tematiske bredden, den store andelen nyhets- og aktualitetsprogram og program om kultur- og samfunnsspørsmål for øvrig, tilsier at P2 tilfredsstiller dette kravet. Rådets minoritetsundersøkelse i 2000 viste at de norske etniske innslagene var spredt over flere programgenrer, men kun ett av innslagene dreide seg om nasjonale minoriteter. Et annet funn var at P2 var den kanalen der etniske saker også ble behandlet som hovedsak i innslaget. Rådets inntrykk er at dette er en vurdering som fortsatt gjelder. P2 bør styrke dekningen av nasjonale minoriteter.

3. Daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt

P2s programtilbud innfrir klart på dette punktet. Høy andel av programmer innenfor kategorier som "Nyheter", "Samfunnsspørsmål" og "Kunst, kultur og medier", som også er styrket de siste årene, er med på å underbygge rådets positive konklusjoner. Kanalen har også en lang tradisjon for bredde, omfang og fordypning i dekningen av kultur, samfunn og internasjonale forhold. I rådets undersøkelse av den internasjonale dekningen i 1998 skilte P2s dekning seg ut både ved suverent størst andel stoff om internasjonale forhold og med den bredeste tematiske dekningen. Kulturundersøkelsen i 1999 viste at P2 hadde en enorm overvekt av finkultur, og at kulturformidlingen i kanalen sto i en særklasse når det gjaldt å sette kulturtemaene i en fordypende sammenheng. I fjorårets rapport mente rådet å se visse trekk til at P2 utfordrer det tradisjonelle skillet mellom såkalt finkultur og populærkultur i programvirksomheten. Denne angrepsmåten synes videreført i 2003, eksempelvis i programmer som *Radiofront*.

4. Styrking av norsk språk, identitet og kultur

a) Språk

P2 hadde 19 prosent nynorsk i sine sendinger i 2003. Det er en økning på fire prosentpoeng i forhold til året før, men er fremdeles langt fra NRKs egen målsetting om 25 prosent nynorskandel. En kanal som i så stor grad er orientert mot norsk kultur- og samfunnsliv bør etter rådets syn presentere en høyere andel.

Samisk språk er godt ivaretatt av kanalen gjennom nyheter og aktualitetsstoff på samisk alle hverdager. Den ukentlige sendingen på finsk, på 12 minutter, som dekker Finnmark, Troms og deler av Nordland, anser rådet for å være et svært begrenset tilbud til denne minoritetsgruppen.

b) Identitet

Den store bredden i tematikk og orientering om kultur- og samfunnsforhold i P2 reflekterer klart en bevissthet om et mangfold av identiteter og livsformer i Norge. Måten dekningen av internasjonalt stoff ivaretas på, medvirker også til innfrielsen av dette kravet.

Dekningen av nasjonale minoriteter bør, med unntak for temaer fra samisk samfunns- og kulturliv, styrkes.

c) Kultur

P2 bidrar gjennom et bredt og variert fokus på kulturlivet til å styrke norsk kultur. Kanalen har tradisjonelt hatt en overvekt av finkulturelle stoffområder, noe som også kom klart frem i kulturundersøkelsen i 1999. Selv om rådet senere har trukket frem eksempler på programmer i kanalen som dekker mer populærkulturelle uttrykk, og som derigjennom antas å ha en bredere publikumsappell, er det åpenbart at kanalens tyngdepunkt fremdeles ligger i det finkulturelle stoffet. Dette bekreftes også av musikkstatistikken, som viser at 34 av 46 prosent er ”-seriøs musikk” (35 dersom vi tar med 1 prosent ”-opera”).

P2 fremstår likevel som den kanalen som i størst grad behandler kulturen som eget tema. Den har en god bredde i emneområder og i programformater. Kulturlivet blir i P2 formidlet gjennom generelle magasinprogram, dokumentarer, debattprogram, overføringer av forestillinger og dramatiseringer gjennom radioteater. Gjennom en rekke smalere definerte program gjør P2 omfattende bruk av kulturlivet i sine sendinger. P2 fremstår også som den kanalen som har et mer systematisk fokus på internasjonalt kulturstoff og ikke-etnisk norsk kultur.

5. Redaksjonell selvstendighet og medieetikk

Rådet har heller ikke i 2003 hatt midler til å gjennomføre spesifikke undersøkelser på dette området, og anser ikke at det har grunnlag for å vurdere om kanalen innfrir dette kravet. Rådet er kjent med at NRK har utarbeidet en ”Programhåndbok” med retningslinjer for håndteringen av spørsmål på dette feltet.

5.1.3 NRK Petre

5.1.3.1 Programprofil

Rådet har etterlyst rapportering etter samme kriterier for alle radiokanalene til NRK, og rapporteringen for 2002 representerte en forbedring. Ettersom noen kategorier fortsatt mangler, er rådets vurderingsgrunnlag stadig ikke tilstrekkelig. Kategoriseringen er endret ved flere anledninger, og senest i 2003. Rådet vil understreke at mangelen på sammenlignbare data gjør det svært vanskelig å vurdere den reelle utviklingen i Petres programtilbud.

Her presenteres programvirksomheten for de fem siste årene i to ulike tabeller. Tallene oppgis i prosent av sendetiden.

Programkategori	1999	2000	2001
Barne- og ungdomsprogram	78	93	83
- barneprogram	0	4	4
- ungdom/musikk	41	39	29
- ungdom/underholdning	0	31	31
- ungdom/samfunnsspørsmål	0	10	10
- ungdom/annet	36	9	9
Nyheter	7	4	4
Musikk (18-24 år)			10
Andre program	15	3	3

Petre sendte 6 570 timer i 2003 (beregningen gjelder frem til nattsendingen i kanalen, og danner grunnlaget for programfordelingen som presenteres).

Programkategori	2002	2003
Hiphop, Dance, House, Techno	13	8
Pop/Rock	45	45
Heavy metal		2
Soul/funk		1
Diverse musikk	13	8
Kunst, kultur, film	1	*
- om film		1
- om musikk		9
- pop - kultur		3
Underholdning	17	3
- humor		8
Samfunnsspørsmål	5	*
Aktualiteter		3
Sex og samliv	1	1
Nyheter	5	7

* Kategoriene "Samfunnsspørsmål" og "Kunst, kultur, film" er ikke representert i statistikken for 2003. I stedet er det kommet til nye kategorier som "Aktualiteter", "- om film", "- om musikk" og "- pop - kultur" .

5.1.3.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene

1. Dekningsgrad

Petre har stadig 96 prosent dekning.

2. Variert programmeny for brede og smale publikumsgrupper

2.1 Variert programmeny

a) Genremangfold

Med en musikkandel på 64 prosent av sendetiden i 2003 er det et begrenset rom for andre genrer i Petre. I tillegg er ni prosent av programvirksomheten viet til programkategorien ”-om musikk”. Rådet har forståelse for at musikkgenren står sentralt i en radiokanal som er rettet mot ungdom, men mener andelen nå er så stor at den begrenser rommet for andre genrer. Genrebredde er en nødvendig forutsetning også for at en allmennkringkastingskanal for ungdom kan sies å innfri allmennkringkasteroppdraget. Rådet har fremdeles et inntrykk av at Petre veksler mellom nyheter, aktualiteter, samtaleprogram, underholdning og hørespill innenfor verbaldelen av sendingene, men er mer tvilende til om programformat som større reportasjer og dokumentarer har et slikt omfang som de burde ha i kanalen.

b) Tematisk mangfold

På grunn av magasinformatets utbredelse i Petre har rådet tidligere etterlyst rapportering på innslagsnivå. Etter det rådet har registrert av tematisk variasjon i de sammensatte programflatene i kanalen, fremstår ikke programstatistikken for 2003 fullstendig representativ for tilbudet. Rådet mener fremdeles at Petre bør tilby flere tematisk fokuserte programmer på områder som er av særlig interesse for ungdom. Når programstatistikken for 2003 ikke omfatter stoffkategorier som ”Samfunnsspørsmål” og ”Kunst, kultur og medier” betyr det ikke nødvendigvis at disse temaene er totalt fraværende i programtilbudet. I 2003 dukker for eksempel kategorier som ”Aktualiteter” og ”-om film” og ”-pop-kultur” opp i statistikken, og dekker trolig deler av de nevnte stoffområdene. Når bildet likevel vekker bekymring er det på grunn av den relative nedgangen i omfanget av disse kategoriene. Rådet stiller seg eksempelvis tvilende til at den internasjonale dekningen er på et tilfredsstillende nivå, når man ser bort fra populærmusikken.

Den høye musikkandelen i Petre stiller krav til et mangfoldig musikktilbud til målgruppen. Den genremessige fordelingen av musikktilbudet viser en konsentrasjon omkring genren ”Pop/rock” med 45 prosent. Rådet vil fastholde at en allmennkringkastingskanal for ungdom bør ha en rimelig representasjon bl.a. av klassisk musikk.

c) Analytiske, kritiske og fordypende perspektiv

Kriteriet om forekomst av analytiske, kritiske og fordypende perspektiv henger direkte sammen med allmennkringkastingens demokratiske funksjoner. NRKs målgruppeinnretning

av radiokanalene medfører at det ikke finnes noe spesifikt tilbud til ungdom i P1 og P2, noe som følgelig gjør Petres forhold til dette kriteriet svært avgjørende. Rådet vurderer at Petres nyhets- og samfunnsprogrammer byr på de etterspurte perspektivene, og var derfor bekymret da omfanget av disse stoffkategoriene viste en nedadgående kurve i 2002. I 2003 er andelen ”Nyheter” økt med to prosentpoeng, mens kategorien ”Samfunnsspørsmål” synes å være erstattet med ”Aktualiteter” og samtidig er den nye kategorien redusert fra fem til tre prosent. Selv om nyhetsandelen er på vei oppover, er rådet bekymret for tilstedeværelsen av fordypning og analyse i øvrige stoffkategorier.

2.2 Programmer for brede og smale publikumsgrupper

a) Variert publikumshenvendelse

I NRKs trekanalsystem er Petre profilert og rettet mot ungdom. Rådet er således opptatt av om kanalen med sitt tilbud henvender seg bredt og ivaretar interessene til ulike deler av denne målgruppen. Rådets inntrykk er i likhet med tidligere at kanalen synes å nå brede ungdomsgrupper med sentrale deler av programtilbudet, spesielt når det gjelder musikk. Tilbudet domineres av genren ”Pop/rock”, uten at rådet har opplysninger som kategoriserer tilbudet mer spesifikt. Etter rådets vurdering er det ikke sannsynliggjort at Petre inkluderer temaer og programmer som henvender seg til ungdomsgrupper med spesielle interesser eller ulike språklige minoriteter. Kanalen har ifølge statistikken ikke et tilbud til barn.

b) Representasjon

En ungdomskanal bør etter rådets syn inkludere minoritetsperspektiv og personer med minoritetsbakgrunn i programvirksomheten, jf vurderingen under punktet om variert publikumshenvendelse ovenfor.

3. Daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt

Petre sender, i tillegg til regulære nyhetssendinger hver time (mellom 06.00 og 09.00 hver halvtime), nyhetsprogrammet *Petre13*, som er spesielt rettet mot ungdom. Som berørt under punktet om fordypning og analyse ovenfor mener rådet at NRK, med målgruppeinnretningen av radiokanalene, har et særlig ansvar for å sikre ungdomsgruppen tilgang på fordypning og analyse gjennom ungdomskanalen Petre. For at kanalen skal innfri dette kriteriet må kanalen dekke et spekter av nasjonale og internasjonale spørsmål. Med henvisning til at andelen program som tar opp samfunnsspørsmål, og under forutsetning av at det er denne stoffkategorien som i 2003 er rapportert under ”Aktualiteter”, er redusert til under en tredjedel av tidligere omfang, stiller rådet seg tvilende til om Petre kan sies å innfri dette kravet. Rådet har imidlertid merket seg at NRK høsten 2003 gjennomførte en omlegging av kanalen med det formål å ”forynge” lyttergruppen (NRK i 2003, s 39). Rådet har ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere tematisk innhold og angrepsvinkler i det nye ettermiddagsprogrammet *PetreNÅ*, som har erstattet det tidligere nyhetsprogrammet *Petre16*. Ifølge NRKs programrapport for 2003 byr programmet på ”aktualiteter, debatter og innslag med journalister, deltakere og saker fra kanalens målgruppe” (NRK i 2003, s 39).

4. Styrking av norsk språk, identitet og kultur

a) Språk

Nynorskandelen i Petre var i 2003 på 26 prosent, en liten nedgang fra de to foregående årene. Kanalen er fremdeles den av NRKs radiokanaler med høyest nynorskprosent. Målgruppeinnretningen tatt i betraktning er dette svært positivt. Rådet har fortsatt ikke opplysninger om sendinger på samisk eller andre minoritetsspråk.

b) Identitet

Rådet fastholder at Petre bidrar til utviklingen av ungdomsidentitet i Norge, og at det derfor er avgjørende hvilke identiteter og referanser kanalen domineres av. Rådet mener Petre har et særlig ansvar for å reflektere og fremme bevisstheten om et mangfold av ungdomsidentiteter i Norge, herunder ungdom med etnisk norsk bakgrunn og ulike etnisk minoritetsbakgrunn. Interaktivitet med lyttere over hele landet, en bred sammensetning av programledere og intervjuobjekter, og tematisk bredde er eksempler på grep som bidrar til at kanalen favner dette mangfoldet.

Når programtilbudet i Petre i så stor grad er konsentrert om musikk, er det etter rådets syn særlig viktig at kanalen bidrar til å reflektere en bredde innenfor målgruppens musikalske interesse. I forlengelsen av det som er bemerket ovenfor om musikktilbudet, mener rådet det er rom for å variere mer mellom ulike musikkgenrer.

c) Kultur

Rådet mener Petre klart bidrar til den norske ungdomskulturen på flere områder. Programmet *Ukas urørte* bidrar positivt til fremme av ungt og nyskapende norsk musikkliv gjennom presentasjon av nye, usignerte norske musikk talenter.

Også under dette punktet må den høye musikkandelen tas inn i vurderingen. Når 64 prosent av sendetiden benyttes til musikk, blir det i vurderingen av graden av oppfyllelse av dette kriteriet viktig både hvordan musikken er sammensatt og hvordan den resterende andelen verbalstoff benyttes. Statistikken viser, som tidligere nevnt, at 45 av de 64 prosentene som spilles er hentet fra pop/rock genren. Rådet mener Petre bør reflektere at det finnes ungdom som er utøvere av og interessert i musikktyper som faller inn under kategorien "Serios musikk". Det gjelder bl.a. klassisk musikk og jazz. Jazz har for eksempel blitt omfattet med stor interesse blant unge musikere de siste årene.

Rådet har ikke opplysninger om musikkens geografisk opphav, noe som kunne fortalt litt om hvilke internasjonale impulser og kulturtrekk som formidles i Petre. Rådets generelle inntrykk er at det er populærkulturens felt som dominerer, og at den anglo-amerikanske andelen av den utenlandske musikken som spilles er stor. Petre har hatt en tradisjon for å eksperimentere og ligge i forkant av utviklingen, og å gi rom for musikalske uttrykk som ligger utenfor de mest kommersielle genrene innenfor populærmusikken. Når det gjelder fordelingen av stoffkategorier i verbaldelen, viser programstatistikken at foruten andelen "om musikk" på ni

prosent, omhandlet Petre-sendingen tre prosent ”-pop-kultur ” og en prosent ”-film”. Rådet antar at enkelte av innslagene innenfor kategoriene ”Underholdning” og ”-humor” på henholdsvis tre og åtte prosent byr på ulike kulturuttrykk. Rådet er imidlertid mer tvilende til om kulturen som tema og bredden i kulturuttrykk innenfor ungdomsgruppen gjenspeiles i Petres programvirksomhet.

5. Redaksjonell uavhengighet og medieetikk

Rådet har heller ikke i 2003 hatt midler til å gjennomføre spesifikke undersøkelser på dette området, og anser ikke at det har grunnlag for å vurdere om kanalen innfrir dette kravet. Rådet er kjent med at NRK har utarbeidet en ”Programhåndbok” med retningslinjer for håndteringen av spørsmål på dette feltet.

5.2 P4 Radio Hele Norge

I 2002 etablerte P4 en egen database som gir kategorisert, statistisk oversikt over det som produseres, kombinert med logger i studiosystemene (jf rådets rapport for 2002). P4 tok det nye måleverktøyet i bruk i oktober 2002, og for å få årstall ble tallene i dette siste kvartalet ganget med fire samt justert manuelt for kjente faktorer som sommerferie, større programendringer og lignende. Først i 2003 presenterte således P4 statistikk basert på innsamlede data for hele året.

I 2002 hadde rapporteringen sitt grunnlag i sendevirksomheten innenfor tidsrommet 06.00 til 01.00, mens den for 2003 tar utgangspunkt i sendevirksomheten hele døgnet. Slike endringer bruker etter rådets erfaring å gi visse utslag i programstatistikken, noe vi ikke kan se her. Rådet vil derfor uttrykke et generelt forbehold i forhold til sammenlignbarheten av dataene, men har ikke annet alternativ enn å benytte dette statistiske grunnlaget i sine vurderinger.

5.2.1 Programprofil

P4 har tidligere år presentert programvirksomheten i to statistikker som gir en representasjon av de ulike programkategoriene basert på henholdsvis verbalinnslagene alene og den samlede programvirksomheten (inkludert musikkandelen). Rådet har foretrukket den sistnevnte statistikken, ettersom den gir bedre grunnlag for å sammenligne de ulike kanalene.

For 2003 presenterer P4 kun statistikk for den samlede programvirksomheten. Tallene oppgis i prosent av sendetiden.

Tabell 1:

Programkategori	2000	2001	2002	2003
Underholdning	3,75	6,41	2,77	2,04
Drama	0,19	0,10	0,81	1,26
Musikk – lett, pop, rock	51,21	49,74	51,74	53,56
Musikk – seriøs	0,21	0,62	1,72	2,34
Musikk – diverse	4,72	2,16	3,96	4,61
Religion, livsfilosofi	0,89	1,11	0,72	1,04
Nyheter	6,85	8,36	8,82	9,16
Sport	4,54	4,61	2,30	2,24
Samfunnsspørsmål	4,08	6,41	6,14	3,49
Hjem/fritid	7,24	3,97	1,28	1,91
Natur/vitenskap	0,98	1,26	0,72	0,82
Kultur	3,56	4,75	5,97	6,02
Programinformasjon	0,58	1,38	2,43	1,35
Samiske nyheter	0,23	0,12	0,55	0,58
Barneprogram	3,43	2,63	3,32	3,91
Reklame	7,55	6,37	6,73	6,28

**Se nærmere om programstatistikken i innledningen om P4 og i den generelle innledningen til kapittelet om programvurderingene ovenfor.*

P4 oppgir også fordelingen av musikk, reklame og verbalinnslag/”redaksjonelt stoff” i 2003, både innenfor sendetiden mellom 06.00 og 18.00 og innenfor sendetiden mellom 06.00 og 01.00. Tallene oppgis i prosent av sendetiden for de to siste årene, og fordelingen er som følger:

Tabell 2:

Sendetidsrom/ Innhold	Sendetiden mellom 06.00 og 18.00		Sendetiden mellom 06.00 og 01.00	
	2002	2003	2002	2003
Musikk	46,2	46,8	57,4	65,3
Reklame	10,4	9,2	8,1	5,8
Redaksjonelt	43,4	43,9	*34,5	28,8

**Andelen redaksjonelt stoff korrigert etter telefonsamtale mellom Rune Hafskjær i P4 og rådets sekretær 29. november 2004*

5.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene

1. Dekningsgrad

P4 hadde en dekning på 93 prosent av befolkningen i 2003. P4 har fra 1. januar 2004 ny konsesjon i det femte riksnettet, og skal da benytte et annet sendernet enn tidligere.

2. Variert programmeny for brede og smale publikumsgrupper

2.1 Variert programmeny

a) Genremangfold

P4 mener ”brede sendeflater er en avgjørende forutsetning for å lykkes som kommersiell allmennkringkaster i Norge” (P4s programvirksomhet i 2003, s. 4). Rådet aksepterte allerede i sitt første virkeår at P4s sendinger domineres av lange programflater med blandet innhold. Aksepten bygger på forutsetninger om på den ene siden at kravet om genremangfold i programtilbudet også *anvendes* på innslagsnivå og på den andre siden at virksomheten *kartlegges* på innslagsnivå.

Etter det rådet har registrert, finnes både tematisk avgrensede programmer, lange, sammensatte flater med et relativt avgrenset tematisk fokus og lange, sammensatte flater med et mer blandet innhold. Både på program- og innslagsnivå er rådets inntrykk at genrebredde er begrenset. Med unntak for barnetilbudet er det den enkle studioformen, med studio- eller telefonbaserte intervjuer, som dominerer.

Ifølge P4s programrapport for 2003 ivaretar kanalen lytternes ønske om en relativt stor andel av musikk ”gjennom bredt sammensatte sendeflater med innslag og musikk, der også flyt, innpakning og et særegent lyduttrykk er viktige elementer. På tidspunkter med mer aktiv radiolytting, som på kveldstid og i helgene, tilbys programmer med større rom for fordypning og spesialisering.” (s. 4). Rådet mener P4s høye musikkandel, som ifølge statistikken i **tabell 2** ovenfor utgjør 65,3 prosent av sendeflaten i 2003, begrenser rommet for øvrige formidlingsformer. Legger man til at 5, 8 prosent av tilbudet i 2003 var reklame, gir det under 30 prosent andel redaksjonelt stoff i sendeflaten fra 06.00 til 01.00.

b) Tematisk mangfold

I forlengelsen av det som er sagt under punktet ovenfor, konstaterer rådet at verbalinnslagenes lave andel av det totale programtilbudet er problematisk også i forhold til innfrielsen av dette kravet. Høy musikkandel begrenser rommet både for tilstrekkelig tematisk bredde i det øvrige programtilbudet og for fordypning og analyse. P4 har tidligere orientert om at de siste årenes rapporterte hovedtall for musikk og verbalandel enten har tatt utgangspunkt i sendetiden der det går ordinære programmer eller vært tidfestet til sendetiden mellom 06.00 og 01.00. Rådet legger til grunn at tallene er sammenlignbare. I 2003 sendte P4 65,3 prosent musikk, en økning på 7,9 prosentpoeng i forhold til 2002 og hele 12,8 prosentpoeng siden 2001. Verbalinnslagenes andel av sendetiden utgjorde 28,8 prosent i 2003 mot 34,5 prosent i 2002. I 2001 ble verbalandelen opplyst å være 47, 5 prosent av sendetiden. Hovedårsaken til den høyere musikkandelen er ifølge P4 ungdomsprogrammet som sendes på kveldstid, hvor ”ungdommelig og ny musikk er en nødvendig og naturlig del av det redaksjonelle innholdet” (s. 6 i P4s rapport om programvirksomheten i 2003). Videre vises det til færre programmer med høyt verbalinnhold i reprise etter midnatt. Ettersom tiden etter midnatt utgjør kun én av de 13 timene sendestrekkektet omfatter og P4s rapportering av fordelingen mellom musikk og verbalstoff innenfor tiden 06.00 og 18.00 ikke avdekker store endringer fra 2002 til 2003, er det grunn til å anta at hovedforklaringen er fordelingen av musikk og verbalstoff i ungdomsprogrammet P4 selv viser til. Rådet vil imidlertid understreke at denne tendensen i

fordelingen mellom musikk og verbalstoff er problematisk i et allmennkringkastingsperspektiv.

Rådet er ikke uenig i at musikk er en viktig redaksjonell del av en sending rettet mot ungdom, men stiller seg tvilende til at P4, med en ytterligere økning av musikkomfanget, tilbyr et godt og variert tilbud til ungdom utover musikktilbudet. Ifølge P4 spenner temavalget i ungdomsflaten med *Pepper* og *Hit 40* vidt fra ”politikk, seksualitet og samfunnsspørsmål, til fritidsaktiviteter som matlaging, reise og artister/kjendiser” (P4s programvirksomhet i 2003, s. 7). Rådets inntrykk er at den reelle tematiske variasjonen er begrenset, og at den høye musikkandelen bidrar til dette.

P4s tilbud til barn etter omleggingen høsten 2002 er etter rådets vurdering tematisk og genremessig tilfredsstillende. *Barnehalvtimen* sendes alle hverdager og synes å være både variert og målrettet i forhold til den aktuelle målgruppen. Helgetilbudet til barn består av dramatiseringer av kjente, norske barnesanger og sjørøverhistorier, laget av en ekstern norsk teatergruppe.

Etter oppfordringer fra rådet etablerte P4 høsten 2002 et eget program som tar for seg temaer innenfor kategorien ”Natur og Vitenskap”. Programmet *NaturligVis* har ifølge P4 en populærvitenskapelig tilnærming til temaer som ”dyr og natur/helse/medisin, astronomi, teknikk og lignende.” (P4s programvirksomhet i 2003, s 11). Temaer innenfor denne kategorien forekommer ifølge P4 også ofte i brede sendeflater og på nyhetsområdet. Andelen er likevel ikke høyere enn 0,82 prosent i 2003, noe som må sies å være lavere enn ønskelig.

Det samme gjelder kategorien ”Religion/livssyn”, som etter en liten økning i 2003 utgjør 1,04 prosent av programtilbudet. P4 har videreført de to programmene *Møteplassen*, som er et kristent, forkynnende program produsert av Norea Mediemisjon i Kristiansand, og *Midt på en søndag* som i 2003 har omhandlet blant annet ”livslang kjærlighet, humanismen, kvinne i tidsklemme, takling av alder og demens, tillegg til grundige dykk i vår tids forskjellige religioner og trosretninger”, (P4s programvirksomhet i 2003, s 8). I tillegg er stoffkategorien viet oppmerksomhet i et antall innslag/reportasjer i de sammensatte flatene. Tallene for temaprogrammene viser at det kristne perspektivet fremdeles dominerer i P4s tilbud. Rådet mener andre religioner og livssyn bør vies større oppmerksomhet.

I forlengelsen av dette er rådet opptatt av at samiske temaer og minoritetsperspektiver inkluderes i programtilbudet.

Rådet mener det stadig blir viktigere å anlegge et bredt internasjonalt perspektiv på samfunnsutviklingen. Dette forutsetter en bred dekning av temaer innenfor kultur, livsstil og samfunn. Rådet fastholder at P4 ikke har en tilfredsstillende dekning av internasjonalt stoff, utenom den generelle nyhetsdekningen.

c) Forekomsten av analytiske, kritiske og fordypende perspektiv

Som det fremgår av punkt 3 nedenfor om daglige nyhetssendinger, er det begrenset i hvilken grad nyhetsbulletiner kan tilby slike perspektiv. Rådet fastholder at P4s utvidede nyhetssendinger morgen og ettermiddag byr på slike perspektiv. Aktualitets-/debattprogrammet *Syttén Tretti* byr etter rådets vurdering klart på slike perspektiv. Enkelte kulturprogram som sendes utenom sentral sendetid på kveldstid og i helger, byr på analyse og

fordypning. Forekomsten av slike perspektiver utenom disse programflatene, og særlig i de sammensatte flatene, er etter rådets vurdering fremdeles for lav.

2.2 Programmer for brede og smale publikumsgrupper

a) Variert publikumshenvendelse

Generelt vil rådet understreke at musikkens sammensetning er svært viktig for bredden og variasjonen i en kanal med 65,3 prosent musikk. Som det fremgår av vurderingen av oppfyllelsen av kriteriet om styrking av norsk kultur nedenfor, er musikktilbudet konsentrert om de lettere genrer som tradisjonelt har appell i brede publikumsgrupper. Relativt sett er de smalere musikkuttrykkene etter rådets vurdering ikke tilstrekkelig representert.

Konsesjonsvilkårene til P4 som var gjeldende ut 2003, forpliktet kanalen til å sende egne program til ulike publikumsgrupper, herunder den samiske befolkningsgruppen og etniske minoriteter. I 2003 sendte P4 nyhetssendinger på samisk alle hverdager innenfor sentral sendetid. Rådet har vært opptatt av at det i kravet om sendinger for den samiske befolkningsgruppen også ligger et formål om å synliggjøre denne nasjonale minoriteten i forhold til kultur og samfunnsliv generelt. Like viktig for oppfyllelsen av dette kravet er således implementeringen av samiske temaer i andre programmer, eksempelvis har rådet trukket frem P4s magasinflater som utmerkede arenaer for formidling av ulike minoritetsperspektiv.

Når det gjelder tilbudet til barn og unge, viser rådet til vurderingen under punktet om tematisk mangfold ovenfor.

b) Representasjon

Spørsmålet om det sosiale og kulturelle mangfoldet i befolkningen er representert i rimelig grad, henger nært sammen med spørsmålet om variasjon i publikumshenvendelse. Rådet har hatt fokus på de språklige og etniske minoritetenes representasjon i P4s programtilbud.

Programmet *Zebra*, som ifølge P4 tok opp aktuelle flerkulturelle problemstillinger ble etter det rådet har registrert tatt av sendeplanen i september 2003 uten at det ble erstattet med et tilsvarende program. Ifølge P4 var språklige og etniske minoriteter tema for 336 innslag og reportasjer i den øvrige sammensatte programflaten. Programmet *Radio Yalla*, som i fjorårets rapport fra P4 ble omtalt som "etnisk satire": "et trollespeil av det norske samfunnet, sett gjennom innvandrerøyne" (P4 2003:10) utgjør imidlertid beskjedne to timer av tilbudet i 2003. Konklusjonen på dette punktet er at deknningen i de sammensatte flatene med fordel kan utvides, og at de egne programmene burde ha mer sentrale sendetidspunkter.

3. Daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt

Rådet mener P4s nyhets- og aktualitetsdekning bidrar til å oppfylle dette kravet. Kanalen sender nyhetsbulletiner hver time fra 06.00 til 24.00 på hverdager, samt hver halve time på morgen- og ettermiddag. I helgene sendes nyhetsbulletiner hver time fra 08.00 til 24.00. P4s

aktualitetsprogram *Sytten Tretti* sendes alle hverdager. Fordelingen av innenriks- og utenriksstoff i nyhetssendingene har ligget stabilt på 70/30 prosent de senere årene. Rådet har ikke opplysninger om fordelingen på innenriks-/utenriksaker i *Sytten Tretti*, men P4 har tidligere rapportert tilsvarende forholdstall som for nyhetsdekningen.

Vurderingen av hvorvidt dette kriteriet anses oppfylt har både en kvantitativ og en kvalitativ side. Nyhetsbulletiner er i sin karakter korte og aktuelle i betydningen ”det som skjer akkurat nå”. Rådet er opptatt av at det for å innfri allmennkringkastingens opplysningsoppdrag, også er nødvendig å sette nyhetssakene inn i sin kontekst. Dette er bakgrunnen for at rådet, også i tidligere rapporter, har etterlyst en styrket dekning av internasjonalt stoff *utenom* nyhetssendingene.

Når det gjelder kulturdekningen, har rådet registrert at det nye kulturmagasinet *Colosseum* i november 2003 erstattet det tidligere *Rett og slett*, som også var et magasin med fokus på aktuelle kulturnyheter. Rådet har ikke inntrykk av at det nye programmet gir større rom for den mer fordypende dekningen og de mer smale kulturuttrykkene. Når det gjelder dekningen av internasjonalt stoff, herunder kultur- og utenriksstoff, kan ikke rådet se at P4 gjorde noen grep i 2003 for å styrke denne. Rådet fastholder derfor vurderingen av at innfrielsen av kriteriet om solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt, ikke er helt tilfredsstillende.

4. Styrking av norsk språk, identitet og kultur

a) Språk

Øst-norske dialekter har dominert i målførestatistikken i de årene P4 har levert slik statistikk. Andelen reduseres fra 88,3 prosent i 2002 til 84,8 prosent i 2003, men er fremdeles langt høyere enn i 2001, hvor andelen utgjorde 78 prosent. P4 forklarer den språklige forankringen med kanalens lokalisering på Lillehammer, og presiserer at oversikten ikke er utfyllende fordi et bredt sammensatt reporterteam ikke reflekteres i statistikken (P4 programvirksomhet i 2003). I fjorårets rapport etterlyste rådet konkrete tiltak fra P4s side for å øke andelen av andre dialekter enn de øst-norske. Statistikken for 2003 viser at representasjonen av dialekter fra Sør-, Vest- og Midt-Norge øker, men omfanget er fremdeles for lavt. Andelen dialekter fra Nord-Norge er redusert med 2,8 prosentpoeng, og utgjør 3,9 prosent i 2003.

Rådet har ikke statistisk grunnlag for å vurdere om nynorsk er rimelig representert i P4.

Andelen samisk er på 0,1 prosent. Den ”ikke-norske” andelen er økt fra 2,3 prosent i 2002 til 4,5 prosent i 2003. P4 opplyser fortsatt ikke hvilke språk det her refereres til.

b) Identitet

Rådet legger til grunn at det å styrke norsk identitet i stor grad dreier seg om å fremme bevisstheten om det mangfold av identiteter og livsformer som finnes i det norske samfunnet. Slik kriteriet er presisert av rådet, bør også bevisstheten om det å bo i Norge settes inn i en bred, tematisk internasjonal kontekst. Som det fremgår av rådets vurderinger under de ovennevnte punktene, har P4 fortsatt et stykke igjen før kanalen kan sies å oppfylle denne forståelsen av identitetskriteriet.

c) Kultur

Rådet har gjentatte ganger etterlyst større tematisk bredde og flere analytiske og fordypende perspektiv i P4s kulturdekning. I 2003 sendte P4 magasinprogrammet *Rettt og Slett* på hverdager. Ifølge P4s rapport til rådet gir programmet en ”bred oversikt over den daglige kulturen, både på scene, plate, trykk og lerret. Egne anmeldelser tar for seg nye film og plateutgivelser fortløpende...” (P4s programvirksomhet i 2003, s 9). Programmet ble avløst av magasinprogrammet *Colosseum* i november samme år, som ifølge P4s konsesjonssøknad skal bli kanalens nye ”daglige hovedarena for kulturlivet”. Magasinprogrammet ”skal både utforske nye tendenser og invitere til fordypning. Her skal lytterne møte og bli kjent med aktørene i kulturlivet, og de skal oppleve at kulturuttrykkene settes under debatt” (P4s konsesjonssøknad av 30 april 2003, s 19). Rådet har ikke registrert noen gjennomgående ny angrepsmåte i dette programmet. Det generelle inntrykket av P4s kulturdekning i 2003 er imidlertid fremdeles at det temamessig fortsatt er populærkulturen innen musikk, film og litteratur som dominerer, med få kritiske og fordypende perspektiv.

Rådet har merket seg at P4 sender programmer på kveldstid og i helgene, som byr på større grad av fordypning. P4 viser til ukentlige programmer som ”basert på aktiv lytting går dypere i kulturlivet”, og presenterer i programrapporten for 2003 en liste over slike programmer. Rådet registrerer at en stor del av disse programmene omhandler norsk musikk og norske artister, et område rådet har støttet P4 i at er en viktig del av kulturformidlingen. I tråd med rådets oppfordring om å fokusere mer på norsk musikk har andelen norsk musikk i P4 økt jevnt de siste årene. Med en norsk musikkandel på 31 prosent i 2003 beveger P4 seg i retning av andelen på 35 prosent, som P4 er forpliktet til å sende i henhold til de nye konsesjonsvilkårene.

P4 benytter en stor del av sendetiden til musikk, og andelen har hatt en jevn stigning de siste årene. Innenfor sendetiden mellom 06.00 til 01.00 har andelen økt fra 52,5 prosent i 2001 til hele 65,3 prosent i 2003. Med en slik klar musikkprofil forventer rådet at genrebredde og mangfoldet i musikktilbudet er stort. Rådet har bedt P4 om å presentere en oversikt over musikktilbudet. Tallene oppgis i prosent av sendetiden:

Kategorier:	2000 (ukene 22 og 44)	2001 (ukene 13 og 41)	2002	2003
Lett, pop, rock	91,2	94,7	90,1	89,4
- Pop, rock, R&B		*	76	76,9
- Reggae		*	1,1	0,7
- Country, roots		6,0	4,0	2,3
- Blues, soul		*	2,8	2,7
- Rap, tekno, dance		7,0	6,2	6,8
Seriøs	0,4	1,2	3,0	3,9
- Jazz			2,0	2,0
- Klassisk			0	0,1
- Folkemusikk			1,0	1,8
Diverse	8,4	4,1	6,9	7,7
- Barnemusikk			2,7	2,3
- Visesang			4,2	5,4

* I 2001 kategoriserte P4 de ulike musikkgenrene litt annerledes. Dette gjør at utviklingen innenfor de ulike genrene ikke fullt ut kan sammenlignes. 2001-tallene gjengis her: ”Lett, pop, rock” inkluderte Roots/country 6 %, rap/tekno/dance 7 %, visepop, 7 %, ordinær pop 43 %, R&B/blues/soul 15 %, Gammelpop 13 % og rock 9%. Kategoriene ”Seriøs” og ”Diverse” inneholder henholdsvis jazz/klassisk/folkemusikk og etnisk musikk/visesang.

Oversikten viser at musikktilbudet fortsatt er konsentrert om lettere musikkgenrer, og da spesielt popmusikk. Genrer innenfor det P4 selv omtaler som "Serios" musikk er ikke tilstrekkelig representert i kanalen. Rådets forventning om et mangfoldig musikktilbud kan således ikke sies å være innfridd.

5. Redaksjonell selvstendighet og medieetikk

Rådet har heller ikke i 2003 hatt midler til å gjennomføre spesifikke undersøkelser på dette området, og anser ikke at det har grunnlag for å vurdere om kanalen innfrir dette kravet.

6. FJERNSYNSKANALENE

TNS Gallups fjernsynsmåling (Norsk TV-meterpanel) viser at nordmenn så i gjennomsnitt 164 minutter på fjernsyn på en gjennomsnittlig dag i 2003. Det er en økning på sju minutter i forhold til 2002 og er det høyeste tallet for fjernsynsseing noensinne. Seerne benyttet 66 minutter på NRK1 (en økning på fem minutter), 48 minutter på TV 2 (en reduksjon på 2 minutter) og seks minutter på NRK2 (en økning på ett minutt).

Videre fremgår det av Gallups undersøkelse at 71 prosent så på fjernsyn i Norge en gjennomsnittlig dag i 2003. Den samlede tiden folk bruker på fjernsyn fordeler seg med 40,2 prosent på NRK1, 3,4 prosent på NRK2 og 29,5 prosent på TV 2, noe som betyr at TV 2 har en liten nedgang i seeropplutning i forhold til året før, mens NRKs kanaler har en liten økning.

6.1 NRK Fjernsynet

NRK1 og NRK2 hadde til sammen en sendetid på 9 036 timer i 2003. Det er en økning på over 1 000 timer i forhold til året før, og skyldes ifølge NRK flere interaktive sendinger på NRK2 (NRK i 2003, s 52). Hver for seg sendte NRK1 5 569 timer og NRK2 3 467 timer i 2003, mot henholdsvis 5 074 og 2 812 i 2002.

Andel egenproduserte program var 61 prosent på NRK1 og 60 prosent på NRK2. Andelen egenproduserte program på NRK1 er redusert med fire prosentpoeng i forhold til 2002, men andelen er økt noe for NRK2. Distriktskontorene produserte 829 timer distriktsfjernsyn som ble sendt på NRK1 i ti fjernsynsregioner. Dette representerer en økning på 111 timer i forhold til året før.

6.1.1 NRK1

6.1.1.1 Programprofil

Prosentvis fordeling på programkategorier var i NRK1 som følger:

Programkategori	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Undervisning	3	2	2	2	2	1
Barn og ungdom	19	16	13	12	13	12
Underholdning	6	8	9	11	9	11
Drama	14	11	14	13	16	19
Kunst, kultur, medier	3	4	3	2	4	3
Musikk	2	3	3	3	3	3
Fakta/informasjon				10	*	*
Samfunnsspørsmål	12	12	15	3	7	8
Hjem, fritid, hobby	4	4,6	3	1	4	4
Natur, vitenskap	3	2,6	3	1	4	4
Nyheter	10	13	13	21	18	18
Religion, livsfilosofi	2	2	2	1	2	1
Sport	19	10	13	8	12	11
Dans		0,2	*	*	0	0
Portretter	0	0,8	*	*	1	1
Annet	0	11,6	3	1	5	3
Programinformasjon			3	2	Ikke oppgitt	3

*Programkategoriene *Dans* og *Portretter* ble benyttet første gang i 1998, og gjeninnføres i programregnskapet for 2002. Det fremgår av NRKs statistikk at det ble sendt henholdsvis ni og seks timer dans i 2003 og 2002, et volum som ikke er tilstrekkelig til å gi utslag i den prosentvise fordelingen av kategoriene. Kategorien *Fakta/informasjon* var ny i 2001, og inkluderte ifølge NRK programmer som tidligere ble kategorisert under *Samfunnsspørsmål*, *Hjem, Fritid* og *Portretter*. NRK har i 2002 gått tilbake til den tidligere kategoriseringen.

6.1.1.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene

1. Dekningsgrad

NRK1 er riksdekkende.

2. Variert programmeny for brede og smale publikumsgrupper

2.1. Variert programmeny

a) Genremangfold

Rådet mener NRK1 generelt tilfredsstillende kravet til genremangfold.

Det samlede drama- og underholdningstilbudet har økt i omfang de siste årene, og utgjør

30 prosent av programtilbudet i NRK1 i 2003. Begge programkategorier ("Underholdning" og "Drama") har økt med hele fem prosentpoeng fra 1998 til 2003. I samme periode er andelen program innenfor kategorien "Samfunnsspørsmål" redusert med fire prosentpoeng. Dersom denne tendensen vedvarer, kan den på sikt representere et problem i forhold til oppfyllelsen av dette kravet, jf rådets vurderinger av NRK2.

Rådet mener imidlertid fremdeles at det er en god spredning på ulike genrer innenfor dramatilbudet på NRK1. Når det gjelder opprinnelsesland er likevel en overveiende stor del av materialet fra det anglo-amerikanske området.

b) Tematisk mangfold

Det tematiske mangfoldet i NRK1 er generelt tilfredsstillende. Rådet mener NRK har et særlig ansvar for å lage egne kvalitetsproduksjoner for barn og unge, og vurderer den tematiske sammensetningen i tilbudet til barn og unge som bred og god. NRK1 sender eksempelvis *Newton*, som er et egenprodusert, ukentlig natur- og vitenskapsprogram med barn og unge som målgruppe. Rådet fremhevet økningen i barnetilbudets volum som positivt i fjorårets rapport, og håper reduksjonen på ett prosentpoeng i 2003 ikke representerer en reell nedtrapping av tilbudet.

Andelen undervisningsprogram er halvert fra to prosent i 2002 til én prosent i 2003, noe som etter rådets oppfatning er et altfor beskjedent omfang. NRKs program innenfor denne kategorien har tradisjonelt hatt et folkeopplysende innhold som rådet mener står sentralt i allmennkringkasteroppdraget. Rådet ser klart kringkasternes behov for å endre programformater over tid, men når andre programkategorier av samme art, så som "Samfunnsspørsmål", samtidig reduseres i omfang gir det grunn til bekymring.

Rådet har i de siste rapportene kritisert det beskjedne omfanget "Religion og livssyn" har i NRK1, og påpekt at dette gjør denne programkategorien svært sårbar ved programendringer. Andelen "Religion og livsfilosofi" er med et omfang på én prosent i 2003 halvert i forhold til året før, noe som må anses som alt for lavt for NRKs hovedkanal. Rådet er opptatt av den tematiske bredden innenfor denne kategorien, og har registrert at programseriene *Styrk Live* og *Styrk Mobil* har tatt for seg ulike tros- og filosofiske spørsmål. Rådet mener andre trosretninger enn den kristne med fordel kan vies større oppmerksomhet enn det som gjøres i dag.

c) Analytiske, kritiske og fordypende perspektiv

Nyhets-, aktualitets-, kunnskaps- og informasjonstilbudet i NRK1 inneholder klart slike perspektiv. Rådet har imidlertid merket seg at andelen program om "Samfunnsspørsmål" er redusert fra 15 prosent i 2000 til åtte prosent i 2003. Denne nedgangen bekrefter bildet av en formidling hvor de harde nyhetene og de dagsaktuelle konfliktene dominerer over den grundige samfunnsanalysen, hvor viktige hendelser settes i perspektiv. Når den seneste utviklingen i programstatistikken sees i sammenheng med fordelingen av programkategorier på NRK2, trer disse tendensene enda klarere frem. Rådet mener NRK har et særlig ansvar for å opplyse og informere om bakgrunnen for hvorfor ting skjer, og er særlig opptatt av at analytiske, kritiske og fordypende perspektiv i utenriksdekningen ikke reduseres.

Rådet ser positivt på at flere av ungdomsprogrammene anlegger fordypende perspektiv på ulike temaer. Kanalen har også tradisjon for å inkludere slike perspektiv i dekningen av områder som kultur, medier og livssyn, slik det eksempelvis gjøres i *Safari*. Flere av programmene rådet har trukket frem som bærere av fordypning og analyse, er imidlertid i tatt av sendeplanen høsten 2004. Dette gjelder blant annet *Mediemenerne*, som gjennom reportasjer og diskusjoner i et fast panel analyserte og kommenterte medienes samfunnsrolle og arbeidsmåter, og *Styrk Live*, som gjennom reportasjer, portretter og debatt omhandlet livssyn og trosspørsmål. Det sistnevnte programmet er erstattet av livssynstalkshowet *Mon Tro*. Enkeltserier som *Kulturell uorden*, som gjennom seks programmer tok for seg ulike kulturelle temaer og perspektiver med utgangspunkt i spørsmålet om hva kunst er, og serien *Historien om Norge*, basert på Karsten Alnæs' bøker med samme tittel, formidler klart slike perspektiver.

Rådet har gjennomgående understreket betydningen av at program som byr på fordypning og analyse sendes innenfor sentrale sendetider i NRKs hovedkanal. Rådet mener å registrere en tendens til at beste sendetid i NRK1 programmeres med bredt anlagte programformater, mens de smalere programmene legges til mer ukurante sendetider.

2.2. Programmer for brede og smale publikumsgrupper

a) Publikumshenvendelse

NRK1 er i beste sendetid vendt hovedsakelig mot brede publikumsgrupper, med fokus på underholdnings- og faktaprogrammer. Rådet mener bredden av publikumsgrupper har rett på et programtilbud innenfor prime time. Dersom denne tendensen vedvarer, er den problematisk i et allmennkringkastingsperspektiv.

Rådet finner imidlertid at NRK1 innenfor programtilbudet som helhet fremdeles balanserer den brede appellen godt i forhold til det tilbudet som gis til spesifikke grupperinger, herunder gjennom regionale nyheter, barne- og ungdomstilbudet, produksjoner fra NRK Sámi Radio i Karasjok og NRKs egne programmer rettet mot døve og hørselshemmede. Rådet har merket seg at NRKs nye vedtekter inneholder krav om å sende programmer for barn og unge på samisk jevnlig. Når det gjelder det samiske tilbudet i sin helhet, mener rådet fortsatt at det med fordel kan utvikles med flere format.

Det egne tilbudet til andre minoritetsgrupper består av det ukentlige programmet *Migrapolis*. NRK har på tross av oppfordringer fra rådets side ikke utvidet tilbudet. Når NRK i sin egen rapport om programvirksomheten fremholder at *Migrapolis* har hatt en "signifikant økning i seertallet i 2003" (NRK i 2003, s 43), mener rådet dette burde være et incitament til utvidet satsing. Rådet har ikke motforestillinger mot strategien å integrere innvandrerstoff i hele programtilbudet, men fastholder at det i dagens situasjon er viktig med egne program for å få en systematisk og bred dekning av dette stoffet.

Det er om lag 600 000 hørselshemmede i Norge. Rådet har i samtlige rapporter problematisert det forhold at en stor minoritet som de hørselshemmede systematisk ekskluderes fra sentrale deler av tv-tilbudet, og at det i et demokratiperspektiv særlig er problematisk at store grupper ikke gis mulighet til å følge direktesendte nyhets- og aktualitetsprogrammer. Ved budsjettbehandlingen i desember 2003 sluttet Stortinget seg til Familie-, kultur- og administrasjonskomiteens henstilling til Kultur- og kirkedepartementet om å bidra til at de

tiltak som NRK kan gjennomføre innenfor dagens teknologi settes i verk for å imøtekomme de krav som Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) har tatt opp i et eget notat til komiteen (Familie-, kultur- og administrasjonskomiteens B.innst. S. nr. 2 (2002-2003), [Tilgjengelig på <http://www.stortinget.no>, 2004, 10. oktober].) Blant annet gjelder dette krav om at NRK tar i bruk eksisterende teknologi for direkteteksting (hurtigskrivere), at 50 prosent av alle programmer med norsk tale er tekstet innen utgangen av 2005 og at alle valgkampsendinger og direktesendte debatter i tilknytning til stortingsvalget i 2003 skal være tekstet. I notatet av 11. november 2002 viser HLF til at ”NRK oppgir at de tekster 60 % av sine programmer (NRK1 og NRK2 slått sammen. Av dette er 35% teksting fordi programmene er fremmedspråklige, mens 25% er norske programmer som tekstes. Teksteprosenten i NRK står på stedet hvil, i tillegg er det kun forhåndsproduserte programmer som tekstes.” (Notat av 11. november 2002 fra HLF til Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen [Tilgjengelig på <http://www.hlf.no>, 2004, 10. oktober].)

Ettersom NRK i rapporteringen om programtilbudet i 2003 ikke redegjør for verken eksisterende tilbud til hørselshemmede eller planer for direkteteksting, kan ikke rådet uttale seg om andelen tekstede program i 2003. Andelen i 2002 var 59 prosent mot 62 prosent i 2001. Rådet vil som tidligere etterlyse en konkret tidsplan for introduksjon av databasert teknologi for direkteteksting i NRK. Manglende teksting av NRKs barneprogram er tatt opp i Stortingets spørretime 2. april 2003. I sitt tilsva sa Kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland: ”At det har skjedd en dreining av korleis midlane blir brukte er for meg ukjent, men det kan eg sjølv sagt ta opp med både NRK-leiinga og TV 2-leiinga dersom det er tilfellet. Eg synest heller ikkje det er ei bra dreining dersom ein bevisst har brukt meir pengar på vaksenprogram framfor på barneprogram.” (Referat fra Stortingets spørretime, spørsmål 2 den 2. april [Tilgjengelig på <http://www.stortinget.no>, 2004, 10.oktober].) En reduksjon av tilbudet er etter rådets vurdering problematisk, spesielt fordi NRKs tv-tilbud langt på vei er det eneste som er spesielt tilrettelagt for unge hørselshemmede og generelt fordi NRK har et særlig ansvar for å gi et godt programtilbud til barn og unge.

b) Representasjon

Rådet mener NRK1 gjennom et mangfoldig programtilbud, herunder distriktstilbudet, på mange måter reflekterer det reelle sosiale og kulturelle mangfoldet i Norge. NRK Sámi Radio bidrar til samisk representasjon i sendingene. Representasjonen av andre minoriteter bør etter rådets vurdering styrkes.

3. Daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturforhold, nasjonalt og internasjonalt

Med sin omfattende nyhets- og aktualitetsdekning tilfredsstillende NRK1 dette kravet. Dokumentartilbudet i *Dok1*, *Faktor* og *Brennpunkt* bidrar også vesentlig til dette. I tillegg til de utfyllende nyhetssendingene i NRK1 klokken 19.00 og 21.00, sendes fem minutters nyhetsbulletiner hver halve time i tidsrommet 06.30 – 09.00 og hver time i tidsrommet 10.00 – 16.00. Distriktskontorene leverer regionalt stoff i en egen bolke foran hovednyhetssendingene. Tre kvelder i uken sender NRK1 nyhetsmagasinet *RedaksjonEN* og en kveld i uken sendes debattprogrammet *Standpunkt*.

Rådet har i flere år understreket betydningen av at programmer som står sentralt for

oppfyllelsen av allmennkringkasteroppdraget sendes innenfor sentrale sendetider. På denne bakgrunnen har rådet oppfordret NRK til å sende et program som *Urix*, hvor utenriksstoffet presenteres på en analytisk og fordypende måte, i en mer sentral sendetid på NRK1. Høyere publikumsoppslutning ved nytt og sentralt sendetidspunkt for *Urix* i NRK1 bekrefter etter rådets syn at programmer som tilbyr bakgrunnsstoff og sammenhenger mellom hendelser og utviklingstrekk i de ulike land også tiltrekker seere. Rådet mener å registrere en tendens til at den generelle nyhetsdekningen preges av punktbelysning, samtidig som de lengre perspektiv og strukturelle linjer vies mindre oppmerksomhet. Rådet har i tidligere rapporter fremhevet det omfattende korrespondentnettverket som gjør NRK til en sentral leverandør av internasjonale nyheter. Gjennom tilstedeværelse i flere regioner ser rådet nettverket av korrespondenter som et sentralt virkemiddel til å kunne følge og kommentere samfunnsutviklingen over tid. Følgelig stiller rådet seg kritisk til en utvikling hvor korrespondentdekningen alene konsentreres til steder hvor konflikten i øyeblikket er sterkest eller til definerte maktsentra i det internasjonale samfunnet, jf punkt 3.2.2.4 i del II ovenfor.

4. Styrking av norsk språk, identitet og kultur

a) Språk

Etter en periode med en gradvis reduksjon av nynorskandelen i NRK1, brytes tendensen i 2003. Nynorskandelen var på 17 prosent, og representerer en økning på 6,8 prosentpoeng i forhold til året før. Andelen er etter rådets syn fremdeles for lav, og den ligger langt fra NRKs egen målsetting om 25 prosent nynorsk, som også er vedtektsfestet. Rådet har ikke grunnlag for å si noe om dialektbruken i kanalen.

NRK1 bør, som den mest allment innrettede kanalen til NRK, reflektere minoritetsspråk i en rimelig utstrekning. Nyheter på samisk sendes daglig i *Oddasat* klokken 17.00. Kanalen har også et samisk barne-tv-tilbud, som ifølge NRKs nye vedtekter skal utvikles til å omfatte et tilbud til unge. Programmet *Migrapolis* benytter minoritetsspråk i enkelte innslag, men etter at nyhetsprogrammet *Migranytt* ble lagt ned i 2001, er det ingen spesifikke programmer på andre minoritetsspråk.

b) Identitet

Rådet definerer dette kriteriet til at det i stor grad dreier seg om å fremme det mangfoldet av identiteter og livsformer Norge nå rommer, samt en bredest mulig dekning av internasjonale forhold med kulturimpulser fra ulike deler av verden. NRK1 tilfredsstiller på mange måter dette kravet. Det fremgår imidlertid av vurderingene under de foregående punktene at minoritetsgruppenes representasjon og tyngdepunktene i den internasjonale dekningen, gjør at NRKs programtilbud bør styrkes på vesentlige punkter på disse områdene.

c) Kultur

NRK1 bidrar vesentlig til å styrke norsk kultur gjennom å formidle norske kunstneres og kulturarbeideres produksjoner og kompetanse. Gjennom en bredde i dramatilbudet, med egenproduserte og eksternt produserte bidrag, bidrar NRK1 positivt til utviklingen av norsk fjernsynsdrama. Den nye programserien *Safari* byr, etter rådets vurdering, på fordypende

perspektiv på kultur og har en god tematisk bredde. En rekke kulturelle innslag og tema inkluderes også i flere av programmene på underholdningssiden.

NRK produserte transmisjoner av to oppsetninger fra norske teatre; ”Hvem er Ernest?” (Nationalteatret) og ”Hvem er redd for Virginia Wolf?” (Oslo Nye Teater) i 2003. Det særskilte ansvaret for formidling av scenekunst og musikk fra statlig finansierte kulturinstitusjoner er nå nedfelt i NRKs nye vedtekter (vedtektenes § 3-5 bokstav n).

Rådet etterlyser fortsatt mer ikke-etnisk norsk og samisk stoff i kulturformidlingen, men vil trekke frem eksempelvis humorserien *Hillagurra.com* som en positiv satsing i 2003.

Rådet mener å registrere en tendens til at den mer fordypende kulturdekningen i NRK1 viker plass til fordel for mer bredt anlagte underholdningsformat. Rådet finner støtte for denne oppfatningen blant annet i at flere tematisk avgrensede program som formidlet fordypende perspektiv, som eksempelvis *Kunst nå*, *Hovedscenen* og *Lesekunst* er tatt av sendeplanen uten at de er erstattet av andre, tilsvarende typer program. Innslagene om kunst, kultur og medier utgjør ikke mer enn tre prosent av det totale programtilbudet i NRK1. Rådet mener en ytterligere reduksjon av dette tilbudet bør unngås, særlig i forhold til at det skal være rom for fordypning og analyse på kulturområdet.

5. Redaksjonell uavhengighet og medieetikk

Rådet har heller ikke i 2003 hatt midler til å gjennomføre spesifikke undersøkelser på dette området, og anser ikke at det har grunnlag for å vurdere om kanalen innfrir dette kravet. Rådet er kjent med at NRK har utarbeidet en ”Programhåndbok” med retningslinjer for håndteringen av spørsmål på dette feltet.

6.1.2 NRK 2

6.1.2.1 Programprofil

Prosentvis fordeling på programkategorier var i NRK2 som følger:

Programkategori	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Undervisning	8	6	3	2	1	**** -
Barn****	18	3	3	1	2	4
Lett underholdning	2	6	7	8	9	***24
Drama	21	23	33	33	32	22
Kunst, kultur, medier	11	11	7	5	8	5
Musikk	7	12	7	6	6	**12
Fakta/informasjon*				15		
Samfunnsspørsmål	17	7,6	14	5	8	7
Hjem, fritid	2	4,6	6	1	6	5
Vitenskap	1	3,4	5	1	5	2
Nyheter	3	6	5	9	4	3
Religion/livsfilosofi	1	1	0	0	1	1
Sport	3	3	2	4	7	11
Dans		1,2	*	*	0	0
Portretter	0	0,9	*	*	1	0
Annet	3	11,1	4	7	10	1
Programinformasjon			4	2	<i>Ikke oppgitt</i>	3

*Programkategoriene *Dans* og *Portretter* ble benyttet første gang i 1998, og gjeninnført i programregnskapet for 2002. Statistikken viser at det ble sendt henholdsvis 15 og seks timer i 2003 og 2002, et volum som ikke er tilstrekkelig til å gi utslag i den prosentvise fordelingen av kategoriene. Kategorien *Fakta/informasjon* var ny i 2001, og inkluderte ifølge NRK programmer som tidligere ble kategorisert under *Samfunnsspørsmål*, *Hjem, Fritid* og *Portretter*. NRK har i 2002 gått tilbake til den tidligere kategoriseringen.

** Musikkandelen utgjør 12 prosent når musikkprogrammet "Svisj" ikke er medregnet. Når denne sendetiden på 288 timer tas med i beregningen, utgjør musikkandelen 20 prosent.

*** I 2003 er programkategorien *Underholdning* endret til *Lett underholdning*. Samtidig er andelen økt markant fra 9 til 24 prosent.

**** Kategorien *Undervisning* finnes ikke lenger i programregnskapet

***** Kategorien *Barn og ungdom* heter i 2003 kun *Barn*

6.1.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene

1. Dekningsgrad

Ifølge distribusjonsavdelingen (ATEK) i NRK har ikke NRK2s dekningsgrad endret seg vesentlig de siste årene. Gjennom en distribusjon sammensatt av bakkesendere, kabel og parabolantennar har kanalen en dekning på rundt 85 prosent. De tekniske begrensningene ved NRK2s distribusjon ble akseptert da Stortinget vedtok å opprette kanalen. I den politiske behandlingen av NRK2 ble den lave dekningsgraden for NRK2 akseptert under forutsetning av at viktige program som først sendes i NRK2, sendes i reprise på NRK1 kort tid etter, slik at de som ikke kan ta inn NRK2 ikke mister "viktige programtilbud", jf St. meld. nr.12 for 1996-97, *Kringkasting og dagspresse 1995 mv.* (s. 9).

Dette ble bekreftet i den mediepolitiske redegjørelsen for Stortinget 26. april 2001, hvor kulturminister Ellen Horn sa det slik:

” ...inntil digitaliseringen er gjennomført, og NRK2 kan mottas av hele befolkningen, må kanalen være en reell avlastningskanal. Dette betyr at NRK først må sende de mest attraktive programmene i NRK1.”

Prinsippet om allmenn tilgang står sentralt i allmennkringkasteroppdraget. Rådet mener at den enkelte kanal skal gi et fullverdig allmennkringkastingstilbud, og NRK bør være særlig varsom med å avskjære store publikumsgrupper fra populære tilbud innen kulturformidling og samfunnsorientering. Inntil den teknologiske utviklingen muliggjør allmenn tilgang til NRK2, bør NRK balansere eget behov for kanalprofilering og publikums behov for tilgang til et bredt spekter av program.

2. Variert programmeny for brede og smale publikumsgrupper

2.1. Variert programmeny

a) Genremangfold

Ut fra statistikken over programtilbudet i 2003 å dømme, er NRK2-profilen på vei bort fra deler av det kanalen ble lansert som: profilen er stadig ”ung”, men den er ikke lenger så ”tung”. I 2003 utgjør kategorien ”Lett underholdning” 24 prosent, noe som representerer en økning på hele 15 prosentpoeng siden 2002. Andre programkategorier som er vesentlig styrket i samme periode er ”Musikk” fra 6 til 12 prosent og ”Sport” fra 7 til 11 prosent. Samtidig er kategorier som ”Samfunnsspørsmål”, ”Vitenskap” og ”Nyheter” mer enn halvert i omfang fra 2000 til 2003. Kategoriene ”Drama”, ”Musikk” og ”Lett underholdning” utgjør til sammen nesten 60 prosent av programtilbudet, og da er ikke musikktilbudet som sendes i *Svisj* på natt- og dagtid medregnet. Tallene viser at det som kan kalles *underholdningsprogrammene*s andel av programtilbudet er så stort at det begrenser rommet for andre genrer. Sett i forhold til den seneste utviklingen i NRK1, hvor det også har vært en betydelig økning i underholdnings- og dramatilbudet, vitner disse tallene om en utvikling i NRKs samlede fjernsynstilbud hvor genrer som er viktig for oppfyllelsen av selskapets allmennkringkasteroppdrag ikke har den utbredelsen de burde ha.

b) Tematisk mangfold

Etter noen år med positiv utvikling i den tematiske bredden på NRK2 synes 2003-tilbudet, i tråd med merknadene under punktet om genremangfold ovenfor, å bryte med denne tendensen på sentrale områder. Rådet har merket seg at sendetiden på NRK2 har økt med om lag 600 timer fra 2002 til 2003, og at den nye sendetiden som er tatt i bruk i hovedsak er fylt med interaktivt tv, herunder mye musikk og sport. Rådet har ingen problemer med å se at utprøving av interaktive formater og oppfølging av nye medievaner, er viktig i forkant av den digitale tv-fremtiden, men vil etterlyse en større bredde, tematisk og journalistisk, også innenfor disse flatene.

Rådet har i tidligere rapporter kritisert NRK for ikke å sende like mange programmer innen undervisning som før. Bakgrunnen for kritikken er at disse programmene tradisjonelt har hatt

et folkeopplysende innhold som rådet mener står sentralt i allmennkringkasteroppdraget. Rådet har samtidig fremholdt at endringer i programformat over tid er uproblematisk så lenge informasjons- og opplysningsoppdraget ivaretas. Andelen "Undervisningsprogram" har gått fra åtte prosent i 1998, via en jevn nedgang de påfølgende årene, og til at kategorien i 2003 ikke lenger finnes i programregnskapet. Samtidig har det vært en betydelig nedgang i andre kategorier som antas å stå sentralt i en slik sammenheng, som "Samfunnsspørsmål", "Kunst, kultur og medier" og "Vitenskap". På tross av rådets tidligere merknader om dette redegjør ikke NRK for hvordan dette tilbudet ivaretas i programrapporten for 2003. Rådet mener utviklingen er problematisk.

Kategorien "Vitenskap" har variert i omfang de siste årene, og er i 2003 nede på to prosent, noe som anses for lavt. Andelen "Kunst, kultur og medier" utgjør fem prosent. Omfanget er således redusert til under det halve siden NRK begynte sine sendinger i 1996, da denne kategorien utgjorde en av tyngdepunktene i programprofilen.

Andelen barneprogram øker fra to prosent i 2002 til fire prosent i 2003, en utvikling rådet håper vedvarer.

c) Analytiske, kritiske og fordypende perspektiv

Rådet mener NRK2s samfunns- og aktualitetstilbud innfrir dette kravet. Likeledes byr program innenfor kategoriene "Livssyn", som *Styrk Live*, og "Kunst, kultur og medier", som *Bokbadet*, *Mediemenerne* og *Stereo*, på slike perspektiver. Rådet stiller seg imidlertid kritisk til den generelle nedgangen i programkategorier, som "Samfunnsspørsmål", "Kunst, kultur og medier", "Vitenskap" og "Nyheter", hvor analyse står sentralt i formålet for programformatet. Programstatistikken avdekker den relative overvekten av programmer innenfor kategorier som "Lett underholdning", "Musikk" og "Drama", som samlet sett utgjør 58 prosent av programtilbudet. Dersom sendetiden til chat- og musikkvideoprogrammet *Svisj* medregnes, blir prosentandelen 67.

2.2 Brede og smale publikumsgrupper

a) Publikumshenvendelse

De senere års endringer i NRK2s programtilbud har etter rådets vurdering ført til en mindre variert publikumshenvendelse. Konklusjonen er basert på tendensen til å rendyrke programtilbudet i to hovedbolker: et bredt anlagt underholdningstilbud med hovedvekt på film og en tung satsing på fakta/informasjon og samfunnsrelatert stoff, inkludert en stor andel nyheter. I 2003 forsterkes visse trekk i dette bildet mens andre svekkes:

- Andelen underholdning styrkes i omfang, men etter rådets oppfatning ikke i bredden.
- Fakta/informasjons- og samfunnsrelatert stoff reduseres i omfang, selv om flere av de samme programmene videreføres. Andelen nyheter er vesentlig redusert.

Etter det rådet registrerer befester NRK2 sin unge profil, særlig gjennom en tung satsing på utprøving av interaktive formater som i første rekke har den yngre delen av publikum som målgruppe. Dette tilbudet består i det vesentlige av chat, sms-deltakelse i konkurranser og mulighet til å votere frem musikkvideoer, jf rådets vurdering i punkt 3.2.3.2.2 ovenfor. I det interaktive programmet *Blender* kan publikum stemme frem klipp fra NRKs humorarkiv

(sketsjer etc.) Tilbudet til barn dobles igjen, og utgjør 4 prosent i 2003. Rådet har imidlertid fremdeles ikke registrert noe fast tilbud til barn i NRK2.

NRK2 har ingen faste sendinger på samisk, eller sendinger som er spesielt rettet mot den samiske befolkningen. Som i NRK1 er *Migrapolis* det eneste egne, faste tilbudet til andre minoriteter. Rådet mener NRK bør styrke tilbudet av program om og for minoriteter.

Rådet har de samme bemerkninger om henvendelsen til hørselshemmede som det fremgår av vurderingene under dette punktet om NRK1.

b) Representasjon

I tråd med det som er sagt om publikumshenvendelse ovenfor bærer NRK2s programtilbud preg av den unge målgruppeorienteringen. Etter rådets oppfatning bør representasjonen av nasjonale og etniske minoriteter i NRK2 styrkes, herunder den samiske befolkningsgruppen.

3. Daglige nyhetsprogrammer og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål.

NRK2 varierer mellom fem- og ti-minutters nyhetssendinger, to eller tre ganger daglig. Rådet er bekymret for utviklingen når det gjelder omfanget av nyheter i kanalen, som i 2003 er nede på 3 prosent mot 9 prosent i 2001. Den enkelte nyhetssending korte varighet begrenser også rommet for en spesielt omfattende orientering. Når rådet likevel har vurdert tilbudet som godt i forhold til dette kravet, er det fordi NRK2 har hatt en solid, løpende orientering om kultur- og samfunnsspørsmål gjennom en rekke egne, faste programposter. Enkelte av disse er nå tatt av sendeplanen, men programmer som *Urix*, *Mediemenerne* og *Stereo* ble videreført i 2003. Det relative utbredelsen av programmer som ivaretar dette kravet er imidlertid på vikende front på grunn av underholdningsprogrammernes dominerende inntreden i sendeflaten.

4. Styrking av norsk språk, identitet og kultur

(a) Språk

NRK2 hadde en nynorskandel på 21 prosent i 2003 mot 15,8 prosent i 2002. Dette er en positiv utvikling, om enn ikke full innfrielse, i forhold til NRKs eget mål minst 25 prosent nynorsk i sendingene.

Rådet ser positivt på at NRK2 nå sender *Migrapolis*, men mener minoritetstilbudet bør utvides. Til tross for gjentatte oppfordringer fra rådet har NRK2 fortsatt ikke et samisk tilbud.

b) Identitet

Det sterke internasjonale perspektivet og den brede kulturdekningen har i vesentlig grad bidratt til at NRK2 tilfredsstiller dette kravet. I tråd med det som er sagt ovenfor om tematisk mangfold, publikumshenvendelse og representativitet er det visse sider ved den seneste utviklingen av programprofilen i kanalen som vekker rådets bekymring. Rådet mener NRK2

burde satse på flere alternative uttrykk og eksperimentelle formater som kanalen utmerket seg med ved oppstarten.

c) Kultur

Slik rådet har definert dette kriteriet avhenger oppfyllelsen av i hvilken grad kringkasteren tar hele kulturlivet i bruk. Da rådet gjennomførte kulturundersøkelsen i 1999 var funnet at behandlingen av norsk kulturliv var svært omfattende og god i NRK2. Det særlige bidraget til styrkingen av norsk kultur lå i den spesielle oppmerksomheten de seriøse kunst- og kulturuttrykkene fikk. Flere av programmene som bidro til denne konklusjonen finnes ikke lenger på NRK2s sendeplan, eksempelvis *Hovedscenen* med overføringer av ballett- og operaforestillinger. I de senere årene mener rådet å registrere at dekningen av populærkulturelle temaer blitt styrket, blant annet gjennom kulturmagasinet *Stereo*.

Programstatistikken bekrefter dreiningen av fokus fra de såkalte seriøse kunst- og kulturuttrykkene mot "Lett underholdning". I lys av at NRK2 etter Stortingets forutsetninger skal fungere som en avlastningskanal for NRK1, er rådet kritisk til at fjernsynstilbudet til NRK samlet sett anlegger så få fordypende perspektiv i kulturdekningen.

Selv om "søndagsfilmen" er reintrodusert på NRK1 er det NRK2 som er "filmkanalen", med et regulært tilbud i beste sendetid på kanalen. Rådet ser positivt på at NRK bruker tv-mediet aktivt til å markere film som en sentral kulturytring gjennom et variert, kvalitativt filmtilbud, som favner flere filmgenrer.

5. Redaksjonell uavhengighet og medieetikk

Rådet har heller ikke i 2003 hatt midler til å gjennomføre spesifikke undersøkelser på dette området, og anser ikke at det har grunnlag for å vurdere om kanalen innfrir dette kravet. Rådet er kjent med at NRK har utarbeidet en "Programhåndbok" med retningslinjer for håndteringen av spørsmål på dette feltet.

6.2 TV 2

6.2.1 Programprofil

Allmennkringkasterne leverer programstatistikk etter EBU's klassifiseringssystem. TV 2 opererer fortsatt med litt mer spesifikke kategorier enn NRK. Den prosentvise oversikten i tabellen nedenfor er basert på TV 2s allmennkringkasterregnskap for de seks siste årene.

Programkategori	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Drama	31,1	30,5	29,3	30,0	29,3	20,6
Nyheter	8,2	8,3	9,3	10,7	9,2	7,8
Mennesker og samfunn ¹⁾	13,1	12,3	10,8	11,2	10,8	12,9
Komedie	8,1	9,4	10,1	9,2	9,7	11,1
Show	6	3,3	5	6,4	7,7	9,4
Sport	8,1	9,2	9,3	9,3	9,8	9,1
Krim, action, eventyr	10,3	12,5	10,1	7,1	8,1	11,3
Dokumentar, natur	5,1	4,9	4,8	3,7	3,8	3,4
Været	2,1	2,1	2	1,9	1,2	1,4
Musikk, kultur ²⁾	2,8	2,5	1,7	2,8	3,1	2,5
Religion, livsfilosofi ³⁾	0,6	0,5	0,6	0,8	0,8	0,8
Barne-tv	3,2	4,3	6,7	6,8	6,2	6,4
Annet	1,4	0,2	0,2	0,1	0,3	3,5

1) Kategoriens betegnelse forklares slik i årsmeldingen for 1997: "En kombinasjon av det man på engelsk kaller "human interest" og programmer som i bred forstand defineres som samfunnsproblemer. Programmer som "Holmgang", "Sentrum" og "God Morgen, Norge!" faller inn under denne kategorien."

2) Kategorien "Musikk, kultur" ser ut for å tilsvare det som i 1998 ble kategorisert utelukkende som "Musikk".

3) Kategorien "Religion, livsfilosofi" ser ut for å tilsvare det som i 1998 ble kategorisert som "Religion"

TV 2 sendte 7 184 timer i 2003, og den rene programflaten utgjorde 5 950 timer. Det var en økning på 127 timer fra 2002. Den norskspråklige andelen økte fra 55,5 prosent i 2002 til 60,2 prosent i 2003. Årsaken til denne økningen er i hovedsak at de norske gameshowene *Ordjakten* og *Bokstavjakten* har erstattet innkjøpt drama på formiddags- og ettermiddagstid. Ifølge TV 2s programrapport vil disse programmene få noe redusert sendetid i 2004, og norskandelen vil ligge stabilt rundt 55 prosent.

6.2.2 Forholdet til allmennkringkastingskriteriene

1. Dekningsgrad

TV 2 dekker 97,5 prosent av befolkningen. TV 2s nye konsesjonsvilkår åpner for at dekningskravet skal sees i forhold til en eventuell overgang til digital distribusjon.

2. Variert programmeny for brede og smale publikumsgrupper

2.1. Variert programmeny

a) Genremangfold

Rådet har hvert år slått fast at et mangfold av genrer er representert i TV 2. Samtidig er det i samtlige rapporter påpekt at den reelle andelen av drama, serier og filmer, utgjør en så stor del av programflaten at det begrenser rommet for andre genrer. Serie- og filmgenres andel av sendeflaten har i mange år ligget på rundt 50 prosent. I 2003 er kategorien ”Drama” redusert med cirka ni prosentpoeng fra året før, - fra 29,3 til 20,6 prosent. Reduksjonen må imidlertid sees i forhold til at det i samme periode er en samlet økning på 4,6 prosentpoeng i kategoriene ”Krim, action, eventyr” og ”Komedie”, som i 2003 utgjør henholdsvis 11,3 og 11,1 prosent. Dette stadfester rådets tidligere merknader om at det samlede dramatilbudet i TV 2 har en konsentrasjon om et fåtall genrer, og særlig av det lettere slaget. Ettersom TV 2 har et slikt omfattende tilbud på dette området, har rådet etterlyst resultatene av TV 2s uttalte satsing på flere genrer innenfor kategorien drama. Rådet konstaterer at TV 2 fremdeles satser stort på området norsk underholdningsdrama og situasjonskomedie, og oppfordrer fortsatt til realisering av planene om yngre drama og miniserier.

Årsaken til at andelen drama har gått ned forklares også med at TV 2 har erstattet utenlandske dramaserier på formiddagen med gameshowene *Ordjakten* og *Bokstavjakten*. I programstatistikken gir disse gameshowene utslag i økt andel ”Annet”, som i 2003 utgjør hele 3,5 prosent. Andelen ”Show” har hatt en jevn stigning de siste fem årene fra 3,3 til 9,4 prosentpoeng. Rådet uttrykte seg i fjorårets rapport kritisk til at *underholdningsprogrammene* får en så stor andel av programflaten og ser derfor med bekymring på at denne tendensen ser ut til å fortsette, jf drøftingen om kommersialiseringstendenser og målgruppeinnretning i allmennkringkastingskanalene i del II ovenfor og særlig rapportens punkt 3.2.3.2.2.

b) Tematisk mangfold

Den tematiske bredden i TV 2s programtilbud vurderes som god, men rådet har i samtlige rapporter siden 1996 vært opptatt av at bestemte stoffområder har en svakere dekning enn ønskelig ut fra allmennkringkasteroppdraget. Rådet har særlig etterlyst egne program om kunst, kultur, vitenskap og forskning, program om internasjonale forhold samt religion og livssyn.

I 2003 registrerte rådet justeringer i riktig retning når det gjelder kulturdekningen, og vil her nevne etableringen av det ukentlige programmet *Mens vi venter på Operaen* og nye programmer i serien *Arena*. Som det fremgår av vurderingen nedenfor under punktet om kultur, mener imidlertid rådet at det internasjonale perspektivet vies for liten oppmerksomhet innenfor kulturdekningen. Den internasjonale dekningen for øvrig ivaretas gjennom TV 2s nyhets-, aktualitets- og dokumentartilbud. Her er det grunn til å trekke frem nyhetsmagasinet på lørdager, som ifølge TV 2 ”gir anledning til å gå mer i dybden i et roligere tempo” (TV 2s programrapport 2003, s. 35). TV 2 sender også det amerikanske aktualitetsmagasinet *60 Minutes*, og har sendt dokumentarer som tar for seg internasjonale forhold. Rådet mener imidlertid det er rom for å styrke den internasjonale dekningen, spesielt i forhold til å gå bakenfor hendelsene og å tilby en bredde i dekningen.

Etter en periode med skrittvis opptrapping av omfanget, har andelen program i kategorien

”Religion/livsfilosofi” de siste tre årene stoppet på beskjedne 0,8 prosent. På sendeplanen sto det ukentlige livssynsmagasinet *Søndagsåpent* og nye programmer i serien *Gull, røkelse og Mekka*, som omhandler minoritetsreligioner i Norge. I tillegg ble de store kristne høytidene markert med kristelige programmer. Rådet mener å kunne registrere visse tegn til at TV 2 vier større oppmerksomhet også til ikke-kristne religioner og livssyn i 2003, blant annet gjennom å inkludere slike temaer i enkelte episoder av *Søndagsåpent*. Hovedinnretningen i dette programtilbudet er etter det rådet har registrert imidlertid fremdeles basert på den kristne trosretningen. Inntrykket bekreftes også av TV 2s programplaner for 2004/05, som omfatter en dokusåpe om norske misjonærer og en adventsserie om juletradisjoner.

TV 2s tilbud til barn utgjorde 6,4 prosent av programflaten i 2003. Omsatt til timer ble det sendt 378 timer barne-tv, en økning på 17 timer i forhold til året før. Rådet vurderte den tematiske bredden i tilbudet til å være klart forbedret i 2002, og den positive oppfatningen gjelder også for 2003. Rådet vil imidlertid gjerne oppfordre til å sette flere norskproduserte kvalitetsproduksjoner for barn på sendeplanen.

Rådet har i de senere års rapporter påpekt at det faktisk at TV 2 er den foretrukne kanalen blant unge forplikter. Rådet har i forlengelsen av dette etterlyst en større tematisk bredde i ungdomstilbudet, og særlig trukket frem magasinprogrammet *Sone 2* som en utmerket arena for dette. Ifølge TV 2 hadde dette programmet en god oppslutning i 2003, og hadde et innhold som spenner fra ”*musikk, ungdomskultur, seksualitet, vennskap og aktuelle temaer som ungdom er opptatt av*” (TV 2s programrapport 2003, s 30). I fjorårets rapport uttrykte rådet en forventning om en variasjon i vinklingen av populærkulturelle temaer, at temaer utenfor det man kan kalle en *mainstream* ungdomskultur og generelle temaer innenfor politikk og samfunn skulle få plass. Rådet ser derfor med bekymring på at dette magasinformatet ble nedlagt sommeren 2004, og at TV 2 etter det rådet kjenner til, ikke har presentert et alternativ. Rådet ser positivt på at TV 2 inkluderer tema som er relevante for barn og unge i sitt dokumentartilbud. Kunnskapsprogrammet *Klisterhjerne* bidrar også positivt til å øke den tematiske bredden i barne og ungdomstilbudet. For øvrig består TV 2s løpende tilbud til ungdom i stor utstrekning av drama- og underholdningsprogrammer. Rådet mener det i lys av det overordnede kravet om tematisk bredde innenfor den enkelte programkategori (jf § 3-2 bokstav a) og de nye konsesjonsvilkårenes krav om ”*jevnlige norskspråklige sendinger for unge*” (jf § 3-3 punkt 4) bør kunne forventes at TV 2 tilbyr generelle temaer innenfor politikk, samfunn og kultur i et ungdomsperspektiv. Etter rådets oppfatning er magasinformatet velegnet til en slik satsning.

TV 2 opererer uten egen kategori for temaer innenfor vitenskap og forskning, og rådet har fortsatt inntrykk av at disse temaene får en relativt sporadisk dekning i programflaten. Innslag forekommer i enkeltprogrammer eksempelvis innenfor kategorien ”Dokumentar/natur” eller som enkeltsaker i den generelle nyhets- og aktualitetsdekningen. Temaer innenfor vitenskap/forskning kan etter rådets syn med fordel dekkes i et eget program.

c) Analytiske, kritiske og fordypende perspektiv

TV 2s brede nyhets- og aktualitetsdekning, herunder dokumentar- og debattprogrammene, tilfredsstillende dette kravet. Rådet har i flere år etterlyst en større satsing på fordypende kulturformidling og ser positivt på at TV 2 i 2003 sendte nye program under vignetten *Arena* og den nye serien *Mens vi venter på Operaen*. Programmene i disse seriene, byr etter rådets vurdering på fordypning og analyse. Rådet vil oppfordre TV 2 til å inkludere flere analytiske

og fordypende perspektiv i dekingen av internasjonale forhold.

Rådet finner at kritiske og fordypende perspektiv ikke er særlig fremtredende i kanalens tilbud til de yngre publikumsgruppene, og mener TV 2 i valget av format for denne gruppen også bør ivareta denne vinklingen av programstoffet.

2.2 Brede og smale publikumsgrupper.

a) Publikumshenvendelse

Slik rådet har presisert dette kriteriet, innebærer det et krav om veksling mellom programmer som i prinsippet er henvendt til alle eller de fleste over en viss alder og programmer som er vendt til spesielle aldersgrupper eller interessegrupper. Kravet om variasjon i publikumsorientering forutsetter også en veksling mellom programmer som er innrettet mot et bredt publikum, fordi programmets innhold enten antas å falle i smak hos et flertall eller en stor del av befolkningen, og programmer som har et mer begrenset publikumspotensial på grunn av sitt innhold. Rådet aksepterer at et sentralt mål for en reklamefinansiert kanal er å skape størst mulig seeropplutning, og at den således først og fremst vil henvende seg til brede publikumsgrupper. Som allmennkringkaster har imidlertid TV 2 bestemte forpliktelser også overfor smalere grupper, som i den nye konsesjonen er formulert i spesifikke krav til sendingene. Her fremgår det blant annet at ”TV 2 skal ha egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkning. Disse skal som hovedregel være på samisk.” Videre skal TV 2 ha ”egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter.” (jf konsesjonsvilkårenes § 3-3 punkt 7 og 8).

Når det gjelder det samiske tilbudet uttrykte rådet i fjorårets rapport et visst håp om en opptrapping, men kan ikke se at disse forventningene innfris. I 2003 sendte TV 2 åtte program på samisk mot elleve i 2002. Dekningen av samiske forhold i nyhetssendingene holdt seg på samme nivå som året før, med rundt 30 innslag. Etter rådets syn er egne dokumentarprogram og nyhetsinnslag om samiske forhold viktige for oppfyllelsen av kravet, men rådet har i flere år etterlyst samiske perspektiv i andre programtyper, eksempelvis i aktualitets- og kulturprogram. Rådet mener en viktig del av oppdraget er å bidra til en differensiert fremstilling av minoriteter. Produksjoner som *Maina Sofies jul* (sendt 2002), hvor en populær tv-genre (familieserie) presenteres på samisk, er således positive innslag som rådet gjerne ser flere av. Ifølge TV 2 er produksjonen av en oppfølger i gang, og serien skal etter planen vises påsken 2005 (TV 2s programrapport, s. 52).

I 2003 sendte TV 2 to dokumentarer som omhandlet etniske minoriteter i Norge, *Drømmen om Lollywood* og *Dokument 2: Ghetto skolen*. I tillegg ble det sendt nye utgaver av programmet *Gull, røkelse og Mekka*, som omhandler minoritetsreligioner i Norge. På samme måte som for dekingen av samiske forhold er rådet opptatt av at minoritetsperspektivet bør få plass i flere sentrale programtyper. I lys av at temaer knyttet til innvandring og det flerkulturelle Norge ofte opptrer i nyhets- og aktualitetsdekingen, er det viktig både å presentere bakgrunnsstoff og å løfte frem temaer utover de problemfokuserede, slik at bildet av det flerkulturelle samfunnet Norge i dag representerer blir rimelig differensiert. Rådet mener fortsatt at TV 2 har et stykke igjen før kanalen innfrir dette.

Rådet har vært opptatt av at fjernsynssendingene skal legges til rette for den relativt store minoritetsgruppen hørselshemmede. Ettersom fjernsynet er det eneste kringkastingsmediet for

denne gruppen, har rådet særlig understreket betydningen av at direktesendte nyhets- og aktualitetsprogrammer tekstes. Rådet er derfor tilfreds med at et slikt krav er tatt inn i de nye konsesjonsvilkårene, der det fremgår at ” *TV 2 skal ta i bruk teknologi for automatisert simultanteksting av sine direktesendte nyhets- og aktualitetsprogrammer så snart slik teknologi er tilgjengelig og kvalitetsmessig tilfredsstillende* ”. Ifølge TV 2s programrapport foregår tekstingen fremdeles manuelt. TV 2 har, i likhet med NRK, ikke et konkret tidsperspektiv for etableringen av et automatisert system. TV 2 tekster alle programmer der teksting er ”praktisk og teknisk mulig i forhold til produksjonstid”, inkludert nyhetsreportasjer til 18.30- og 21.00-nyhetene som er ”ferdige i rimelig tid før sending” (TV 2s programrapport s. 52). TV 2 viser til at antallet tekstede reportasjer har økt betydelig gjennom året. Selv om utviklingen på området går i positiv retning, mener rådet at de nye konsesjonsvilkårenes presisering av kravet til etablering av et automatisert system for simultanteksting, forutsetter en mer offensiv og konkret plan fra TV 2s side for å oppfylle forpliktelsen.

TV 2s tilbud til barn er på samme nivå som i fjor, med daglig barne-tv i *God morgen, Norge* og to timer hver lørdag og søndag morgen. Påske- og sommerstid ble tilbudet utvidet til to timer daglig, og i julen til to og en halv time. Rådet er positivt til flere norske produksjoner i TV 2s barnetilbud. TV 2s egenproduserte lørdagssending for barn og den norske serien *Forskerspirene*, er etter rådets vurdering eksempler på kvalitets-tv for barn i 2003.

Når det gjelder TV 2s tilbud til ungdom, vil rådet fortsatt etterlyse flere innslag av analytisk og fordypende karakter for ungdomsgruppen, samt en større variasjon av tema og perspektiv som ungdom er opptatt av. I fjorårets rapport trakk rådet frem det etablerte magasinprogrammet *Sone 2* på ettermiddagen, som en utmerket programflate for å reflektere et mangfold av ungdomsidentiteter. Rådet ser derfor med bekymring på at dette programmet er tatt av sendeplanen i 2004, uten at TV 2 har lagt frem planer om hvilke program som skal erstatte dette faste tilbudet. Rådet mener det nye kravet i konsesjonsvilkårene om ”jevnlige norskspråklige sendinger for unge” (jf § 3-3 punkt 4) sett i sammenheng med det overordnede kravet til TV 2s sendinger om ”tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori” (jf § 3-2 bokstav a), tilsier at tilbudet skal ha en viss kontinuitet og bredde. En slik forståelse er helt i tråd med rådets presisering av kriteriene for å vurdere allmennkringkasternes programtilbud, og har ligget til grunn når rådet, med kritikk av et noe ensidig fokus på presentasjon av musikkvideoer og lett drama, har etterlyst større variasjon innenfor eksempelvis ungdomstilbudet.

b) Representasjon

I tråd med vurderingen av hvordan TV 2 oppfyller kravet til variert publikumshenvendelse, vil rådet fortsatt etterlyse en større representasjon av etniske, kulturelle og religiøse minoriteter utenfor den ordinære nyhetsdekningen. Rådet finner fortsatt at TV 2 bidrar generelt til stor grad av representativitet gjennom høy andel av nyheter og program om samfunnsspørsmål, men for å kunne reflektere det reelle sosiale og kulturelle mangfoldet Norge i dag rommer, er det viktig å gi et så differensiert bilde som mulig.

3. *Daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt*

Når nyhets- og aktualitetsdekningen anses å være et viktig kriterium i vurderingen av programtilbudet, er det fordi det å opplyse folk slik at de kan bli aktive samfunnsborgere og delta i den offentlige debatten om viktige saker, står sentralt i allmennkringkasteroppdraget. Gjennom åtte daglige nyhetssendinger på hverdager (som ble utvidet til ti i 2004), eget nyhetsmagasin på lørdag, daglige sportsnyheter samt egne underholdningsnyheter fem dager i uken, mener rådet TV 2 fortsatt innfrir dette kravet på vesentlige områder. TV 2s aktualitets-, debatt- og dokumentartilbud bidrar også i høy grad til dette.

Vurderingen av dette kravet har imidlertid også en kvalitativ side, og her mener rådet at det fortsatt er mangler på områder som har betydning for graden av oppfyllelse. Rådet har i flere rapporter etterlyst større bredde og dybde i dekningen av både internasjonale forhold og kultur. Som rådet kommer nærmere inn på i punkt 4 a) nedenfor om kultur, ser rådet flere positive tiltak når det gjelder norske kulturprogrammer i 2003. Rådet er imidlertid opptatt av at nasjonal kultur og identitet avhenger av og skapes i møte med internasjonale strømninger. Nye kulturprogram til tross, er det fortsatt for lite fokus på internasjonale perspektiv. Når det gjelder nyhetsdekningen mener rådet å registrere en tendens til punktbelysning av det som skjer nå fremfor strukturbelysning og kontekst. Rådet mener det i vår globaliserte verden blir stadig viktigere å forstå bakgrunnen for hvorfor ting skjer, og at allmennkringkasterne har et særlig ansvar for å bringe slik informasjon. Det internasjonale perspektivet, og da særlig bakgrunnsstoff og analyse, gis etter rådets oppfatning for liten oppmerksomhet i programtilbudet til flere av allmennkringkasterne, jf noe som drøftes nærmere i del II om allmennkringkastingens status og fremtidige utfordringer.

4. *Styrking av norsk språk, identitet og kultur*

a) *Språk*

Rådet har i de siste års rapporter på generelt grunnlag bedømt spredningen på dialekter og målformer som god, spesielt i nyhetsprogrammene. TV 2 har ikke ført målstatistikk, men har uttrykt at det er et mål for kanalen å ha *”en sunn fordeling mellom målformene”* og at medarbeiderne oppfordres til å bruke sin egen dialekt. I programrapporten for 2003 går det i tillegg frem at TV 2 legger *”stor vekt på at både bokmål og nynorsk skal være representert i nyhetssendingene”*. De nye konsesjonsvilkårene setter ikke bestemte kvoter for bokmål og nynorsk, men styrker etter rådets syn behovet for en form for registrering som kan dokumentere den faktiske spredningen av målformene.

De nye konsesjonsvilkårene krever at TV 2 skal ha egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkningen, og at disse som hovedregel skal være på samisk. I tråd med dette kravet tilrettela TV 2 åtte sendinger på samisk i 2003. Rådet mener dette eksplisitte kravet gir grunn til å forvente at TV 2 vil styrke det samiske språkets representasjon i kanalen, jf rådets vurdering under punktet om publikumshenvendelse ovenfor.

b) Identitet

Den norskspråklige andelen av TV 2 s sendeflate økte fra 55,5 prosent i 2002 til 60,2 prosent i 2003. Kravet om at minst halvparten av sendingene skal være norskspråklige er således innfridd. Rådet mener TV 2, med sin omfattende nyhets- og aktualitetsdekning samt vesentlig satsing på samtidsdokumentarer og norske dramaserier i populære formater, bidrar til å reflektere og styrke former for norsk identitet. Med henvisning til at TV 2s intensjoner om å styrke andelen norskspråklige produksjoner er nedfelt i de nye konsesjonsvilkårene, hadde rådet i fjorårets rapport en forventningsfull holdning til hvilke typer program TV 2 ville utvikle. Økningen i 2003 skyldes i følge TV 2 i hovedsak at innkjøpt drama på formiddags- og ettermiddagstid ble erstattet av norske gameshow. TV 2 anslår at norskandelen vil "ligge stabilt rundt 55 prosent de nærmeste årene" (TV 2s programrapport 2003, s 22).

Rådet har merket seg at de nye konsesjonsvilkårene til TV 2 ikke setter krav om tilrettelegging av sendinger på andre minoritetsspråk enn samisk, men at TV 2 skal ha egne program eller programinnslag for etniske minoriteter. I lys av det hovedfokus TV 2 selv uttrykker å ha på å vinne tilbake seerandeler i det kommersielle markedet, og det incentivet som her ligger til å satse på underholdningskonsepter, ønsker rådet å minne om det mangfold av identiteter som det flerkulturelle Norge rommer, jf også drøftingen under punktet om genremangfold ovenfor. Rådet fastholder at TV 2 fremdeles har ubrukt potensial i sin programvirksomhet når det gjelder å fremstille det reelle mangfoldet (etnisk, kulturelt etc) i den norske befolkningen. Rådet har sett eksempler i TV 2s norske dramaserier som har inkludert slike temaer, og mener dette er positive bidrag.

Oversikten over TV 2s programtilbud fordelt på opphavsland viser at produksjoner fra USA, som tidligere, dominerer med hele 26,7 prosent. Andelen har gått noe tilbake, men ligger fortsatt over det dobbelte av andelen europeiske produksjoner (norske produksjoner ikke iberegnet). Sverige, Danmark, Tyskland og Frankrike er alle representert med under én prosent. Rådet mener TV 2 med fordel kunne hente flere av de utenlandske produksjonene i land utenfor det angloamerikanske språkområdet.

c) Kultur

Rådet mener TV 2 på flere viktige områder bidrar til å styrke norsk kultur, ikke minst gjennom egen virksomhet og en vesentlig satsing på norsk dramaproduksjon gjennom egne serier. I tråd med det som er sagt under punktet om genremangfold ovenfor, mener rådet det er rom for en større bredde i format og genrer innenfor serie- og dramatilbudet i TV 2.

TV 2 bidrar også i 2003 positivt til spredning av norsk filmkunst, blant annet gjennom å sette norske kortfilmer og spillefilmer på sendeplanen, og gjennom økonomisk støtte til norske filmproduksjoner gjennom ulike prosjekter.

Rådet anser at kultur som aktualitet får en rimelig god dekning gjennom nyhetsmagasinet "Absolutt Underholdning", som sendes fem kvelder i uken, magasin- og aktualitetsprogram som "God morgen, Norge!" og "God kveld, Norge!". Rådet har etterlyst den mer fordypende dekningen av kunst og kultur, og at kulturen presenteres som eget tema. I 2003 sendte TV 2 fire nye programmer i serien *Arena* og flere enkeltstående norske kulturprogrammer, som omhandlet svært ulike kulturuttrykk. Videre var programmet *Mens vi venter på Operaen* en positiv nyskaping i 2003. Programmet hadde et bredt perspektiv på kultur, og var basert på

gjester i studio og reportasjer. Rådet mener programmet med fordel kunne vært plassert i mer sentral sendetid. Det er etter rådets vurdering imidlertid grunn til å bemerke at dette kulturprogrammet fikk en meget kort levetid på kanalen. *Mens vi venter på Operaen* hadde premiere i oktober 2003, og ble tatt av sendeplanen allerede etter to sesonger. Rådet vil derfor fremdeles mene at forekomsten av analytiske, kritiske og fordypende perspektiv er lavere enn ønskelig og at det er behov for et større fokus på kulturen som et eget tema, ikke bare som en aktualitet, i TV 2s kulturdekning.

I tråd med vurderingen under punktene om publikumshenvendelse og nyhetsdekning ovenfor, er rådet opptatt av at norsk kultur skapes i møte med internasjonale strømninger. Dette perspektivet er også ivaretatt i de nye konsesjonsvilkårene, som forplikter TV 2 til å ha "egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv". Rådet mener den internasjonale kulturdekningen i TV 2 i liten grad preges av de smalere og tyngre kunst- og kulturuttrykkene. Det åpenbare fokuset er populærkulturen.

5. Redaksjonell uavhengighet og medieetikk

Rådet har heller ikke i 2003 hatt midler til å gjennomføre spesifikke undersøkelser på dette området, og anser ikke at det har grunnlag for å vurdere om kanalen innfrir dette kravet. Rådet har merket seg at TV 2 har både en egen Etikkplakat og et Etikkutvalg for håndtering av spørsmål på dette feltet.

7. Allmennkringkastingstilbudet 2003

Rådet vurderer det samlede norske allmennkringkastingstilbudet som i all hovedsak godt, men mener samtidig at tendensen til bredere målgruppeinnretning i programflateleggingen representerer en utfordring for alle allmennkringkastingskanalene. Denne tendensen er problematisk i forhold til innfrielsen av kravet om at sendingene skal inneholde en variert programmeny, hvor det veksles mellom programmer som i prinsippet er vendt til alle eller de fleste over en viss alder og programmer som har et smalere publikumspotensial. Rådet mener å se tendenser til at tyngre og/eller smalere innrettede programmer i økende grad viker plass for lettere og bredere anlagte programmer. Tendenser kan spores både når det gjelder vektingen av ulike programkategorier i det samlede tilbudet og plasseringen av de ulike programtypene i henholdsvis perifere og mer sentrale tider i sendeskjemaet.

Nedenfor følger en oppsummering av rådets vurderinger av fjorårets programvirksomhet i NRKs radiokanaler, P4, NRKs tv-kanaler og TV 2 i forhold til prinsippene for allmennkringkasting.

Radiokanalene

NRK P1

P1 er i hovedsak innrettet på et bredt publikum. Rådet har vært opptatt av at den brede målgruppeorienteringen ikke skjer på bekostning av det mangfoldet av genrer som rådet har ment at P1 fremdeles byr på. Manglende rapportering av innholdet i de sammensatte flatene og distriktssendingene i P1 har gjort det vanskeligere å vurdere utviklingstendenser på et mer detaljert og konkret nivå. Magasinformatet har en sterk posisjon i P1, både i distriktssendingene og i sendingene for øvrig. For at den tematiske og genremessige bredden i programtilbudet skulle reflekteres i statistikken, har rådet ment at NRK burde rapportere på innslagsnivå.

Fra og med 2002 opererte programstatistikken for P1 med en egen kategori for ”Regionale sendinger”, noe som førte til en viss forskyvning i fordelingen mellom de øvrige kategoriene. Blant annet ble musikkandelen i den øvrige sendeflaten redusert betydelig. Dette må imidlertid sees i forhold til at musikk har en sentral plass også innenfor de regionale sendingene, uten at dette gjenspeiles i statistikken. Programstatistikken bekrefter likevel at programtyper med bred publikumsappell står sentralt i P1. De to største programkategoriene ”Musikk” og ”Underholdning” utgjør til sammen vel halvparten av programtilbudet, og innenfor musikktilbudet er det genrene ”- *lett musikk, pop og rock*” som dominerer med 23 av 30 prosent. Når kategorien ”Underholdning” har økt med hele fire prosentpoeng fra 2002 til 2003 (fra 17 til 21 prosent), bidrar dette til å bekrefte kanalens lette profil.

At kategorien ”Nyheter” har en relativt sterk posisjon står ikke i noe motsetningsforhold til den brede målgruppeorienteringen i P1. Samtidig byr program innenfor kategoriene ”Nyheter” og ”Samfunnsspørsmål” tradisjonelt på analytiske, kritiske og fordypende perspektiv, og bidrar derfor til innfrielse av et sentralt allmennkringkastingskriterium som solid og løpende dekning av viktige samfunns- og kulturspørsmål. Rådet mener imidlertid den store andelen musikk og den generelt lette underholdningsprofilen er tendenser som på sikt kan være problematisk for innfrielsen på dette punktet.

Når det gjelder dekningen av internasjonale forhold, utenom de temaer som tradisjonelt dekkes i de ordinære nyhetssendingene, mener rådet den bør styrkes.

Det at P1 i hovedsak er vendt mot brede publikumsgrupper medfører at det ikke er mange program som er vendt mot det man vanligvis forbinder med begrepet smale grupper og at representasjonen av visse grupper er mindre enn ønskelig. Rådet mener P1s brede nyhets- og aktualitetsdekning og omfattende regionale sendinger bidrar til styrking av norske identiteter, men finner svakheter ved publikumshenvendelsen til ulike etniske og religiøse minoriteter.

P1s posisjon som den kanalen som har høyest lytteroppslutning, gjør etter rådets syn kanalens forhold til allmennkringkastingskriteriene svært viktig. Rådet har ment at en bred allmennkanal av P1s type bør ha et tilbud til barn og unge og ser positivt på at NRK etablerte et daglig barnetilbud i kanalen i 2003.

NRK P2

P2 byr på et mangfold av genrer og tema, og har et bredt og variert fokus på kulturlivet. P2 fremstår som den kanalen som i størst grad behandler kulturen som eget tema, og har en bredde i emneområder og programformater. P2 inkluderer i økende grad populærkulturelle tema i sendingene, men har fremdeles sitt tyngdepunkt i det såkalt finkulturelle stoffet.

Rådet mener P2 har utmerket seg som den kanalen som i størst utstrekning anlegger analytiske, kritiske og fordypende perspektiv i sine sendinger. I tillegg til et solid nyhets- og aktualitetstilbud, sender P2 en rekke fakta- og informasjonsprogrammer innenfor sentrale stoffområder som samfunn, kultur og vitenskap.

Til tross for en variert programmeny, fører P2s klare målgruppeinnretning til at mange av kanalens programmer styres utenom de store publikumsgruppene. Rådets inntrykk er at P2 til tross for en god dekning av etniske tema, har relativt få program som henvender seg spesielt til ulike minoritetsgrupper. Med unntak av det ukentlige tilbudet til kvener i Finnmark, Troms og deler av Nordland, er samisk det eneste minoritetsspråklige tilbudet i P2. Rådet har etterlyst en bredere dekning av minoriteter i kanalen.

Rådet ser positivt på at NRK har et tilbud til barn i den bredest anlagte radiokanalen P1, men understreker at dette ikke fritar P2 fra kravet om tilbud også til denne publikumsgruppen.

NRK P3

I NRKs trekanalsystem er Petre profilert og rettet mot ungdom. NRKs målgruppeinnretning av radiokanalene medfører at det ikke finnes noe spesifikt tilbud til ungdom i P1 og P2. Rådet er derfor opptatt av at kanalen i sitt tilbud henvender seg bredt og ivaretar interessene til ulike deler av denne målgruppen. Petre synes å nå brede ungdomsgrupper med sentrale deler av programtilbudet, men rådet finner det ikke sannsynliggjort at Petre inkluderer temaer og programmer som henvender seg til ungdomsgrupper med spesielle interesser eller ulike språklige minoriteter.

Målgruppeinnretningen gjør også Petres forhold til kriteriet om solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål for ungdom svært viktig. Det samme gjelder forekomsten av program som byr på fordypning og analyse. Rådet er derfor kritisk til den relative nedgangen i programkategorier som tradisjonelt inneholder slike temaer og perspektiver, og stiller seg tvilende til om den internasjonale dekningen er på et tilfredsstillende nivå.

Rådet har understreket at genrebredde er en nødvendig forutsetning også for at en allmennkringkastingskanal for ungdom kan sies å innfri allmennkringkasteroppdraget. Rådet har forståelse for at musikkgenren står sentralt i en radiokanal som er rettet mot ungdom, men mener musikkandelen i Petre er så høy at den nødvendigvis begrenser rommet for andre genrer. Musikk utgjør 64 prosent av sendetiden. I tillegg er ni prosent av programvirksomheten viet til programkategorien ”- om musikk”. Når musikken står så sentralt i programtilbudet stilles det i et allmennkringkastingsperspektiv krav til et mangfoldig musikktilbud. Statistikken viser imidlertid at hele 45 av de 64 prosentene er konsentrert om ”Pop/rock”. Rådet mener Petre bør reflektere at det finnes ungdom som er utøvere av og interessert i musikktyper som eksempelvis klassisk musikk og jazz. Rådet ser positivt på

Petres bidrag til å fremme ungt og nyskapende norsk musikkliv gjennom presentasjon av nye, usignerte norske musikk talenter gjennom programmet *Ukas urørte*.

Generelt kan det sies at gjentatte endringer i rapporteringen av programtilbudet i Petre har gjort det vanskelig å vurdere utviklingstrekkene på et mer detaljert og konkret nivå. Eksempelvis medførte ny rapportering for 2003 at sentrale stoffkategorier som "Samfunnsspørsmål" og "Kunst, kultur og medier" ikke lenger er med i statistikken. De nye kategoriene "Aktualiteter", "- om film" og "pop-kultur" dekker trolig deler av de nevnte stoffområdene, men det faktum at NRK ikke har rapportert etter de samme kriteriene som for sine øvrige radiokanaler gjør at rådets vurderingsgrunnlag ikke har vært tilfredsstillende.

P4 Radio Hele Norge

P4 har i hovedsak en bred målgruppeinnretning. Sendingene domineres av lange, sammensatte flater med blandet innhold, eller såkalt magasinformat. Rådet har inntrykk av at P4 har en begrenset genrebredde både på program- og innslagsnivå, men ser positivt på at P4 de to siste årene har benyttet en variasjon av generer innenfor barnetilbudet.

Den høye musikkandelen bidrar klart til å begrense rommet for bredde i generer og tema samt for fordypning og analyse. Rådet er derfor kritisk til at musikkandelen har økt med åtte prosentpoeng fra 2002 til 2003, og vil understreke at denne tendensen er svært problematisk for kanalens innfrielse av allmennkringkastingsforpliktelsene. I 2003 utgjør verbalinnslagene kun 29 prosent av sendetiden. P4 forklarer i hovedsak økt musikkandel med nytt ungdomsprogram som sendes på kveldstid. Rådet er ikke uenig i at musikk er en viktig redaksjonell del av en sending rettet mot ungdom, men stiller seg tvilende til at P4 tilbyr et godt og variert tilbud til ungdom med en slik betydelig økning av musikkomfanget.

P4s musikktilbud er fortsatt konsentrert om lettere musikkgenrer, som tradisjonelt har appell i brede publikumsgrupper, og da spesielt popmusikk. De smalere musikkuttrykkene er etter rådets vurdering ikke tilstrekkelig representert. Rådet ser positivt på at P4 bidrar til å styrke norsk kultur ved å spille norsk musikk i sine sendinger, og at flere av programmene om norsk musikk og norske artister byr på større grad av fordypning.

Det at P4 i hovedsak er vendt mot brede publikumsgrupper medfører at det ikke er mange program som er vendt mot det man vanligvis forbinder med begrepet smale grupper og at representasjonen av visse grupper er mindre enn ønskelig. Rådet mener P4s tilbud til barn i 2003 er både tematisk og genremessig tilfredsstillende. Likeledes ser rådet positivt på at daglige nyhetssendinger på samisk opprettholdes innenfor sentrale sendetider. I kravet om sendinger for ulike minoritetsgrupper ligger det også et formål om å synliggjøre disse gruppene i forhold til kultur og samfunnsliv generelt. Rådet mener derfor implementeringen av minoritetstemaer og -perspektiver i mer bredt sammensatte programflater er like viktig for oppfyllelsen av dette kravet. Rådet er kritisk til at programsatsninger når det gjelder flerkulturelle temaer har fått kort levetid på kanalen, og at tilsvarende programmer ikke ble programsatt i 2003. Rådet mener dekningen i de sammensatte flatene bør utvides, og egne program få mer sentrale sendetidspunkter.

P4s nyhets- og aktualitetsprogrammer holder etter rådets vurdering et tilfredsstillende nivå. Når det gjelder dekningen av samfunns- og kulturstoffet utenom ordinære nyhetsprogram er det imidlertid fremdeles svakheter. Dette gjelder særlig dekning av internasjonalt stoff,

herunder kultur og utenriksstoff. Rådet mener P4 burde gi større rom for den fordypende dekningen innenfor disse stoffområdene.

Fjernsynskanalene

NRK1

NRK1 har generelt en god tematisk og genremessig bredde i tilbudet. NRK1 er den kanalen som fremstår med det mest omfattende og brede tilbudet til barn og unge.

Rådet mener NRK1 innenfor programtilbudet som helhet fremdeles balanserer den brede appellen godt i forhold til det tilbudet som gis til spesifikke grupperinger, men har merket seg utviklingstendenser som på sikt kan representere problemer for innfrielsen av allmennkringkastingsforpliktelsene. NRK1 er i beste sendetid hovedsakelig vendt mot brede publikumsgrupper, med fokus på underholdnings- og faktaprogrammer. Rådet er opptatt av at bredden av publikumsgrupper har rett på et programtilbud innenfor prime time. Når dette sees i sammenheng med de siste årenes økning i det samlede drama- og underholdningstilbudet og tilsvarende reduksjon av andelen ”Samfunnsprogram”, mener rådet det er grunn til å reise spørsmål om retningen i programvirksomheten til den offentlige allmennkringkasteren NRK.

NRK1s omfattende nyhets- og aktualitetsdekning bidrar til å innfri kravet om en solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturforhold. Nedgangen i kategorier som ”Samfunnsprogram” må anses problematisk i forhold til innfrielsen av kravet til analytiske, kritiske og fordypende perspektiv, og bekrefter bildet av en formidling hvor de harde nyhetene og dagsaktuelle konfliktene dominerer. Rådet mener NRK har et særlig ansvar for å opplyse og informere om bakgrunnen for hvorfor ting skjer, og er særlig opptatt av at analytiske, kritiske og fordypende perspektiv i utenriksdekningen ikke reduseres.

NRK1 har en god bredde i kulturformidlingen, men også her mener rådet å registrere en tendens til at den mer fordypende kulturdekningen i NRK1 viker plass til fordel for mer bredt anlagte underholdningsformat.

Rådet mener NRK har et særlig ansvar i forhold til de forpliktelser Norge har i forhold til ulike minoritetsgruppers mulighet for å ytre seg og være representert i mediene, og har følgelig vært kritisk til reduksjonen av tilbudet de senere år. Gjennom produksjoner fra NRK Sámi Radio har NRK1 etter rådets vurdering et gjennomgående godt tilbud til denne gruppen, men mener fortsatt at det kan utvikles med flere format. Det egne tilbudet til andre minoritetsgrupper består av det ukentlige programmet *Migrapolis*, og NRK har på tross av gjentatte oppfordringer fra rådets side ikke utvidet tilbudet.

Rådet mener det er svært viktig at den store minoritetsgruppen hørselshemmede kan få med seg nyheter og samfunnsdebatt, og mener NRK bør kunne presentere en plan for å gjøre tilbudet tilgjengelig for denne gruppen.

NRK2

Etter noen år med positiv utvikling i bredden av tema og genrer i NRK2, mener rådet at det som kan kalles *underholdningsprogrammene* andel av programtilbudet er blitt så stort at det begrenser rommet for andre genrer. Sett i forhold til den seneste utviklingen i NRK1, hvor det også har vært en betydelig økning i underholdnings- og dramatilbudet, vitner programstatistikken om en utvikling i NRKs samlede fjernsynstilbud hvor genrer som er viktig for oppfyllelsen av selskapets allmennkringkasteroppdrag ikke har den utbredelsen de burde ha.

Andelen programmer innen "Undervisning" har gått fra åtte prosent i 1998 til 0 prosent. Rådet har forståelse for at programformat vil endres over tid, men er opptatt av at informasjons- og opplysningsoppdraget ivaretas. Når programstatistikken samtidig avdekker en betydelig nedgang i andre kategorier som "Nyheter", "Samfunnsspørsmål", "Kunst, kultur og medier" og "Vitenskap", mener rådet utviklingen er problematisk. Rådet er også kritisk til reduksjonen i programmer innenfor disse kategoriene fordi de har betydning for innfrielsen av kravet til analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i sendingene. NRK2s samfunns- og aktualitetstilbud byr fremdeles på disse perspektivene, men den relative utbredelsen av programmer som ivaretar kravet til solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål er på vikende front på grunn av *underholdningsprogrammene* dominerende inntreden i sendeflaten.

I rådets første vurderinger av NRK2 ble det satt fokus på kanalens bidrag til å styrke norsk kultur og identitet ved en omfattende og god dekning av norsk kulturliv samt at kanalen utmerket seg med formidling av alternative uttrykk og eksperimentelle format. Kanalen utmerket seg også med et sterkt internasjonalt perspektiv i sendingene. På bakgrunn av det som er sagt om vektingen av tema og genrer i programtilbudet ovenfor mener rådet NRK2s programtilbud nå er vesentlig svekket på disse områdene. Rådet vil imidlertid fremheve det positive i at NRK bruker tv-mediet aktivt til å markere film som en sentral kulturytring gjennom et variert, kvalitativt filmtilbud.

Utviklingen i NRK2s programtilbud har etter rådets syn ført til en mindre variert publikumshenvendelse. Rådet mener tilbudet til minoriteter klart bør styrkes. NRK2 har fortsatt ikke et samisk tilbud. Den unge profilen befestes gjennom tung satsing på utprøving av interaktive formater som i første rekke har den yngre delen av publikum som målgruppe.

TV 2

TV 2 har et mangfold av genrer og tema i sine sendinger. Rådet har imidlertid i samtlige rapporter påpekt at dramatilbudet og *underholdningsprogrammene* utgjør en så stor del av sendeflaten at det begrenser rommet for andre genrer. Visse tema har også fortsatt for liten plass i sendeskjemaet. Når disse tendensene vedvarer og TV 2 selv uttrykker behov for å endre sendeskjemaet for å "vinne tilbake seerandeler primært i det kommersielle markedet" (TV 2 Gruppens Årsrapport 2003, s 23), mener rådet dette tegner et bilde av en utvikling hvor seeropplutning og behovet for å tiltrekke seg kommersielt attraktive målgrupper vil kunne overstyre viktige prinsipper og mål med allmennkringkasteroppdraget.

Rådet aksepterer at et sentralt mål for en reklamefinansiert kanal er å skape størst mulig publikumsopplutning, og at det i dette ligger sterke incentiver til en bred

målgruppeinnretning i programtilbudet. Som allmennkringkaster har imidlertid TV 2 bestemte forpliktelser overfor smalere grupper, også formulert i konsesjonsvilkårene i krav om egne program for ulike minoritetsgrupper. Når rådets forventning om en opptrapping av det samiske tilbudet i 2003 ikke er innfridd skyldes det delvis at det ikke har skjedd en økning i egne program om og for den samiske befolkningen, men særlig at det ikke kan spores en økt inkludering av samiske perspektiv i andre programtyper. Når det gjelder egne program for etniske minoriteter ble det sendt to dokumentarer og nye utgaver av programmet *Gull, røkelse og Mekka*, som omhandler minoritetsreligioner i Norge. Rådet har ment at egne program og innslag er viktige for oppfyllelsen av kravet, men vel så viktig er det at TV 2 bidrar til en differensiert fremstilling av minoriteter og inkluderer minoritetsperspektiv og representasjon av minoriteter i den generelle programvirksomheten. Rådet mener TV 2 fortsatt ikke innfrir dette kravet.

Rådet mener TV 2 bør presentere en tidsplan for etablering av et system for direkteteksting, slik at hørselshemmede kan få med seg viktige programtilbud som nyheter og samfunnsdebatt.

TV 2s tilbud til barn har hatt en positiv utvikling de siste årene, og rådet ser positivt på flere norske produksjoner i barnetilbudet. Når det gjelder TV2s tilbud til ungdom, vil rådet fortsatt etterlyse flere innslag av analytisk og fordypende karakter samt en større variasjon av tema og perspektiv som ungdom er opptatt av. Rådet er kritisk til at TV 2 har fjernet den etablerte magasinflaten på ettermiddager, uten at det er lagt frem planer om et alternativt tilbud. Rådet mener det nye kravet i TV 2s konsesjonsvilkår om *jevnlige* norskspråklige programmer for denne gruppen sett i sammenheng med det overordnede kravet om tematisk og genremessig bredde tilsier at tilbudet skal ha en viss kontinuitet og bredde. Kunnskapsprogrammet *Klisterhjerne* bidrar til å øke den tematiske bredden i barne- og ungdomstilbudet, likeledes er det positivt at TV 2 inkluderer tema som er relevante for barn og unge i sitt dokumentartilbud. For øvrig består TV 2s løpende tilbud til ungdom i stor utstrekning av drama- og underholdningsprogrammer.

TV 2s nyhets- og aktualitetsdekning, herunder dokumentar- og debattprogrammene, bidrar til å oppfylle kravet til solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål. Rådet etterlyser imidlertid fortsatt større bredde og dybde i dekingen av internasjonale forhold, og et større fokus på bakgrunnsstoff og analyse.

Rådet har i flere år vært kritisk til at dekingen av kunst og kultur i TV 2 i liten grad preges av kritiske og fordypende perspektiv. Kultur som aktualitet får en rimelig god deking gjennom ulike magasinprogram i kanalen. Rådet har derfor etterlyst flere program som presenterer kulturen som eget tema. Den positive ansatsen til å presentere kulturen som eget tema og anlegge flere fordypende perspektiver på kulturen i 2003, fremstår imidlertid som så sporadisk og begrenset at rådet mener TV 2s kulturtilbud fremdeles er mindre mangfoldig enn ønskelig.

Vedlegg 1:

Rådets forslag til kriterier for evaluering av allmennkringkasting

- 1. Sendingene skal kunne mottas av hele befolkningen.*
- 2. Sendingene skal inneholde en variert programmeny med program for såvel brede som smale lytter/seergrupper, herunder barn og unge, den samiske befolkningsgruppe, etniske og andre minoriteter.*
- 3. Det skal være daglige nyhetssendinger og solid, løpende orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt.*
- 4. Allmennkringkastingsprogrammene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.*
- 5. Allmennkringkastingskanalene skal ha redaksjonell selvstendighet.*

PRESISERINGER

Kriterium 1:

Dette kriteriet innebærer at full geografisk dekning skal være målet for alle kanaler. Allmennkringkasting skal være et tilbud til hele befolkningen. Graden av oppfyllelse av kravet fremgår av faktisk dekningsprosent og eventuelle planer for økning av denne.

Kriterium 2:

Med “variert programmeny” siktes det til:

(a) *Genremangfold:* Programflatene skal være sammensatt av ulike *typer* programmer, eventuelt programinnslag. Rene musikkflater, med eller uten bilder, er for eksempel åpenbart ikke allmennkringkasting, heller ikke 24-timers nyhetssendinger. Det skal både i radio og TV veksles mellom nyheter, aktualiteter, musikk, underholdning, samtaleprogram, dokumentar/reportasje etc.

(b) *Tematisk mangfold:* Alt fra hverdagsnære til sentrale offentlige saker, kultur og livssynsspørsmål skal være representert.

(c) *Fordypning:* Analytiske, kritiske og fordypende perspektiv må være til stede.

Med “brede og smale seer/lyttergrupper” menes det:

(a) *Publikumshenvendelse:* En variasjon i publikumsorientering som ligger innbakt i genre- og temamangfoldet. Det innebærer et krav om veksling mellom programmer som i prinsippet er henvendt til alle eller de fleste over en viss alder og programmer som er vendt til spesielle alders- eller interessegrupper (i betydningen “med spesielle interesser”). De “brede” programmene tenkes som “brede” enten fordi de omhandler forhold man mener i prinsippet angår alle, eller fordi de har et innhold man ut fra formodninger og viten om kulturell smak mener vil falle i smak hos et flertall eller i alle fall en stor del av befolkningen. “Nisjeprogram” er sendinger/innslag der publikumspotensialet kan være begrenset.

(b) *Representasjon*: Det avgjørende er at det reelle sosiale og kulturelle mangfoldet i befolkningen er reflektert i rimelig grad, altså at retten til representasjon i offentligheten for diverse sosiale og kulturelle grupper, verdier og interesser er ivaretatt. Dette innebærer også et krav om sendinger med samisk språk.

For at kravene ovenfor skal være meningsfulle, må mangfoldet i programtyper og publikumsorienteringer også finnes innen henholdsvis radio- og TV-mediens sentrale sendetider.

Kriterium 3:

Dette kravet innebærer en løpende grundig orientering og analyse av viktige samfunns- og kulturspørsmål, såvel nasjonale som internasjonale. Slik skal allmennkringkastingen bidra til at folk har et godt grunnlag for selvstendig tenkning og handling som samfunnsmedlemmer. Vurderingen av hvordan dette kravet tilfredsstilles har både kvantitative og kvalitative dimensjoner.

Kriterium 4:

(a) Styrking av norsk språk må først og fremst innebære at det tas videst mulig i bruk, i alle dets former: bokmål, nynorsk og dialekter - men også i ulike stil-leier. Det tradisjonelle kravet om 25 prosent nynorskandel i NRK er en påminnelse om nynorskens hevd på en rimelig representasjon. I henhold til kravet i punkt 2 skal det også være sendinger på samisk.

Klar og tydelig tale hos programmedarbeidere er et selvfølgelig krav til riksdekkende kringkasting.

(b) Å styrke norsk identitet må i stor grad dreie seg om å fremme bevisstheten om det mangfold av identiteter og livsformer Norge nå rommer. Dessuten er en bredest mulig dekning av internasjonale forhold med kulturimpulser fra ulike deler av verden viktig som bidrag til økt bevissthet om hva det vil si å være innbygger i Norge.

(c) Å styrke norsk kultur må primært dreie seg om å styrke kulturlivet i Norge ved å ta det i bruk i programvirksomheten. Allmennkringkastingskanalene skal samlet sett ta hele kulturlivet i bruk. Både høyt og lavt, lokalt og nasjonalt, etnisk norsk og "unorsk", og med åpning for varierte uttrykk. Her må det imidlertid være rom for ulik profilering av kanalene, for eksempel med hensyn til hovedtyngden i deres musikktilbud. Minst 50 prosent av førstegangssendingene skal være produsert i Norge, jf. punkt 6 i TV2s konsesjonsvilkår som stiller krav om 50 prosent norskprodusert stoff innen utløpet av konsesjonsperioden.

Kriterium 5:

Dette er først og fremst et krav om at kringkastingsselskapenes redaksjoner innenfor allmennkringkastingsprinsippenes rammer skal arbeide fritt i forhold til andre mediebedrifter, eiere, offentlige eller private maktsentra.

Den redaksjonelle uavhengigheten er ønskelig av hensyn til ytringsfriheten og kritikk-funksjonene i den offentlige samtalen, altså til grunnleggende demokratiske, journalistiske og medieetiske idealer, som allmennkringkasterne forventes å bestrebe seg på å leve opp til.

Vedlegg 2: Stikkprøvekontroll av *Dagsrevyens* sendinger høsten 2004, innhentet av Jostein Gripsrud, professor ved Institutt for informasjons og medievitenskap ved UiB.

Torsdag 5. august 2004:

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Etterforskning knivdrap. Mannen som er siktet for å ha drept en mann på Oslostrikken sier han ikke husker noen ting fra drapsdagen. 00.35 – 02.40 = 2 min. 5 sek.
3. Gjest i studio: Heidi Bache-Wiig, advokat. 02.40 – 04.10 = 1 min. 30 sek.
4. Psykiatrisk avdeling. Mannen som er siktet for drapet på tirsdag slapp ut fra psykiatrisk avdeling på Ullevål fredag. 04.10 – 06.30 = 2 min. 20 sek.
5. Debatt psykisk helse. Drapet på 17-trikken i Oslo fører til debatt om psykisk helse. 06.30 – 08.40 = 2 min. 10 sek.
6. Gjest i studio: Tor Øystein Vaaland, Rådet for psykisk helse. 08.40 – 10.45 = 2 min. 5 sek.
7. Bondevik om psykiatri. Også statsministeren lover at det skal satses mer på psykiatri i årene som kommer. 10.45 – 12.20 = 1 min. 35 sek.
8. Ultralyd ingen garanti. Lederen i Den Norske Jordmorforeningen advarer folk mot å tro at ultralyd er en garanti for å oppdage misdannelser. 12.20 – 14.25 = 2 min. 5 sek.
9. Gaza-grense stengt. I Gaza har fire norsk-palestinske familier og flere andre som har oppholdstillatelse i Norge blitt stengt inne. 14.25 – 16.45 = 2 min. 20 sek.
10. Fortsatt på flukt. To flukt-biler er funnet etter at tre svenske fanger i går rømte fra et fengsel i Norrtälje i Sverige. 16.45 – 17.00 = 15 sek.
11. Brann Honningsvåg. En mann er død i en boligbrann i Honningsvåg i natt. 17.00 – 17.20 = 20 sek.
12. Guantanamo-høring. Kritikken mot den amerikanske behandlingen av fangene på Guantanamo øker i styrke. 17.20 – 19.20 = 2 min.
13. Jordbærplukking. Bråmodning av jordbær fører til at jordbærbonden taper penger. 19.20 – 20.35 = 1 min. 15 sek.
14. Overgang til sporten. 20.35 – 20.45 = 10 sek.
15. Ber RBK boikotte. Palestinakomiteen i Norge ber Rosenborg om å trekke seg fra kampen mot israelske Maccabi Haifa. 20.45 – 22.10 = 1 min. 25 sek.
16. Svennis' skjebne. En original engelskmann gjør sitt for å påvirke avgjørelsen av landslagssjef Sven Gøran Erikssons skjebne. 22.10 – 23.30 = 1 min. 20 sek.
17. Solberg syk. Petter Solberg føler seg ikke bra for tiden. Han ventes likevel til start når Rally Finland starter senere i kveld. 23.30 – 23.50 = 20 sek.
18. Åtte dager igjen. Om åtte dager tennes OL-ilden i Athen, men arrangørene har langt fra alt klart til den store begivenheten. 23.50 – 25.20 = 1 min. 30 sek.
19. Værmeldingen. 25.20 – 28.10 = 2 min. 50 sek.
20. Oppsummering og takk for nå. 28.10 – 28.45 = 35 sek.

Fredag 6. august 2004:

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Bislett: Knivdrap. Tilbudene for flykninger med sinnslidelser er redusert til tross for løfter om større satsing på psykiatri. 00.35 – 03.10 = 2 min. 35 sek.
3. Gjest i studio: Sverre Varvin, psykiater. 03.10 – 04.45 = 1 min. 35 sek.
4. Bakgrunn: Somalia. Somalia er ett av verdens fattigste land. Lovløshet har preget landet siden det brøt ut borgerkrig på 1980-tallet. 04.45 – 06.30 = 1 min. 45 sek.
5. Gjest i studio: Sverre Vavin, psykiater. 06.30 – 07.10 = 40 sek.
6. Forbud mot kniver. Etter drapet på Oslostrikken tirsdag vil politiet og flere politikere ha forbud mot salg av Rambo-kniver. 07.10 – 09.00 = 1 min. 50 sek.
7. OVDS bedrageri. Fem tidligere og nåværende direktører i Ofotens og Vesterålens Dampskipsselskap er dømt til fengselsstraffer for svindel. 09.00 – 11.10 = 2 min. 10 sek.
8. Bombetrussel. Politi med spesialutstyr og bombehunder gjennomfører nå et tog på stasjonen i Sarpsborg. 11.10 – 11.30 = 20 sek.
9. Flystyrt i Danmark. Sør for København mistet fire menn livet da et småfly styrtet i havet i dag. 11.30 – 11.50 = 20 sek.
10. Miljøvennlig gasskraft. Regjeringen vil satse mer på miljøvennlige gasskraftverk. 11.50 – 15.35 = 3 min. 45 sek.
11. Oljepris. Omsetningen av norsk olje og gass økte med hele 30 prosent i juni, sammenlignet med i fjor. 15.35 – 18.50 = 3 min. 15 sek.
12. Nye kamper i Irak. Tre hundre irakisk opprørere er drept de siste dagene, i følge amerikanske militærkilder. 18.50 – 20.40 = 1 min. 50 sek.
13. Gaze-stripen. Israel har i dag åpnet grensen mellom Gaza og Egypt. 20.40 – 21.00 = 20 sek.
14. Siamesiske tvillinger. De siamesiske tvillingene som ble født i Fredrikstad tirsdag, døde på Rikshospitalet i Oslo i formiddag. 21.00 – 21.20 = 20 sek.
15. Kreftsyke barn til Paris. Et Herkulesfly to i dag med seg kreftsyke barn til Disneyland i Paris. 21.20 – 22.50 = 1 min. 30 sek.
16. Overgang sporten. 22.50 – 23.00 = 10 sek.
17. Rally Finland. Petter Solberg dro til Finland for å vinne, men allerede på rallyets første dag måtte han bryte. 23.00 – 23.30 = 30 sek.
18. Athen-OL. Siren Sundby er Norges største gullhåp i OL som starter om en uke. 23.30 – 25.00 = 1 min. 30 sek.
19. Engelske FA. Kun gode sportslige resultater kan redde jobben til Sven Gøran Eriksson. 25.00 – 26.10 = 1 min. 10 sek.
20. Solskjær opereres. Ole Gunnar Solskjær blir operert i kneet i morgen. 26.10 – 26.30 = 20 sek.
21. Seilskuter. Fem store seilskip tok turen innover Lysefjorden i Rogaland i dag. 26.30 – 27.00 = 30 sek.
22. Værmeldingen. 27.00 – 29.30 = 2 min. 30 sek.
23. Oppsummering og takk for i dag. 29.30 – 30.00 = 30 sek.

Lørdag 7. august 2004:

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Falsk video. En ung amerikaner fikk i dag verdenspressen til å tro at han ble halshugget i Irak. 00.35 – 03.10 = 2 min. 35 sek.
3. Kamper i Irak. Kampene mellom shia-muslimske opprørere og amerikanske styrker har i dag fortsatt for tredje dag på rad. 03.10 – 03.35 = 25 sek.
4. Rettspsykiatri. Tallet på sinnslidende lovbrutere i rettssystemet er mer enn femdoblet siden 1980. 03.35 – 06.10 = 2 min. 35 sek.
5. Asyl helsesjekk. Regjeringen vil gjøre det lettere å fange opp mentalt syke asylsøkere og flykninger enn i dag. 06.10 – 08.35 = 2 min. 25 sek.

6. Lørdagsgjest: Finn Abrahamsen, Politioverbetjent, Oslo Politidistrikt. 08.35 – 14.40 = 6 min. 5 sek.
7. De døves menighet i sorg. De siste dagene har flere hundre ungdommer fra hele landet vært innom De Døves Menighet i Oslo. 14.40 – 15.05 = 25 sek.
8. OVDS bedrageri. Vegdirektør Olav Søfteland vurderer å si opp avtalen som gir Narvik-rederiet OVDS rett til å drive fergevirksomhet. 15.05 – 15.30 = 25 sek.
9. Trafikkulykke. En 16-år gammel jente fra Frosta mistet livet i en trafikkulykke på riksvei 753 i Levanger i morges. 15.30 – 15.50 = 20 sek.
10. Mopedulykker. Det skjer flere mopedulykker nå enn tidligere – og personskadene er alvorligere enn før. 15.50 – 17.40 = 1 min. 50 sek.
11. Partimåling. I en meningsmåling som Sentio-Norstat har gjort går både Høyre og Fremskrittspartiet tilbake. 17.40 – 18.10 = 30 sek.
12. Ulovlig utslipp. Det ble sluppet ut dobbelt så mye råolje og kjemikalier i sjøen i fjor i forhold til året før. 18.10 – 18.35 = 25 sek.
13. Olavsdagene. I 11 dager har byen (Trondheim) feiret Olavsdagene i strålende sommervær, men i kveld setter arrangørene punktum. 18.35 – 21.35 = 3 min.
14. Overgang sporten. 21.35 – 21.45 = 10 sek.
15. IOC skandale. Under en uke før OL i Athen starter rammes IOC av en korrupsjons-skandale. 21.45 – 22.45 = 1 min.
16. Landsskytterstevnet. På Landsskytterstevnet i Sandnes i dag lå to skyttere helt likt for den avgjørende skytingen om kongetittelen. 22.45 – 24.00 = 1 min. 15 sek.
17. Friidrett. Kjersti Tysse Platzer satte i dag ny årsbeste i verden på tre tusen meter kappgang under NM i friidrett i Florø. 24.00 – 24.30 = 30 sek.
18. Rally Finland. Petter Solberg satte i dag verdensrekord i Rally Finland med gjennomsnittsfarten 130,3 kilometer i timen. 24.30 – 24.50 = 20 sek.
19. Tallships Race. Denne helgen er årets hittil varmeste i Sør-Norge, og de første tropenettene er i vente. 24.50 – 25.30 = 40 sek.
20. Værmeldingen. 25.30 – 28.20 = 2 min. 50 sek.
21. Oppsummering og takk for nå. 28.20 – 28.50 = 30 sek.

Søndag 8. august 2004:

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35
2. Kamper i Irak. Kampene i Najaf og i andre irakiske byer har kostet flere hundre menneskeliv. 00.35 – 02.45 = 2 min. 10 sek.
3. Rømlinger tatt. I Sverige er en av rømlingene fra det strengt bevoktede fengselet i Norrtälje pågrepet i dag. 02.45 – 03.10 = 25 sek.
4. Bussvelt Finland. I Finland ble fire mennesker lettere skadet da en norsk buss veltet. 03.10 – 03.25 = 15 sek.
5. Eldreomsorg. Legeforeningen mener mange pleietrengende eldre er blitt feilplassert på omsorgshjem. 03.25 – 05.40 = 2 min. 15 sek.
6. OL og miljø. Det er 5 dager til OL i Athen og den internasjonale olympiske komité får kritikk for å ikke ta hensyn til miljøet. 05.40 – 09.00 = 3 min. 20 sek.
7. Setermat og EU. Turiskforeningen vil lokke flere turister til sine hytter med setermat, men EUs regelverk skaper vanskeligheter. 09.00 – 13.00 = 4 min.
8. Psykiatri og sommer. De som har psykiske problemer har det ekstra vanskelig om sommeren. 13.00 – 15.20 = 2 min. 20 sek.
9. Gabrielsen om psykiatri. Helse- og omsorgsminister Ansgar Gabrielsen sier at det blir forbedringer til neste år. 15.20 – 16.25 = 1 min. 5 sek.
10. Paul Adair er død. Den legendariske brønndreperen Paul "Red" Adair er død. 16.25 – 17.50 = 1 min. 25 sek.
11. Rettsak Grosny. For første gang står en russisk offiser tiltalt for å ha bortført og torturert en tsjetsjensk ungdom. 17.50 – 22.00 = 4 min. 10 sek.
12. Sjøvett. Det har vært strålende vær i store deler av landet i dag og mange nyter været fra båten. 22.00 – 23.00 = 1 min.
13. Overgang sporten. 23.00 – 23.10 = 10 sek.
14. Arvesen i form. Kurt Asle Arvesen er i kanonform før OL og har imponert under Danmark Rundt. 23.10 – 23.50 = 40 sek.
15. Friidrett. NM i friidrett er over og 2 kongepokaler er delt ut. 23.50 – 25.10 = 1 min. 20 sek.
16. Arsenal – Man. United. Arsenal og Manchester United møttes i Community Shield i ettermiddag. 25.10 – 25.35 = 25 sek.
17. Tippeligaen. Bilder fra den 17. runden i Tippeligaen. 25.35 – 27.15 = 1 min. 40 sek.
18. Værmeldingen. 27.15 – 29.50 = 2 min. 35 sek.
19. Oppsummering. 29.50 – ca 30.00 = ca 10 sek.

Mandag 9. august 2004:

1. Introsekvens og hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Irak. I Irak forsetter de kraftige kampene sør i landet. 00.35 – 03.30 = 2 min. 55 sek.
3. Gjest i studio: Espen Barth Eide, avdeling for internasjonal politikk, NUPI. 03.30 – 05.50 = 2 min. 20 sek.
4. Atomulykke i Japan. I Japan er fire mennesker døde etter en ulykke på et atomkraftverk. 05.50 – 07.00 = 1 min. 10 sek.
5. Seljord. En 17-åring fra Agder ble skutt i armen av politiet under en dramatisk pågrep i Seljord i dag tidlig. 07.00 – 08.45 = 1 min. 45 sek.
6. Rettspsykiatri. Debatten rundt norskpsykiatri ble aktualisert etter drapet på Oslostrikken i forrige uke. 08.45 – 11.15 = 2 min. 30 sek.
7. Alkoholavgifter. Statsminister Kjell Magne Bondevik vil stanse avgiftskutt på alkohol i Norden. 11.15 – 13.05 = 1 min. 50 sek.
8. Hærverk på skole. Like før skolestart er Tertnes skole i Bergen utsatt for grovt hærverk. 13.05 – 14.50 = 1 min. 45 sek.
9. Brann i Stavern. Et hus like ved Kysthospitalet i Stavern er totalskadd etter en brann i ettermiddag. 14.50 – 15.05 = 15 sek.
10. Bryllupsforviklinger. Det er ikke alltid de store seremoniene i livet går som planlagt. 15.05 – 17.00 = 1 min. 55 sek.
11. Oslo Jazzfestival. Musikere fra 15 land skal i aksjon når Oslo Jazzfestival går av stabelen denne uken. 17.00 – 19.00 = 2 min.
12. Fotballbråk i Asia. Kinesiske fans tålte ikke tapet mot Japan i Asia-cupfinalen og gikk amok. 19.00 – 20.40 = 1 min. 40 sek.
13. Overgang sporten. 20.40 – 20.50 = 10 sek.
14. Landslagsuttak i fotball. Åge Hareide tok i dag ut troppen til kampen mot Belgia. 20.50 – 22.30 = 1 min. 40 sek.
15. Solskjærs kne til besvær. Fotballkarrieren til Ole Gunnar Solskjær kan i verste fall være over. 22.30 – 23.00 = 30 sek.
16. Athen-OL. Aldri før har det vært brukt så mye penger på sikkerhet under et OL som i Athen. 23.00 – 24.15 = 1 min. 15 sek.
17. Værmeldingen. 24.15 – 28.05 = 3 min. 50 sek.
18. Oppsummering av hovedsaker. 28.05 – 28.40 = 35 sek.

Tirsdag 10. august 2004:

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.30 = 30 sek.
2. Kvoteflyktninger. FN's høykommissær ber om at Norge tar imot dobbelt så mange kvoteflyktninger, eller overføringsflyktninger, som nå. 00.30 – 03.00 = 2 min. 30 sek.
3. Gjest i studio: Raymond Johansen, Generalsekretær i Flykningerådet. 03.00 – 04.40 = 1 min. 40 sek.

4. Trikkedrapet. I dag er det en uke siden trikkedrapet i Oslo. 04.40 – 06.10 = 1 min. 30 sek.
5. På direkten fra Oslo Sentrum: Håvard Heggen. 06.10 – 08.10 = 2 min.
6. Qazi Hussain Ahmad til Norge. En omstridt fundamentalistisk politisk leder fra Pakistan er invitert til Norge denne måneden. 08.10 – 10.00 = 1 min. 50 sek.
7. Prisnedgang. Fra juni til juli falt prisene med 0,1 prosent, mye på grunn av sommersalg på blant annet klær og sko. 10.00 – 10.20 = 20 sek.
8. Barnehage. I Fredrikstad er en barnehageansatt tiltalt for gjentatte seksuelle overgrep mot et barn. 10.20 – 12.00 = 1 min. 40 sek.
9. Båtsikkerhet. I Vestfold samarbeider båtforeningene med politiet – og dette har ført til færre båttyverier. 12.00 – 13.35 = 1 min. 35 sek.
10. Varm dag. Varmen er til plage for mange eldre. 13.35 – 15.10 = 1 min. 35 sek.
11. Bomber i Tyrkia. Flere bomber gikk av nesten samtidig i Tyrkias største by Istanbul i dag morges. 15.10 – 16.30 = 1 min. 20 sek.
12. Kamper i Najaf. Det har i dag igjen vært harde kamper i Najaf. 16.30 – 17.00 = 30 sek.
13. Ny CIA sjef. President Bush har utnevnt ny sjef for etterretningsorganisasjonen CIA, Porter Goss. 17.00 – 17.20 = 20 sek.
14. Jordras i Japan. Japanske eksperter har vært ute for å foreta geologiske undersøkelser etter at den tropiske stormen "Karen" har herjet. 17.20 – 18.00 = 40 sek.
15. Paragliderulykke. En norsk paraglider skal ha omkommet etter et hopp i nærheten av den franske byen Annecy. 18.00 – 18.20 = 20 sek.
16. Tall ships race. Tall ships race ble avsluttet i Stavanger i dag. 18.20 – 20.40 = 2 min. 20 sek.
17. OL-landsbyen. I Athen fikk media i dag se seg rundt i deltakerlandsbyen. 20.40 – 22.25 = 1 min. 45 sek.
18. Overgang til Sporten. 22.25 – 22.35 = 10 sek.
19. Sandvolleyball. Jørre Kjemperud og Vegard Høidalen har som uttrykt mål å ta OL-gull i Athen. 22.35 – 24.00 = 1 min. 25 sek.
20. Athen-OL. En som vil vinne gull i Athen er Kim Collins fra den lille, vestindiske øya, St. Kitts. 24.00 – 24.45 = 45 sek.
21. Varmt i Athen. I Athen har det vært temperaturer opp mot 40 grader i skyggen i dag. 24.45 – 25.50 = 1 min. 5 sek.
22. Værmeldingen. 25.50 – 28.50 = 3 min.
23. Takk for nå. 28.50 – 29.00 = 10 sek.

Onsdag 11. august 2004:

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.30 = 30 sek.
2. Solidaritetsregjering. Løftene fra det Jens Stoltenberg kaller en ny solidaritetsregjering, vil koste minst 24 milliarder. 00.30 – 03.20 = 2 min. 50 sek.
3. Gjest i studio: Jens Stoltenberg. 03.20 – 05.20 = 2 min.
4. Kvoteflykninger. Det er splid mellom regjeringspartiene om hvorvidt Norge skal si ja til å øke tallet på kvoteflykninger neste år. 05.20 – 07.00 = 1 min. 60 sek.
5. Trikkedrapet. 40-åringen som er siktet for trikkedrapet i Oslo forrige tirsdag, er avhørt av politiet i dag. 07.00 – 10.20 = 3 min. 20 sek.
6. Gravferd. Drapsofferet sist tirsdag, 23 år gamle Terje Mjåland, ble begravd i dag, fra Borgestad kirke i Skien. 10.20 – 12.00 = 1 min. 40 sek.
7. Stavanger-ranet. Politiet skal ha sikret viktige spor på båten til Erling Havna, som er siktet for Stavanger-ranet. 12.00 – 12.20 = 20 sek.
8. Savnet i Lyngsalpene. De to finnene som har sittet fast i Lyngsalpene i to døgn, ble reddet ut i formiddag. 12.20 – 14.00 = 1 min. 40 sek.
9. OVDS bedrageri. Etter det NRK erfarer, vil administrerende direktør Trond Strand i rederiet OVDS gå av i morgen. 14.00 – 14.25 = 25 sek.
10. Norges Bank. Norges Bank endret ikke renten i dagens rentemøte. 14.25 – 16.10 = 1 min. 45 sek.
11. Boligpriser. Lav rente bidrar til at det blir bygget flere boliger i Oslo enn noen gang siden 1970-tallet. 16.10 – 18.45 = 2 min. 35 sek.
12. Grunnstiltning. Et 112 meter langt lasteskip gikk på grunn ved Lavik i Høyanger kommune ved Sognefjorden i natt. 18.45 – 19.10 = 25 sek.
13. Kamper i Najaf. I Irak forbereder amerikanske og iranske styrker en sluttoffensiv mot opprørerne i byen Najaf. 19.10 – 20.15 = 1 min. 05 sek.
14. Ikea-katalog. 145 millioner husstander over hele verden får snart en stor fargerik katalog i posten. 20.15 – 22.25 = 2 min. 10 sek.
15. Overgang til sporten. 22.25 – 22.30 = 5 sek.
16. Norsk flaggbærer. I sine 6. olympiske leker har Håvard Steenvåg fått det ærefulle oppdraget med å bære det norske flagget på åpningsseremonien under OL i Athen. 22.30 – 23.30 = 1 min.
17. OL-ild. Ådne Sønderaal løp i dag en 600 meter lang etappe med OL-ilden like ved deltakerlandsbyen. 23.30 – 23.50 = 20 sek.
18. Før mesterligafotball. Rosenborgs motstander i Mesterligaen, Maccabi Haifa fra Israel, har med seg bevåpnede vakter til Norge. 23.50 – 25.00 = 1 min. 10 sek.
19. Tropenatt på Færder. Det er fortsatt varmt i Sør-Norge. 25.00 – 25.25 = 25 sek.
20. Værmeldingen. 25.25 – 28.30 = 3 min. 05 sek.
21. Oppsummering av hovedsaker. 28.30 – 29.00 = 30 sek.

Torsdag 12. august 2004:

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.40 = 30 sek.
2. Trikkedrapet. Det er kommet nye opplysninger om tilstanden til drapsmannen på Oslostrikken. 00.40 – 02.40 = 2 min.
3. KrF og Høyre. Sentrale KrF-politikere er i tvil om partiet bør fortsette i regjeringssamarbeid med Høyre etter neste valg. 02.40 – 06.40 = 4 min.
4. Gjest i studio Kyrre Nakkim, Politisk redaktør i NRK. 06.40 – 08.30 = 1 min. 50 sek.
5. Økt kraftproduksjon. Torild Widvey ønsker at Norge skal bli Vest-Europas ledende produsent av elektrisk kraft. 08.30 – 10.30 = 2 min.
6. Kamper i Najaf. Kampene i Sør-Irak fortsetter for fullt. 10.30 – 13.50 = 3 min. 20 sek.
7. Brannstifter løs? Politiet i Trondheim intensiverer brannetterforskningen i byen. 13.50 – 15.40 = 1 min. 50 sek.
8. Veps. Det er høysesong for veps for tiden, og det er ingen spøk. 15.40 – 17.30 = 1 min. 50 sek.
9. Stavanger-ranet. Ingenting tyder på at havseileren til ransmistenkte Erling Havna ble brukt under flukten fra ranet i Stavanger i april. 17.30 – 19.20 = 1 min. 50 sek.
10. OVDS bedrageri. Administrerende direktør Strand gikk som ventet av som leder for fergerederiet OVDS under møtet i selskapets bedriftsforsamling i dag. 19.20 – 19.40 = 20 sek.
11. Elg i Elverum. En elgkalv brøt seg inn i en butikk i Elverum i morges, og gjorde betydelig skade før den forsvant. 19.40 – 20.50 = 1 min. 10 sek.
12. Kronprinsbesøk. Kronprinsparet besøkte i dag et asylmottak der barn og ungdom får hjelp til å bearbeide traumer. 20.50 – 22.20 = 1 min. 30 sek.
13. Øyafestivalen. Øyafestivalen i Oslo er i gang – i år er den større enn noen gang. 22.20 – 24.10 = 1 min. 50 sek.
14. Overgang sporten. 24.10 - 24.15 = 5 sek.
15. Doping. For første gang har dopingjegerne i Athen en test som avslører bruk av veksthormoner. 24.15 – 25.50 = 1 min. 35 sek.
16. OL-sykkel. Thor Hushovd er fortsatt i kanonform. 25.50 – 27.00 = 1 min. 10 sek.

17. Astmamedisiner. Antidoping Norge krever at 13-åringene må søke om skriftlig tillatelse for bruk av blant annet astmamedisiner. 27.00 – 28.10 = 1 min. 10 sek.
18. Værmeldingen. 28.10 – 30.00 = 1. min 50 sek.
19. Oppsummering av hovedsaker (kuttet fra NRKs nettsending).

Mandag 20. september 2004

1. Introsekvens. 00.00 – 00.10 = 10 sek.
2. Gasstanker nestenulykke. Politiet setter i gang etterforskning etter at den fullastede gasstankeren Marte var nær ved å havarere i dag. 00.10 - 02.20 = 2 min. 10 sek.
3. Kontroll (av båter som passerer Fedje). 02.20 - 04.15 = 1 min. 55 sek.
4. Gjest direkte fra Ålesund: Tor Christian Sletner, Beredskapsdirektør, Kystdirektoratet. 04.15 - 06.40 = 2 min. 25 sek.
5. Gassulykke. Syv britiske arbeidere ble lagt inn på sykehus etter et gassuhell på Hydros fabrikk på Rafnes i natt. 06.40 - 08.25 = 1 min. 45 sek.
6. Briter skadd. 08.25 - 09.25 = 1 min.
7. Kapellane og sognepresten på Hareid møter hard motbør fordi de ikke vil la biskop Rosmarie Køhn holde preken i kirken i bygda. 09.25 - 11.30 = 2 min. 5 sek.
8. Reaksjon fra Køhn. 11.30 - 12.40 = 1 min. 10 sek.
9. Reaksjon fra sogneprest Bakkevig fra Vestre Aker menighet i Oslo. 12.40 - 13.50 = 1 min. 10 sek.
10. Operamarmor. Nestoren blant norske billedhuggere, Knut Steen, advarer mot marmor til den nye operaen. 13.50 - 16.30 = 2 min. 40 sek.
11. Marita-drapet i Irak. Båren til Marita Strøm som ble drept i Irak for vel to uker siden, skulle ha vært sendt hjem i dag, men det er nå utsatt noen dager. 16.30 - 17.00 = 30 sek.
12. Devold om EU-hær. Forsvarsminister Kristin Krohn Devold mener at Norge bør delta i EUs kampanjer som skal settes inn i krisesituasjoner. 17.00 - 18.50 = 1 min. 50 sek.
13. Bankran i Oslo. Politiet etterlyser to menn i 20-30 års alderen, som ranet Sparebanken Øst på Uranienborg. 18.50 - 19.15 = 25 sek.
14. Prinsesse Mærtha Louise og Ari Behn venter sitt andre barn. 19.15 - 20.40 = 1 min. 25 sek.
15. Overgang til sporten. 20.40 - 20.50 = 10 sek.
16. Snøbrett-dødsfall. I går kveld døde 25 år gamle Line Østvold av hodeskadene hun fikk etter et felle under trening i Chile. 20.50 - 21.50 = 1 min.
17. Reaksjon fra Stine Brun Kjeldaas. 21.50 - 22.55 = 1 min. 5 sek.
18. Fotball: Tromsø. Per-Mathias Høgmo slutter etter denne sesongen. 22.55 - 23.50 = 55 sek.
19. Nottingham Forests trenerlegende Brian Clough er død, 69 år gammel. 23.50 - 24.15 = 25 sek.
20. Litt om Redaksjon En. 24.15 - 24.45 = 30 sek.
21. Værmeldingen. 24.45 - 28.25 = 3 min. 40 sek.
22. Oppsummering av hovedsaker. 28.25 - 28.50 = 25 sek.

Tirsdag 21. september 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Irak: Bush talte til FN. USAs president George W. Bush ber FN gjøre mer for å stabilisere forholdene i Irak. 00.35 - 03.00 = 2 min. 25 sek.
3. I Irak truer gisseltakere med å true enda en amerikaner og en brite i kveld. 03.00 - 05.00 = 2 min.
4. Direkte fra Bagdad: Odd Karsten Tveit. 05.00 - 07.00 = 2 min.
5. I Hareid kommune er bygdfolket splittet i synet på at Rosmarie Køhn ikke får preke i kirken. 07.00 - 09.05 = 2 min. 5 sek.
6. Gjest i Studio: Thor Bjarne Bore, leder i Kirkerådet. 09.05 - 11.05 = 2 min.
7. Norges omdømme. Bildet av oss som en humanitær stormakt stemmer ikke, skal vi tro en stor europeisk undersøkelse. 11.05 - 13.15 = 2 min. 10 sek.
8. Gjest i studio: Thomas Hylland Eriksen, Professor i sosialantropologi. 13.15 - 14.55 = 1 min. 40 sek.
9. Gasstankeren Marte. Årsaken til at gasstankeren Marte finn motorstopp ved Fedje i går, var i følge eierne en ventilfeil i maskinrommet. 14.55 - 15.10 = 15 sek.
10. Bokavtaleforslag. Bokbransjen gir nå etter for regjeringens krav om økt konkurranse blant dem som selger bøker. 15.10 - 16.40 = 1 min. 30 sek.
11. Himalayahjelp. En norsk ekspedisjon på Himalaya får medisinsk hjelp av eksperter ved riskhospitalet, takket være ny teknologi. 16.40 - 19.00 = 2 min. 20 sek.
12. St. Olavs Orden. Operasangerne Elisabeth Nordberg-Schultz og Solveig Kringlebotn er begge utnevnt til Ridder 1. Klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden. 19.00 - 19.30 = 30 sek.
13. Grunnstein Radiumhospitalet. I formiddag la Kronprinsesse Mette Marit ned grunnsteinen for et nytt forskningsbygg for kreftforskning ved Radiumhospitalet. 19.30 - 20.10 = 40 sek.
14. Italia-besøk. Senere på dagen var kronprinsessen til stede på Slottsplassen for å ønske utenlandske gjester velkommen på statsbesøk. 20.10 - 21.55 = 1 min. 45 sek.
15. Overgang til sporten. 21.55 - 22.05 = 10 sek.
16. Sykkel: Dopingskandale. Gullvinneren fra OL, Tyler Hamilton, har avlagt positiv A-prøve i blodtester både under OL i Athen og i Spania Rundt. 22.05 - 23.20 = 1 min 15. sek.
17. Fotballbråk. Mye bråk på en 7. divisjonskamp på Askøy sist søndag. 23.20 - 24.35 = 1 min. 15 sek.
18. Roma-straff. Dynamo Kiev er tildelt en 3-0 seier over Roma etter at dommeren ble truffet av en gjenstand i forrige uke. 24.35 - 25.00 = 25 sek.
19. Litt om Standpunkt. 25.00 - 25.35 = 35 sek.
20. Værmeldingen. 25.35 - 28.55 = 3 min. 20 sek.
21. Oppsummering av hovedsaker. 28.55 - 29.00 = 5 sek.

Onsdag 22. september 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Kamp mot gasskraftverk. Miljøbevegelsen og flere partier kommer til å kjempe for stanse byggingen av Norges første gasskraftverk. Også statsministeren er skuffet over at Naturkraft vil bygge gasskraftverk på Kårstø i Rogaland for det finnes bedre renseteknologi for CO2 utslipp. 00.35 - 04.10 = 3 min. 35 sek.

3. Gjest i studio: Eivind Reiten, Generaldirektør, Norsk Hydro. 04.10 - 06.20 = 2 min. 10 sek.
4. Flom Trolla. Midt-Norge har vært rammet av kraftig regnvær og flom det siste døgnet. Og det var dramatisk da 16 mennesker i natt måtte evakueres i Trolla utenfor Trondheim. De enorme nedbørmengdene har ført til store materielle skader. 06.20 - 08.35 = 2 min. 15 sek.
5. Direkte fra Trolla: Kristin Agerli. 08.35 - 09.45 = 1 min. 10 sek.
6. Norske offiserer vil ikke delta i en FN-styrke i Sør-Sudan. Norges offiserforbund mener det er for mange farlige sykdommer i området. Kirkens Nødhjelp er forundret over offiserenes holdning. 09.45 - 11.50 = 2 min. 5 sek.
7. To amerikanske gisler er drept i Irak de to siste døgnene, men USA avviser fortsatt kravet om å sette fri kvinnelige irakiske fanger. Og håpet om å redde livet til det britiske gisselet sviner. 11.50 - 14.40 = 2 min. 50 sek.
8. REM mot Bush. USAs engasjement i Irak har fått en rekke toppartister med Bruce Springsteen og REM i spissen til å kaste seg inn i valgkampen. Det er første gang det skjer, og artister fra alle musikalske sjangere deltar. Målet er å bli kvitt George W. Bush. 14.40 - 16.50 = 2 min. 10 sek.
9. Kirkestriden i Hareid kommune løste seg i dag. For kapellanen som nektet biskop Rosmarie Køhn å preke under festgudstjenesten, valgte å trekke seg. Dermed blir Køhn nå allikevel med i gudstjenesten. Folk i bygda er lettet. 16.50 - 18.55 = 2 min. 5 sek.
10. Rentemøte. Norges Bank diskuterte i dag å sette ned renten, men valgte å la den bli stående på dagens nivå. Prisfall på klær og sko gjør at renten holdes lavere i Norge enn i andre land. 18.55 - 20.35 = 1 min. 40 sek.
11. Munch-maleriene. På dagen en måned etter kunsttyveriet på Munch-museet famler politiet i jakten på de stjålne maleriene Skrik og Madonna. Politiet har ikke fått noen avgjørende tips og mistenker heller ingen konkrete kriminelle miljøer for å stå bak tyveriet. 20.35 - 22.25 = 1 min. 50 sek.
12. Overgang til sporten. 22.25 - 22.35 = 10 sek.
13. TV-rettigheter. Kampen om TV-rettighetene til norsk fotball spisser seg til. Hvem skal få TV-millionene - toppklubbene eller Fotballforbundet? Nå har klubbene innledet samtaler med TV-kanalene uten å informere forbundet. 22.35 - 23.50 = 1 min. 15 sek.
14. Seiling. OL mester Siren Sundby har bestemt seg. Seileren har valgt ny båtklasse og fått en partner på kjøpet. 23.50 - 24.35 = 45 sek.
15. Doping. Fokuset på ny kjemisk bloddoping har ført til at gammeldagse metoder igjen tas i bruk. Syklist Tyler Hamiltons positive test skyldes trolig tradisjonell blodoverføring. 24.35 - 25.40 = 1 min. 5 sek.
16. Værmeldingen. 25.40 - 28.55 = 3 min. 15 sek.
17. Oppsummering av hovedsaker. 28.55 - 29.20 = 25 sek.

Torsdag 23. september 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 - 00.35 = 35 sek.
2. Barn utestengt. En åtte år gammel hjerneskadet gutt som ble utvist fra Norge, har i over en uke sittet i forvaring i Kosovo. 00.35 - 03.20 = 2 min. 45 sek.
3. Gjest i Studio: Erna Solberg, Kommunal- og regionalminister. 03.20 - 05.40 = 2 min. 20 sek.
4. Irak. Familien til det britiske gisselet Kenneth Bigley bønnfaller de irakiske gisseltakerne om ikke å drepe ham. 05.40 - 07.35 = 1 min. 55 sek.
5. Direkte fra London: Kari-Grete Alstad. 07.35 - 09.05 = 1 min. 40 sek.
6. Psykiatri. Bondevik-regjeringen har lovet å satse på psykiatri siden den ble etablert. Først valgåret kommer den store satsingen. 09.05 - 11.05 = 2 min.
7. Ulovlig fiske. Russiske trålere fisker stadig mer enn de har lov til i norsk farvann. Det hevder Fiskeridirektoratet. 11.05 - 12.40 = 1 min. 35 sek.
8. Økonomi. I dag kom en liste de færreste av oss står på, nemlig Kapitals liste over landets 400 rikeste personer. 12.40 - 14.05 = 1 min. 25 sek.
9. I Tyssedal i Hordaland blir 200 ansatte permittert fra Tinfos Titan. 14.05 - 14.20 = 15 sek.
10. I dag åpnet den tyske billigkjeden Lidl sine første 10 butikker i Norge. 14.20 - 16.25 = 2 min. 4 sek.
11. Dødstall Haiti. På Haiti har tallet på omkomne etter stormen Jeanne kommet over ett tusen - og like mange er savnet. 16.25 - 18.00 = 1 min. 35 sek.
12. Raftoprisen. Den kinesiske menneskerettighetsforkjemperen Rebia Kadir er tildelt årets Rafto-pris. 18.00 - 19.55 = 1 min 55 sek.
13. Kronprinsparet er på studietur i Geneve. I løpet av to dager skal kronprinsesse Mette Marit og kronprins Håkon lære om de fem store hjelpeorganisasjonene. 19.55 - 20.20 = 25 sek.
14. CD operasjon. Pasienter som har operert på sykehus i Bergen får nå med videooptak av sin egen operasjon når de skrives ut. 20.20 - 22.00 = 1 min. 40 sek.
15. Overgang til sporten. 22.00 - 22.10 = 10 sek.
16. Hushovd dropper VM. Etter Tour De France har Hushovd slitt med sykdom og nå setter tette bihuler en stopper for VM-deltakelsen. 22.10 - 23.00 = 50 sek.
17. Doping. Sykkelproffen Tyler Hamilton har avgitt positiv dopingtest to ganger, men nå viser det seg at bare den ene B-prøven er positiv. Den andre skal være negativ. 23.00 - 24.00 = 1 min.
18. NM i fotball. I Kveld møter Lyn Lillestrøm til semifinale på Ullevål. 24.00 - 25.25 = 1 min. 25 sek.
19. Flom. Snart to døgn etter at flommen startet i Trolla utenfor Trondheim, strømmer fortsatt vannet ned gjennom ulike bygninger. 25.25 - 25.50 = 25 sek.
20. Værmeldingen. 25.50 - 29.10 = 3 min. 20 sek.
21. Oppsummering av hovedsaker. 29.10 - 29.40 = 30 sek.

Fredag 24. september 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 - 00.35 = 35 sek.
2. Sverige. Store styrker fra politiet og det militære leter etter en tobarnsfar. Han ble tatt som gissel av de to fangene som klarte å rømme fra et fengsel utenfor Stockholm i går kveld. 00.35 - 04.55 = 4 min. 20 sek.
3. Barnelov. Foreldre som er dømt for vold mot egen familie kan med loven i hånd kreve å få samvær med barna. 04.55 - 07.50 = 2 min. 55 sek.
4. Direkte fra København: Laila Dævøy, barne- og familieminister. 07.50 - 09.00 = 1 min. 10 sek.
5. Kosovo. Redd Barna mener det er kritikkverdig at norske styresmakter har utvist en åtte år gammel gutt til Kosovo når FN så klart har gått inn for at han må få være i Norge. 09.00 - 09.30 = 30 sek.
6. I Irak er seks egyptere bortført i dag. Kidnappingene i landet øker og skjer nå også i Bagdad. 09.30 - 11.25 = 1 min. 55 sek.
7. For første gang kommer flere kirkesamfunn samlet ut og fordømmer Karl I. Hagens tale om Islam tidligere i sommer. 11.25 - 13.20 = 1 min. 55 sek.

8. Knutby. I Sverige startet ankesaken i dag mot pastor Helge Fossmo og Sara Svensson som er dømt for drap og drapsforsøk. 13.20 - 14.30 = 1 min. 10 sek.
9. Arbeiderpartileder Jens Stoltenberg sier det er ingen grunn til at byggingen av et gasskraftverk på Kårstø skal føre til økte miljøavgifter for industri og samferdsel slik Kristelig Folkeparti hevder. 14.30 - 15.55 = 1 min. 25 sek.
10. Orkla. Norsk økonomi kan sammenlignes med økonomien i oljestaten Kuwait sier Orklaskjef Finn Jebsen. De tre siste årene har norsk industri mistet tretti tusen arbeidsplasser på grunn av oljeøkonomien. 15.55 - 17.40 = 1 min. 45 sek.
11. Husfliden i Oslo stengte dørene for aller siste gang i dag. Den tradisjonsrike forretningen har begjært seg konkurs etter mer enn hundre års drift. 17.40 - 18.05 = 25 sek.
12. Tang og taren er i ferd med å forsvinne langs hele Sørlandskysten. 18.05 - 19.35 = 1 min. 30 sek.
13. Annie fra Bergen er Norges nye popstjerne. 19.35 - 21.25 = 1 min. 50 sek.
14. Overgang til sporten. 21.25 - 21.35 = 10 sek.
15. Paralympics. Nok en gang gull til Ann Cathrin Lybbe og hesten Zanko. 21.35 - 22.55 = 1 min. 20 sek.
16. Skiskyting får en ny konkurranseøvelse, nemlig mix stafett. 22.55 - 23.45 = 50 sek.
17. Fotball. Lillestrøms trener Arne Erlandsen må se søndagens kamp mot Ham Kam fra tribunen. 23.45 - 24.35 = 50 sek.
18. Prinsesse Mærta Louise tok seg til å svare på noen spørsmål om graviditeten. 24.35 - 25.15 = 40 sek.
19. Væremeldingen. 25.15 - 28.35 = 30 min. 20 sek.
20. Oppsummering av hovedsakene. 28.35 - 29.05 = 30 sek.

Lørdag 25. september 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. I Sverige har politiet funnet en av fluktbilene til rømlingene fra Mariefred-fengselet. 00.35 - 02.30 = 1 min. 55 sek.
3. Ledende britiske muslimer er på vei til Bagdad for å be om at gisselet Kenneth Bigley blir satt fri. 02.30 - 04.10 = 1 min. 40 sek.
4. På Haiti har flere en 1000 mennesker mistet livet i uværet, og 80 prosent av befolkningen ble husløse. 04.10 - 04.35 = 25 sek.
5. Venstreleder Lars Sponheim tviler på at det blir noe av det planlagte gasskraftverket på Kårstø. 04.35 - 05.40 = 1 min. 5 sek.
6. Politi og våpen. Politiet ber om løyve til å utstyre politibilene med maskinpistoler og gevær. 05.40 - 08.45 = 3 min. 5 sek.
7. En 17-årig jente er alvorlig skadd etter at hun ble truffet av skudd fra en hagel fra et utested i Odda i Hordaland i natt. 08.45 - 09.15 = 30 sek.
8. Alderstest på asylsøkere. Norske styresmakter har de siste årene brukt røntgenbilde av tenner og hender for å avdekke om asylsøkere lyver om alderen. 09.15 - 12.00 = 2 min. 45 sek.
9. Hjerneskadet gutt utvist. En åtte år gammel hjerneskadet gutt ble utvist fra Norge. 12.00 - 13.50 = 1 min. 50 sek.
10. Krokus i Slottsparken. I mai neste år kan folk glede seg over krokus i alle former og farger i Slottsparken. 13.50 - 14.20 = 30 sek.
11. Mobbeiltak. Denne uken sa regjeringen at mobbingen her i landet er redusert med 30 prosent på tre år. 14.20 - 19.05 = 4 min. 45 sek.
12. Jødearv. Under andre verdenskrig ble nærmere 800 jøder deporterte fra det okkuperte Norge til dødsleire i Europa. 19.05 - 24.45 = 5 min. 40 sek.
13. Hummer. For første gang her i landet kan flere områder langs kysten bli totalfredet for all hummerfiske. 24.45 - 28.10 = 3 min. 25 sek.
14. Psykiatri. Noen av de mest utstøtte i samfunnet vårt er de med dobbeldiagnose - de er både rusavhengige og lider psykisk. 28.10 - 33.00 = 4 min. 50 sek.
15. Pia Myrvold ønsker å være de blant de beste i moderne scenekunst og denne uken opptrådte hun på Pompidousenteret i Paris. 33.00 - 35.30 = 2 min. 30 sek.
16. Overgang til sporten. 35.30 - 35.40 = 10 sek.
17. RBK - Sogndal. Med tap kunne Rosenborg risikere å miste serieledelsen etter den 22. tippeligarunden. 35.40 - 36.55 = 1 min. 15 sek.
18. NM i kvinnefotball. I dag var det semifinaler i NM for kvinner. 36.55 - 38.35 = 1 min. 40 sek.
19. Engelsk Premier League. Det har blitt spilt flere kamper i Premier League i dag. 38.55 - 39.25 = 30 sek.
20. Væremeldingen. 39.25 - 42.50 = 3 min. 25 sek.
21. Oppsummering av hovedsaker. 42.50 - 43.15 = 25 sek.

Søndag 26. september 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Haiti. Røde Kors ber nå styresmaktene på Haiti om å evakuere opptil tre hundre tusen innbyggere. 00.35 - 02.10 = 1 min. 35 sek.
3. Gjest i studio: Fossum Lauritzen, Utenlandssjef, Norges Røde Kors. 02.10 - 03.45 = 1 min. 35 sek.
4. Orkanen Jeanne. Orkanen som har herjet Haiti har nå nådd Florida. 03.45 - 05.15 = 1 min. 30 sek.
5. Kvinne drept. Politiet har i ettermiddag funnet en finlandshette som forbindes med drapet på en 18 år gammel kvinne i Oslo i natt. 05.15 - 06.55 = 1 min 40 sek.
6. Mistenkt rømt. Mannen som er siktet for å ha skutt og drept en 41-åring i Bodø natt til i går er fremdeles ikke pågrepet. 06.55 - 07.15 = 20 sek.
7. Dødsulykke. På E-18 nord for Larvik døde to personer i en front-mot-front kollisjon i ettermiddag. 07.15 - 07.35 = 20 sek.
8. Fangejakt. I Sverige har justisministeren utnevnt en ny sjef for fengselsstyret. 07.35 - 09.05 = 1 min. 30 sek.
9. Fallujah. Uroen i Irak fortsetter å kreve uskyldige liv. 09.05 - 10.25 = 1 min. 20 sek.
10. Høyre og LO. Erna Solberg sier det er et demokratisk problem at LO går tungt inn med pengestøtte til Arbeiderpartiet for å bli kvitt den sittende regjeringen. 10.25 - 11.50 = 1 min. 25 sek.
11. Psykiatri. Over 15000 barn her i landet lever med psykisk syke foreldre. 11.50 - 13.55 = 2 min. 5 sek.
12. Østers-VM. Norge har fått en ny verdensmester og det i den eksklusive øvelsen - østersåpning. 13.55 - 14.25 = 30 sek.
13. Overgang til Søndagsrevyen. 14.25 - 14.50 = 25 sek.
14. Britisk gissel. Folk i Liverpool i England har denne uken vist massiv støtte til det britiske gisselet Kenneth Bigley. 14.50 - 19.40 = 4 min. 50 sek.
15. 10 år etter Estonia. Kommende tirsdag er det 10 år siden Estonia-forliset i Østersjøen. 19.40 - 25.05 = 5 min. 25 sek.
16. Indianerne og valget. For første gang har urbefolkningen i USA vært samlet i landets hovedstad. 25.05 - 29.20 = 4 min. 15 sek.
17. Slavearbeid. Nå er det åpnet en utstilling av samtidskunst i Berlin. Den har provosert den jødiske befolkningen i Tyskland. 29.20 - 34.00 = 4 min. 40 sek.
18. Teater i Irak. Skuespillere, dansere og instruktører er i full sving på nasjonateateret i Bagdad. 34.00 - 37.25 = 3 min. 25 sek.
19. Overgang til sporten. 37.25 - 37.35 = 10 sek.
20. Hønefoss - Start. Start var nesten klar for tippeligaspill før dagens kamp mot Hønefoss. 37.35 - 39.15 = 1 min. 40 sek.
21. Brann - Lyn. Lyn er høstlaget fremfor noen i tippeligaen denne sesongen. 39.15 - 40.35 = 1 min. 20 sek.
22. FFK - Glimt. Fredrikstad har funnet formen og står med fire seiere på de seks siste kampene. 40.35 - 41.50 = 1 min. 15 sek.

23. Formel 1. For første gang har et VM-løp i Formel 1 blitt kjørt på kinesisk jord. 41.50 - 43.10 = 1 min. 20 sek
24. Værmeldingen. 43.10 - 46.25 = 3 min. 15 sek.
25. Oppsummering av hovedsaker. 46.25 - 46.55 = 30 sek.

Mandag 25. oktober 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.30 = 30 sek.
2. Operaen. Statsbygg holder fast ved sitt valg av italiensk marmor til den nye operaen i Oslo. 00.30 - 03.20 = 2 min. 50 sek.
3. Olje. Regjeringen går til tvungen lønnsnemnd i riggkonflikten. 03.20 - 05.50 = 2 min. 30 sek.
4. Gjest i studio: Harald Bøe. 05.50 - 07.20 = 1 min. 30 sek.
5. Rettssak. Elleve ganger har en 26 år gammel kvinne vært i retten for å få erstatning for skader hun fikk i en trafikkulykke for ni år siden. 07.20 - 09.25 = 2 min. 5 sek.
6. I USA forsøker senator John Kerrys tilhengere desperat å vinne tilbake delstatene som gikk tapt til George W. Bush ved presidentvalget for fire år siden. 09.25 - 11.50 = 2 min. 25 sek.
7. Akkurat nå deltar John Kerry og tidligere president Bill Clinton i et valgkampprogram i Philadelphia i Pennsylvania. 11.50 - 12.15 = 25 sek.
8. Det siste døgnet har israelerne drept 12 palestinere på Gazastripen. 12.15 - 13.35 = 1 min. 20 sek.
9. Mange nordmenn sier nei til at psykisk syke mennesker skal få flytte inn i nabolaget deres. 13.35 - 15.50 = 2 min. 15 sek.
10. Ole Christian Bach har misbrukt sin tidligere samboer og forledet henne til å signere falske lånedokumenter. 15.50 - 17.20 = 1 min. 30 sek.
11. Per Orderud er enig med de andre arvtakerne om å kjøpe Orderud gård. 17.20 - 17.45 = 25 sek.
12. I dag har folk i Valdres stemt ja eller nei til storkommune i fire Valdreskommuner. 17.45 - 19.30 = 1 min. 45 sek.
13. Helikopteret som styrtet ved Bergen i går, hadde ikke tillatelse til å fly i Norge. 19.30 - 20.00 = 30 sek.
14. I disse dager får trønderne lære å kjenne en sterk kvinne med stor kjærlighet. 20.00 - 21.50 = 1 min. 50 sek.
15. Overgang sporten. 21.50 - 22.00 = 10 sek.
16. Av spillermidlene som blir tilført Norges Idrettsforbund er det kun 1 % som når ut til de lokale idrettslagene. 22.00 - 23.25 = 1 min. 25 sek.
17. Gullfeber i Vålerenga. 23.25 - 25.00 = 1 min. 35 sek.
18. Gaute Larsen går til Odd. 25.00 - 25.20 = 20 sek.
19. Raufoss-spilleren Albert Cole for trolig bli i Norge. 25.20 - 25.40 = 20 sek.
20. FC Kjøbenhavn-supporteren som i går falt ned fra en tribune i Parken døde i natt. 25.40 - 26.05 = 25 sek.
21. Om Redaksjon En. 26.05 - 26.40 = 35 sek.
22. Værmeldingen. 26.40 - 30.00 = 3. min. 20 sek.
23. Oppsummering av hovedsaker. 30.00.

Tirsdag 26. oktober 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Vi starter med det politiske bråket rundt utlån av avansert våpenutstyr til USA. 00.35 - 05.25 = 4 min. 50 sek.
3. Gjest i studio: Magnus Takvam, Politisk kommentar, NRK. 05.25 - 07.40 = 2 min. 15 sek.
4. Om en knapp time skal den israelske nasjonalforsamlingen si ja eller nei til regjeringen Sharons plan om tilbaketrekning fra Gaza. 07.40 - 09.25 = 1 min. 45 sek.
5. Direkte fra Jerusalem: Odd Karsten Tveit. 09.25 - 11.00 = 1 min. 35 sek.
6. I USA viser de siste meningsmålingene at hele landet er splittet i en demokratiske og en republikansk leir. 11.00 - 13.00 = 2 min.
7. I ankesaken etter Knutbydrapet i Sverige har statsadvokaten lagt ned påstand om livsvarig fengsel for både Helge Fossmo og Sara Svensson i dag. 13.00 - 13.30 = 30 sek.
8. Ole Christian Bach er gått i dekning for politiet. 13.30 - 14.15 = 45 sek.
9. En av heltene fra et oksedrama i et Kato Air fly over Bodø, flykaptein Stein Magne Lian, er på vingene igjen. 14.15 - 16.25 = 1 min. 50 sek.
10. Arbeiderpartiet varsler ny kamp om tomtfesteloven etter en rettsavgjørelse i dag. 16.25 - 18.25 = 2 min.
11. I Hammerfest ble samtlige elever og lærere på Forsøl Skole evakuert etter at saltsyre og svovelsyre lekket ut i et klasserom i dag. 18.25 - 18.45 = 20 sek.
12. Et lasteskip som grunnstøtte i Murmansk lørdag lekker store mengder olje. 18.45 - 19.10 = 25 sek.
13. Trampolinestrid. Hvor nær naboen er det lov å sette en trampoline? 19.10 - 21.00 = 1 min. 50 sek.
14. Overgang til Sporten. 21.00 - 21.10 = 10 sek.
15. Vidar Riseth går trolig glipp av den viktigste kampen på 12 år for Rosenborg. 21.10 - 23.20 = 2 min. 10 sek.
16. Den avgjørende kampen mellom Vålerenga og Stabæk er nå utsolgt. 23.20 - 23.35 = 15 sek.
17. Åge Steen slutter som landslagssjef for kvinnelandslaget ved nyttår. 23.35 - 23.55 = 20 sek.
18. Organisasjonskomiteen for OL i Torino 2006 må skaffe 65 millioner Euro. 23.55 - 24.25 = 30 sek.
19. Om Standpunkt. 24.25 - 25.00 = 35 sek.
20. Værmeldingen. 25.00 - 28.10 = 3 min. 10 sek.
21. Oppsummering av hovedsaker. 28.10 - 28.40 = 30 sek.

Onsdag 27. oktober 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 – 00.35 = 35 sek.
2. Regjeringen har lidd et nytt nederlag i kampen om monopol på spilleautomater i Norge. 00.35 - 02.50 = 2 min. 15 sek.
3. Gjest i studio: Hans Petter Graver, Professor i Europarett, UiO. 02.50 - 04.20 = 1 min. 30 sek.
4. Statsminister Kjell Magne Bondevik angrep ikke på at Norge ga USA våpen som skulle brukes i krigen i Irak. 04.20 - 06.20 = 2 min.
5. USA bruker tortur i Irak og Afghanistan. Det hevder Amnesty International i en ny rapport. 06.20 - 08.05 = 1 min 45 sek.
6. Gjest i studio: Vidar Helgesen, Statssekretær, DU. 08.05 - 10.20 = 2 min. 15 sek.
7. I Japan ble en to år gammel gutt funnet i live i en steinroys, etter det kraftige jordskjelvet nord i landet lørdag. Og nå arbeides det på spreng for å redde den trå år gamle søsteren hans. 10.20 - 11.25 = 1 min. 5 sek.
8. Lederen i EU-kommisjonen trakk forslag til sammensetningen av en ny kommisjon i dag. 11.25 - 11.45 = 20 sek.
9. Ansatte i Trondheim kommune for to uker ekstra ferie. Hensikten er å redusere sykefraværet blant eldre omsorgsarbeidere. 11.45 - 13.45 = 2 min.
10. Bussjåføren som frontkolliderte med en personbil på riksvei 119 ved Rygge i februar i år, der to barn omkom, ble i dag dømt til 75 dager fengsel på vilkår. 13.45 - 14.10 = 25 sek.

11. En av de mest seiglige mytene i helsevesenet ble avlivet i dag. Det er ikke sammenheng mellom antall ansatte ved et sykehjem og kvaliteten på pleien. 14.10 - 16.10 = 2 min.
12. Salmonellasmitten på Sørlandet sjukehus i Kristiansand har blitt mer omfattende - nå er 15 pasienter rammet. 16.10 - 18.00 = 1 min. 50 sek.
13. Den tideligere samboeren til Ole Christian Bach blir allikevel varetektstfengslet. 18.00 - 18.20 = 20 sek.
14. I Borgating Lagmannsrett har Økokrim også lagt ned påstand om et års fengsel for Halvard Flatland. 18.20 - 18.40 = 20 sek.
15. Det er ingen nyhet at folk blir angrepet av rovdyr en gang i blant. Langt mer sjelden er det at en lumsk angriper befinner seg under vannoverflaten (Barn angrepet av laks). 18.40 - 21.00 = 2 min. 20 sek.
16. Overgang til sporten. 21.00 - 21.10 = 10 sek.
17. Bare 2 seire av 7 mulige, det er status for Rosenborg etter at Ørjan Berg ble skadet i midten av september. 21.10 - 22.10 = 1 min.
18. Flere dårlige nyheter for serielederen: ingenting tyder på at treneren som står øverst på klubbens ønskeliste er interessert i jobben. 22.10 - 23.00 = 50 sek.
19. Landslagssjef Åge Hareide tror gamleklubben Rosenborg stikker av med seriegullet på lørdag. 23.00 - 24.20 = 1 min. 20 sek.
20. Om Redaksjon En 24.20 - 24.55 = 35 sek.
21. Værmeldingen. 24.55 - ca 30.00 (Sendingen kuttes)

Torsdag 28. oktober 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 - 00.35 = 35 sek.
2. Sentrale kilder i Ramallah sier i kveld at Yasser Arafat blir fløyet til Paris i natt. Tilstanden er stadig kritisk. 00.35 - 02.20 = 1 min. 45 sek.
3. De næreste politiske vennene til Gro Harlem Brundtland gjennom mange år, avviser påstander om henne som kommer frem i selvbiografien til Yngve Hågensen. 02.20 - 06.20 = 4 min.
4. Direkte fra Ramallah: Odd Karsten Tveit. 06.20 - 08.15 = 1 min. 55 sek.
5. Ole Christian Bach er etterlyst av politiet i hele Norge og i flere andre land. 08.15 - 08.35 = 20 sek.
6. Arbeiderpartiet vil redde det svensk-norske togselskapet Linx. 08.35 - 10.10 = 1 min. 35 sek.
7. En islamistisk gruppe har bortført tre utenlandske FN-ansatte i Kabul i dag. 10.10 - 11.20 = 1 min. 10 sek.
8. Fem dager til presidentvalget i USA, og staten Florida er i søkelyset igjen. 11.20 - 13.05 = 1 min. 45 sek.
9. Minst 13 gruvearbeidere omkom og 23 ble skadd i gruvulykken i Sibir natt til i dag. 13.05 - 15.00 = 1 min. 55 sek.
10. Staten anker dommen fra Oslo tingrett om at spilleautomatmonopolet er i strid med EØS-reglene. 15.00 - 15.25 = 25 sek.
11. Den omstridte Skjærgårdsskolen i Grimstad må stenge dørene. 15.25 - 17.05 = 1 min. 40 sek.
12. Kongen og dronningen innledet i dag den offisielle delen av Asiareisen. 17.05 - 18.55 = 1 min. 50 min.
13. Klokker halv fem var det total måneformørkelse. Det er tre år siden sist og fenomenet var synlig over hele landet. 18.55 - 20.55 = 2 min.
14. Overgang til sporten 20.55 - 21.05 = 10 sek.
15. Landslagssjefen mener gullkandidat Vålerenga er heldige som spiller i tippeligaen denne sesongen. 21.05 - 22.15 = 1 min. 10 sek.
16. To dager før serien blir avgjort var det mannefall på Rosenborg-treningen. 22.15 - 22.55 = 40 sek.
17. De nye vektreglene i hopp skaper store problemer for talentet Roy Daniel Rosenlund. 22.55 - 24.15 = 1 min. 20 sek.
18. Om Redaksjon En. 24.15 - 24.55 = 40 sek.
19. Det går mot vinter, Naturen kler seg i krystall og pastell når kulden legger seg. 24.55 - 26.00 = 1 min. 5 sek.
20. Værmeldingen. 26.00 - 29.00 = 3 min.
21. Oppsummering av hovedsaker. 29.00 - 29.25 = 25 sek.

Fredag 29. oktober 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 - 00.35 = 35 sek.
2. Arafat ble i ettermiddag lagt inn på et militær-sykehus i utkanten av Paris. 00.35 - 02.35 = 2 min.
3. Direkte fra Paris: Sigurd Falkenberg Mikkelsen. 02.35 - 04.30 = 1 min. 55 sek.
4. Reksjoner i Midtøsten. På begge sider følger folk med på pasienten, noen med vemod, andre med en viss lettelse over at en epoke nå kan gå mot slutten. 04.30 - 05.50 = 2 min. 20 sek.
5. Direkte fra Jerusalem: Odd Karsten Tveit. 05.50 - 06.45 = 55 sek.
6. I Roma ble i dag den første EU-grunnloven underskrevet under en høytidelig seremoni. 06.45 - 08.00 = 1 min. 15 sek.
7. Revisoren til Ole Christian Bach og hans tidligere samboer, er i dag varetektstfengslet for to uker. 08.00 - 09.15 = 1 min. 15 sek.
8. Politiet betaler teleoperatørselskapene titalls millioner kroner i året i forbindelse med etterforskning av organisert kriminalitet. 09.15 - 11.30 = 2 min. 15 sek.
9. I USA tyder alle meningsmålinger på at et stort antall unge har registrert seg som velgere. 11.30 - 13.45 = 2 min. 15 sek.
10. Wisconsin er vippestet - det er også Ohio og Florida og meningsmålingene viser at de to presidentkandidatene ligger an til å vinne hver sin av de to statene. 13.45 - 14.10 = 25 sek.
11. Direkte fra Washington DC: Jan Espen Kruse. 14.10 - 15.50 = 1 min. 40 sek.
12. Under statsbesøket i Singapore i dag var dronning Sonja mer enn villig til å lære folk hvordan en lager flere barn. 15.50 - 17.45 = 1 min. 55 sek.
13. Det er i dag registrert 11 nye tilfeller av Salmonellasmitte ved Sørlandet sykehus. 17.45 - 19.05 = 1 min. 20 sek.
14. Politiet i Sogndal har fått bistand fra Kripos etter at en 19 år gammel kvinne ble funnet død på rommet sitt i går kveld. 19.05 - 19.25 = 20 sek.
15. Stavanger blir universitetsby. 19.25 - 19.50 = 25 sek.
16. Drøbak har i snart 15 år vært Norges offisielle julenisseby, men nå får de hard kamp. 19.50 - 21.50 = 2 min.
17. Overgang til sporten. 21.50 - 22.05 = 15 sek.
18. Rekdal slutter som spiller i Vålerenga. En lang og innholdsrik karriere som spiller er over i morgen kveld. Så er planen at Rekdal bare skal være trener. 22.05 - 23.35 = 1 min. 30 sek.
19. Det var mange som ville betale for billetter til Vålerengas kamp tidligere i dag. 23.35 - 24.15 = 40 sek.
20. Frode Johnsens skåringsform. Tippeligaens toppskårer, Frode Johnsen, har ikke laget mål i serien på over en måned. 24.15 - 25.15 = 1 min.
21. Værmeldingen. 25.15 - 28.20 = 3 min. 5 sek.
22. Oppsummering av hovedsaker. 28.20 - 29.00 = 40 sek.

Lørdag 30. oktober 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 - 00.35 = 35 sek.
2. Valg USA. Først til reaksjonene på den nye videoen fra Osama Bin Laden. President George W. Bush sier at USA ikke lar seg skremme. Også det demokratiske partiets presidentkandidat, John Kerry, sier at Bin Laden skal finnes og tiltetgjøres. 00.35 - 03.05 = 2 min. 30 sek.

3. Bondeviks reaksjon på videoen. 03.05 - 03.35 = 30 sek.
4. Direkte fra Washington DC: Joar Hoel Larsen. 03.35 - 05.30 = 1 min. 55 sek.
5. Norge skal få et felles digitalt samband mellom politi, ambulans og brannvesen. Redningsfolk mener et slikt samband kan redde liv. 05.30 - 07.40 = 2 min. 10 sek.
6. Sporten. Oppdatering av siste runde i serien fra NRK2s studio. 07.40 - 08.40 = 1 min.
7. Nesten 500 drosjeeiere og 2000 sjåførere i Oslo er mistenkte for å ha lurt seg unna skatt - det dreier seg om til sammen en halv milliard kroner. 08.40 - 10.45 = 2 min. 5 sek.
8. Den palestinske toppledelsen møtes i Ramallah i dag. Stolen til Yasser Arafat sto tom. Det er første gang i historien at PLO-ledelsen har møte uten Arafat. 10.45 - 11.10 = 25 sek.
9. Den omstridte ministeren Rocco Buttiglione trekker seg som Italias kandidat til den nye EU-kommisjonen. Hans syn på homofili, kvinner og innvandringspolitikk er uakseptabelt for flertallet i EU-Parlamentet. 11.10 - 11.40 = 30 sek.
10. I Sogndal arbeider 20 etterforskere med det mistenkelige dødsfallet i bygda. Siste sikre observasjoner av den 19 år gamle kvinnen var klokken halv to natt til torsdag. 11.40 - 13.20 = 1 min. 40 sek.
11. I Trysil startet myndighetene i ettermiddag jakt på en antatt skadeskutt bjørn. 13.20 - 14.50 = 1 min. 30 sek.
12. Reisen til Julestjernen 80 år. Mange har fått sin største teateropplevelse med stykket 'Reisen til Julestjernen', og nå er det på'an igjen. 14.50 - 16.50 = 2 min.
13. Mini-Headlines. Videre i sendingen får vi se blant annet disse sakene. 16.50 - 17.15 = 25 sek.
14. Å bli utbrent kan være færlig for karrieren. For det er ikke så lett å komme tilbake til sin gamle posisjon. 17.15 - 21.20 = 4 min. 5 sek.
15. I løpet av de neste syv årene skal sjøforsvaret få fem hypermoderne fregatter. Men ett år før den første skal overleveres, er totalkostnadene i ferd med å bli så store at de sprenger alle de anslag som Stortinget har tatt stilling til. 21.20 - 26.25 = 5 min. 5 sek.
16. Smartfish. Publisiteten rundt kongebesøket i Singapore har hjulpet en liten norsk bedrift å selge tran til asiatiske barn. 26.25 - 28.50 = 2 min. 25 sek.
17. Lørdagsjesten. Drømmen til Vålerenga er å vinne eliteserien for første gang på 20 år. Få har skapt så mye fotballhistorie som treneren til Vålerenga. Kjetil Rekdal er vår lørdagsgjest. 28.50 - 34.10 = 5 min. 20 sek.
18. Sporten. Espen Graff avgir rapport om serierunden fra 4-4-2 studio på nabokanalen NRK2. 34.10 - 35.20 = 1 min. 10 sek.
19. Værmeldingen. 35.20 - 38.35 = 3 min. 15 sek.

Søndag 31. oktober 2004

1. Introsekvens med hovedsaker. 00.00 - 00.35 = 35 sek.
2. Først til Sogndal. Der stadfestet politiet i dag at kvinnen som ble funnet død ble drept. 19 år gamle Hedda Karterudseter fra Telemark ble kvalt. 00.35 - 02.25 = 1 min. 50 sek.
3. Direkte fra Sogndal: Arne Eithun. 02.25 - 04.25 = 2 min.
4. Posten skal skjære ned arbeidsstokken med over 1600 årsverk neste år. Halvparten av brev og pakketerminalene skal legges ned. 04.25 - 06.45 = 2 min. 20 sek.
5. I USA viser meningsmålingene fremdeles jevnt løp, men lederen for et av USAs fremste meningsmålingsfirmaer mener John Kerry har størst sjans til å vinne. 06.45 - 08.15 = 1 min. 30 sek.
6. Gruppen som har tatt tre FN-ansatte som gisler i Afghanistan truer med å drepe dem innen tre dager. 08.15 - 08.45 = 30 sek.
7. Ikke langt fra Strasbourg i Frankrike er det gjort alvorlig hærverk mot en jødisk gravplass. 92 gravsteiner er ødelagt av spraying og nazigravfitti. 08.45 - 09.10 = 25 sek.
8. I Ukraina gikk folk til valgurnene for å velge ny president i dag. Opposisjonen vil ha en tilnærming til Europa og til Vesten. 09.10 - 10.30 = 1 min. 20 sek.
9. Det er i kveld opp til en times forsinkelser i flytrafikken i Sør-Norge. Grunnen er at flygelederne nekter å jobbe overtid og erstatte de som er syke. 10.30 - 12.25 = 1 min. 55 sek.
10. I dag er ytterligere to personer blitt syke etter å ha blitt smittet av salmonellabakterier ved Sørlandet sykehus i Kristiansand. Tallet på syke har nå kommet opp i 42. 12.25 - 12.55 = 30 sek.
11. En ny rød-grønn regjering må gå av dersom EU-saken blir satt på spissen. Det sier SV-leder Kristin Halvorsen i dag. Halvorsen godtar EØS-avtalen, men ikke å forbrede et EU-medlemskap. 12.55 - 14.05 = 1 min. 10 sek.
12. I Bergen måtte to mennesker evakueres da en hovedvannledning sprang lekk i Skuteviken i natt. 14.05 - 14.25 = 20 sek.
13. Mini-Headlines. Videre i sendingen kan vi se følgende saker. 14.25 - 14.45 = 20 sek.
14. Bushland splittet. Vi skal til en amerikansk by hvor folk er ekstra opptatt av presidentvalget, for spørsmålet er der om de også etter valget skal kunne skyte av å ha landets president som innbygger. 14.45 - 19.25 = 4 min. 40 sek.
15. Direkte fra Washington DC: Joar Hoel Larsen. 19.25 - 21.55 = 2 min. 30 sek.
16. Valgkluss i Colorado. 21.55 - 25.45 = 3 min. 50 sek.
17. Etter Arafat. Den israelske statsministeren Arien Sharon sa i dag at han er klar til å gjenoppta forhandlinger med palestinerne nå som Yasser Arafat er ute av bildet. 25.45 - 30.15 = 4 min. 30 sek.
18. Arafat i Paris. 30.15 - 33.20 = 3 min. 5 sek.
19. Orgeleksperimentet. Denne konserten er så lang at verken du eller jeg vil oppleve slutten på den. 33.20 - 35.55 = 2 min. 35 sek.
20. Strilerevy. To striler som spiller kabaret i Bergen har terget på seg selveste Coca-Cola konsernet! For brusgiganten liker ikke at plakaten for strilekabareten har en skrifttype som er svært lik logoen til Coca-Cola. 35.55 - 37.10 = 1 min. 15 sek.
21. Sporten: Kongsvinger passerte Sandefjord på tabellen, og i kvalliken venter Bodø-Glimt. 37.10 - 38.10 = 1 min.
22. Ola By Rise om RBK gull. I dag mener at turbulensen i klubben var med på å sikre Rosenborgs gull. 38.10 - 39.10 = 1 min.
23. Stabæk i 1. divisjon. Allerede dagen etter nedrykket forbereder Sportsdirektør i Stabæk, Jan Erik Aalby seg på livet i 1. divisjon. I dag sjekket han nivået og fulgte oppgjøret mellom Hønefoss og Skeid. 39.10 - 40.25 = 1 min. 15 sek.
24. Værmeldingen. 40.25 - ca 44.00 (sendingen slutter).

LITTERATURLISTE

- Andersen, Michael Bruun, 1996: TV- nyhetene i norske allmennkringkastingskanaler den 27. november 1996, Allmennkringkastingsrådet
- Bakke, Marit, 1996: Kulturdekningen i radio, Allmennkringkastingsrådet
- Bachmann, Hilde og Willbergh, Ilmi, 1997: Debatten er demokratiets salt, Allmennkringkastingsrådet
- Bachmann, Hilde, 1998: Verden i norsk TV, Allmennkringkastingsrådet
- Braathen, Liv, 1999: Kultur i norske allmennkanaler, Allmennkringkastingsrådet
- Communication from the Commission, 2000 – Services of General Interest in Europe DOC/00/25
- Communication from the Commission on the application of State Aid rules to Public service broadcasting, 2001
- Eide Johansen, Arild og Klasson, Peter 1998: Utlandet i norsk radio, Allmennkringkastingsrådet
- Enli, Gunn, 2002, Programtilbudet i *P4 Radio Hele Norge*. En kvalitativ analyse av sju programmer, Allmennkringkastingsrådet
- Europarådet: Den rådgivende komite for rammekonvensjonen om beskyttelse av nasjonale minoriteter: Uttalelse om Norge, Strasbourg 2002 (norsk versjon)
- Fetveit, Arild, 2002, ”Reality” Virkelighetsshow og eksperimentfjernsyn, Allmennkringkastingsrådet
- Haugland, Valgerd Svarstad (2002) Orientering om NRK, Kultur- og kirke departementet
- Haugland, Valgerd Svarstad (2004) Orientering om NRKs allmennkringkasteroppdrag, Kultur- og kirke departementet
- Horn, Ellen, 2001: Mediepolitisk redegjørelse, Kulturdepartementet
- Innst. O. nr. 2 (1990-91), Innstilling frå Kyrkje- og kulturkomiteen om TV 2. Lov om reklame i kringkasting mv. (Ot. prp. nr. 55 (1989-90))
- Innst. Nr. 53 (1999-2000), Innstilling fra kultur-, familie- og administrasjonskomiteen om Digitalt fjernsyn
- Innst. S. nr. 142 (2001-02), Innstilling fra kultur-, familie- og administrasjonskomiteen om i ytringsfrihetens tjeneste. Mål og virkemidler i mediepolitikken.
- Innst. S. nr. 94 (1995-96), Innstilling frå kultur-, familie- og administrasjonskomiteen om tilleggskanal for NRK-Fjernsynet mv.
- Larsen, Peter, 1996: Kulturdekningen i TV. En pilotundersøgelse, Allmennkringkastingsrådet

NOU 1999:27 Ytringsfrihet bør finde sted, Kulturdepartementet
Odland, Eigil, 1997: Variasjon i eteren, Allmennkringkastingsrådet
Oseland, Marius, 2001: Slipp verden inn-jingel på P4, Allmennkringkastingsrådet
Referat fra Stortingets møte 25. april 2002 (debatten om mediemeldingen)
Skogerbø, Eli, 2000: Samiske medier, Innhold, bruk og rammevilkår, Universitetet i Oslo.
Skretting, Katrine, 1996: Allmennkringkasting for barnepublikummet,
Allmennkringkastingsrådet
St.meld. nr. 32 (1992-93) Media i tida
St.meld. nr. 42 (1993-94) Kringkasting og dagspresse 1993 m.v.
St.meld. nr. 12 (1996-97) Kringkasting og dagspresse 1995 m.v.
St.meld. nr. 46 (1998-99) Digitalt fjernsyn..
St.meld. nr.15 (2000-2001) Nasjonale minoriteter i Noreg
St.meld. nr. 57 (2000-2001) I ytringsfrihetens tjeneste. Mål og virkemidler i mediepolitikken
St.meld. nr. 17 (2002-2003) Om statlige tilsyn
Waldahl, Ragnar, Andersen, Michael Bruun og Rønning, Helge, 2002, Nyheter først og
fremst, Norske tv-nyheter: myter og realiteter, Universitetsforlaget
Østbye, Helge, 1996: Allmennkringkasting? Allmennkringkastingsrådet

Internettsteder

<http://www.gallup.no>

<http://www.hlf.no/meny.htm>

<http://kampanje.com>

<http://www.kum.dk> - Pressemeldinger og tekster fra Kulturministeriet i Danmark

<http://www.nrk.no> - alle referanser fra perioden august-desember 2004

<http://www.odin.dep.no/kkd/norsk/medier/konsesjon/>

http://www.ofcom.org.uk/consultations/past/Broadcasting_code/

<http://www.p4.no> - alle referanser fra perioden august-desember 2004

<http://www.tv2.no> - alle referanser fra perioden august-desember 2004